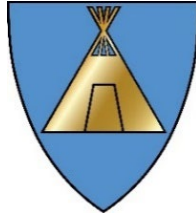

ÅRSRAPPORT 2023

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN

KAUTOKEINO KOMMUNE

Ofelaš Sámiš - Veiviseren i Sápmi

Kommunestyresak 45/24, 24.10.2024

INNHOOLD

KOMMUNEDIREKTØRENS FORORD	2
ÅRSRAPPORTENS ROLLE	4
FAKTA OM Guovdageainnu suohkan - KAUTOKEINO KOMMUNE	4
VISJON	10
POLITISK STYRING OG VIRKSOMHET	11
ADMINISTRATIV STRUKTUR OG VIRKSOMHET	15
OVERSIKT ÅRSVERK OG ANTALL ANSATTE.....	16
ØKONOMI.....	17
REDEGJØRELSE FOR LIKESTILLING, ANSATTE, HMS OG ETIKK	33
SYKEFRAVÆR.....	37
INTERNKONTROLL	39
KOMMUNEDIREKTØRENS STAB	40
KULTUR OG OPPVEKST	49
HELSE OG OMSORG.....	56
NAV - SOSIAL	66
TEKNISKE TJENESTER	72
BRANNTJENESTE	93

KOMMUNEDIREKTØRENS FORORD

Året 2023 var, for Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune, et år hvor de nødvendige økonomiske endringene uteble, endringer som burde vært vedtatt og gjennomført for å få en økonomi i balanse. Prosjektet “Mii čavget suittiid – Vi tar grep” skulle i løpet av perioden august 2022 – juni 2024 klare å gjøre kommunen klar for å møte de utfordringer som kommunedirektøren lenge har sett komme, nemlig det faktum at årlig drift må reduseres med omtrent 50 mill. for å få en bærekraftig økonomi.

Årsregnskap 2023 ble avsluttet med et negativt netto driftsresultat på 33.090 mill. Det var budsjettert med et forbruk på kr 31.024 mill. fra disposisjonsfondet for å gå i balanse. Det ble imidlertid ikke behov for å

bruke hele det budsjetterte beløpet fra disposisjonsfondet med bakgrunn i økte inntekter i rammetilskuddet, eiendomsskatt og renteinntekter i forhold til budsjett. For å komme i balanse måtte imidlertid disposisjonsfondet belastes med kr 29.691 mill. Dette er de 30 mill. kommunedirektøren i flere år har signalisert om at drifta må reduseres med. I tillegg ble det ryddet i avsetninger til bundne driftsfond og her ble kr 9.658 mill. overført til drift, noe som viser at behovet for reduksjon av driftsutgifter tilsvarte omtrent 40 mill. i 2023.

Dette er ikke bra, og det gir tydelige signaler om at økonomien i kommunen ikke er bærekraftig. Kommunaldrift skal være basert

på løpende, årlige inntekter og i tillegg avsette 1,75% av inntektene til uforutsette enkelt hendelser på disposisjonsfondet.

Den nye skolen er en flott skole som vi får mye skryt for, men den koster kommunen dyrt. Renter og avdrag, som må belastes drift, utgjør store deler av det kommunen nå må redusere driftsutgiftene med årlig. Fakta er at Kautokeino kommunes driftsnivå er for høyt, vi har et økende tjenestebehov spesielt innen helse og vi har en høy gjeldsbelastning.

Politisk ble det ikke vedtatt noen sparetiltak for 2023. Noen enheter har likevel spart midler ved å holde stillinger vakant, det er ikke en god ting å gjøre for det igjen fører til at en del oppgaver ikke blir utført og de som er på jobb må i lag med sine ledere prioritere hvilke oppgaver som skal gjennomføres og hvilke som må vente. Det er også lagt opp til at ansatte redusere tjenestereiser og deltar helst på web-baserte kurs og møter. Dette er imidlertid ikke slike tiltak som gir langvarig effekt i forhold til den sparing og de store endringene som må til for å få kommunens drift i balanse.

Fremover må det vedtas politisk hva som skal prioriteres, det må vedtas en forpliktende plan og det vil bli gjennomført flere tøffe tiltak, som med stor sannsynlighet vil være upopulære og gi en del støy og misnøye både blant ansatte og innbyggerne.

Kommunen ansatte ny kommunedirektør i 2023, videre ble det gjennomført kommunevalg og kommunestyret fikk 14 nye faste medlemmer i kommunestyret og skifte av ordfører. Gjennomføring av valg er en prosess som er tidkrevende og tar en del administrative ressurser annen hvert år.

Kautokeino kommune har utfordring med bemanning, både innenfor alle stillinger på helse og omsorg, innenfor barnehagene, grunnskolen, ingeniører, renholdere og kontorpersonell med nødvendig kompetanse. Vi må se på muligheter innenfor rekruttering og beholdeiltak, arbeidet ble så vidt startet i 2023. Det vil imidlertid bli en skikkelig utfordring å vedta en rekruttere- og beholdepakke samtidig som at drifta skal reduseres med omtrent 50 mill. kroner.

Det er en utfordring å få bemannet kommunen med rett kompetanse, dette gjelder på alle nivå. Kompetanse er viktig, spesielt for å få en effektiv drift som klarer å utføre de oppgaver en liten kommune må klare i henhold til gjeldende krav.

Kautokeino kommune har i 2023, i sammenheng med økte krav, inngått et samarbeid med Karasjok kommune. Kommunesamarbeidet vil gi økt mulighet for de to samiske kommunene å fortsette som egne kommuner også i fremtiden. I desember ble det vedtatt at NAV Kautokeino og NAV Karasjok skulle slås sammen til NAV Ávjovárri.

Innbyggertallet i Kautokeino har holdt seg mer stabilt enn SSB har beregnet, men - det går nedover og alderssammensetningen endrer seg. Det er færre som er i yrkesaktiv alder, færre som er i fertil alder og antall eldre som trenger hjelp og pleie øker bratt, kombinert med stor nedgang i antall barnefødsler dvs. barn i barnehage og grunnskole. Endringene gir utfordringer innenfor alle kommunale tjenester.

Sykefraværet i kommunen er altfor høyt, i 2023 er det fastsatt til 14,52%, det er en liten nedgang fra 2022 hvor sykefraværet var 14,61%, men det er altfor høyt og det må settes fokus på mulige tiltak som kan redusere sykefraværet.

Kommunedirektøren ser tross alt dette ikke mørkt på situasjonen, men vil minne om at de endringer som ligger foran Kautokeino samfunnet innebærer at alle må være villig til å akseptere mulige reduksjoner i tilbud, nye måter å utføre oppgaver på, mer digitaliserte tjenester og mulig økning i betaling for mottak/bruk av kommunale tjenester.

Karin Hætta, kommunedirektør

18/9.2024

ÅRSRAPPORTENS ROLLE

En årsrapport skal gi et overordnet bilde av organisasjonen og inngår som en del av den helhetlige planleggingen for organisasjonen. Rapporten skal gi en oppsummering til de folkevalgte og kommunens innbyggere på blant annet status på planer, måloppnåelse og hvordan disse skal oppnås eller har blitt oppnådd, samt investeringer som har blitt vedtatt i økonomi- og handlingsplanen i det foregående året. Av kommunelov § 14 -7 fremgår det hva som skal komme fram i rapporten:

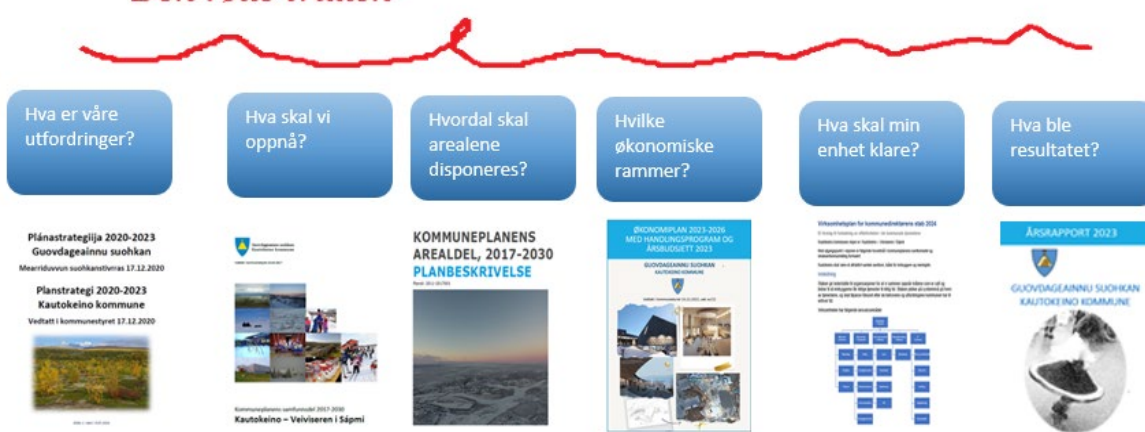
- Organisasjonens økonomiske stilling og videre utvikling
- Vesentlige avvik fra årsbudsjettet skal redegjøres og premisser for bruk av bevilgninger skal framkomme
- Måloppnåelse – forhold som kommer innbyggerne til gode
- Synliggjøre hvilke tiltak planlegges og hvilke tiltak er gjennomført for å sikre en høy etisk standard
- Redegjøre for hvordan organisasjonen oppfylder arbeidsgiverens plikt i henhold til likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Videre fremgår det i kommuneloven § 25-2 at kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn minst en gang pr år.

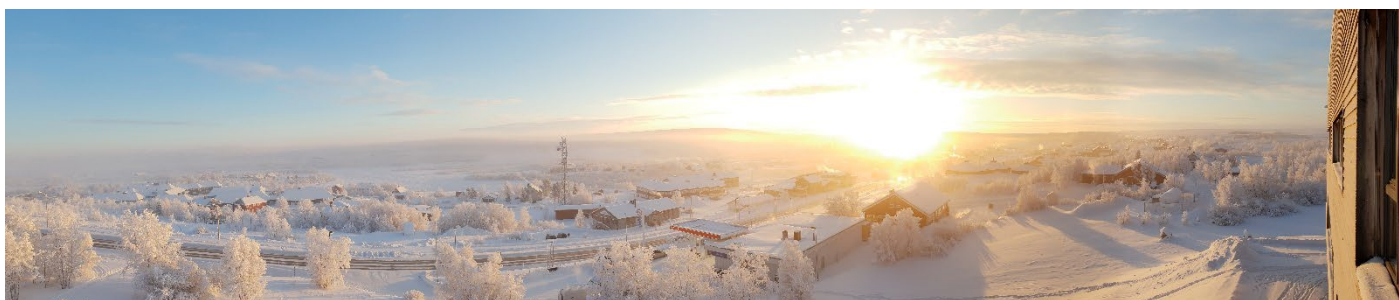
Første del av rapporten består av fakta om kommunen, tall hentet fra SSB. Deretter presenteres et overordnet bilde av organisasjonen som helhet, før rapporten deles opp enhetsvis der enhetene beskriver sine tjenesteområder og den utvikling og aktivitet som har vært det foregående året. Utgangspunktet for beskrivelsen skal være måloppnåelsen i henhold til vedtatt mål i økonomiplanen, som har sitt utspring i kommuneplanens samfunnsdel.

Innholdet i planene henger sammen som en tråd og skal synliggjøre sammenhengene i organisasjonen som en helhet.

Den røde tråden

FAKTA OM GUOVDAGEAINNU SUOHKAN - KAUTOKEINO KOMMUNE

Bilde 1: Kautokeino sentrum

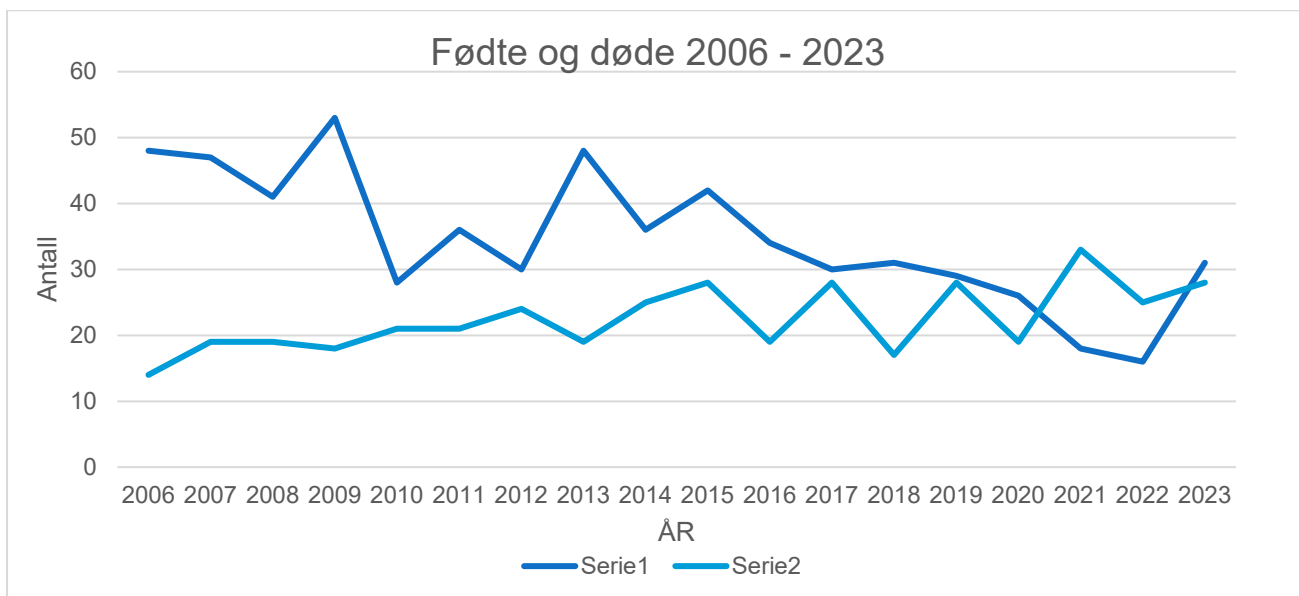
BEFOLKNING

Endring i befolkningen

	1.kvartal 2021	1. kvartal 2022	1. kvartal 2023	2. kvartal 2023	3. kvartal 2023	4. kvartal 2023
Befolkning ved inngangen av kvartalet	2920	2877	2847	2842	2830	2836
Fødte	0	6	11	10	6	4
Døde	6	4	10	6	5	7
Fødselsoverskudd	-6	2	1	4	1	-3
Innvandring	4	5	4	3	7	7
Utvandring	3	2	1	4	1	2
Innflytting innlandsk	16	26	18	15	34	22
Utflytting, innlandsk	24	26	27	30	35	13
Folkevekst	-13	5	-5	-12	6	12
Befolkning ved utgangen av kvartalet	2907	2882	2842	2830	2836	2848

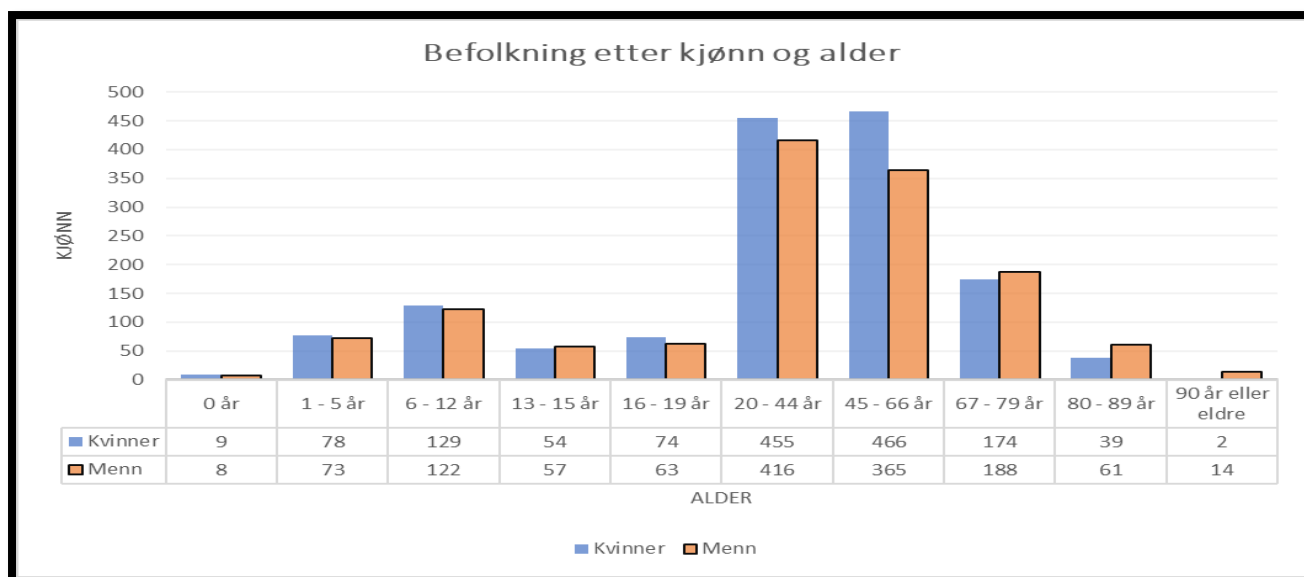
Tabell 1: Viser befolkningsutviklingen de siste tre årene

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1: Fødte og døde i Kautokeino 2006 – 2023

Kilde: kommuneprofil.no

Figur 2: Befolkningstall etter kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

FORVENTET UTVIKLING

Befolkning i 2030
2 731
 innbyggere

Befolkning i 2050
2 528
 innbyggere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Andel som bor i tettstedet
1 459 personer (51,22 %)

AREALBRUK (2023)

Areal dekket av veier

2,66 kvm

Areal dekket av bygninger

0,34 kvm

BOLIG

Eneboliger
1084 (2023)

Leiligheter
8 (2023)

Hytter
439 (2023)

Eneboliger i 2023 **1084**

Nye boliger i 2023 **8** (12 i 2022)

Beboere pr husholdning
2,5 personer (2023)

Bor trangt
15,4 % (2023)

BARN OG UNGE (2023)

Andel barn med barnehageplass (1 – 5 år)

100 %

Elever i SFO

36 elever (21 elever i 2022)

Bilde hentet fra: <https://ulleval.osloskolen.no/nyhetsarkiv/tilbud-til-barn-og-unge/>

Elever som får skoleskyss

26,6 % (20,8 i 2022)

Bøker lånt på biblioteket

1284 bøker (2023)

Barn med plass i kommunal musikk- og kulturskole

7,9 %

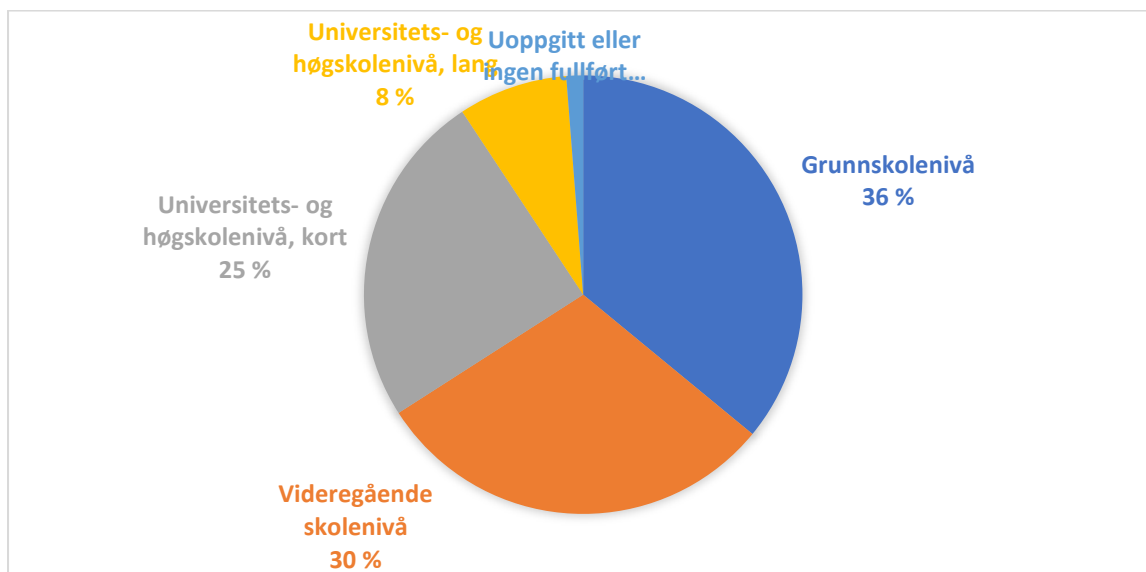
Medlem og tilhørighet til den norske kirke

85,7 %
(83 % i 2022)

ARBEID OG UTDANNING

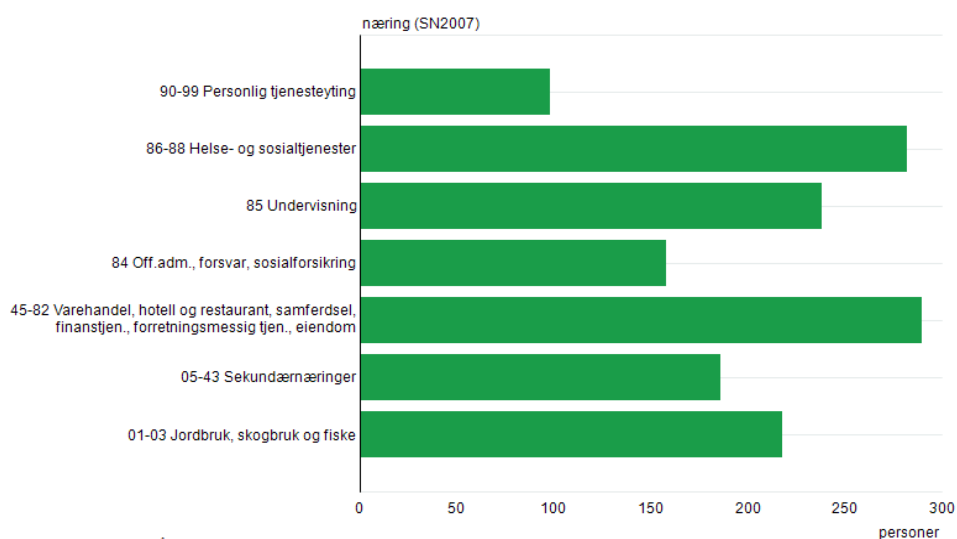
Høyeste fullførte utdanning

Figur 3: Utdanningsnivå blant innbyggere over 16 år

Kilde: Statens sentralbyrå

Hva innbyggerne jobber med

Arbeidsrelatert pendling (2023)

251 personer pendler ut til jobb til annen kommune

99 personer pendler inn til kommunen

KOMMUNENS ØKONOMI

Kommunens driftsinntekter pr innbygger **138 572** NOK (pr 2022)

Kommunens driftsutgifter pr innbygger **132 204** NOK (pr 2022)

Kilde: Kommuneprofilen.no

Kautokeino kommune – veiviseren i Sápmi

Kautokeino kommune er og skal være en foregangskommune i Sápmi. Som en av to kommuner der store deler av befolkningen er samisktalende, har Kautokeino kommunen et stort ansvar med å forvalte det samiske språket og kultur, et unikt arv gjennom generasjoner. Visjonen uttrykker vilje og ønske om å utvikle Kautokeino kommune som et attraktivt samisk samfunn for både innbyggerne og næringsliv, og det skal også være rom for ikke-samisk språklige til å ville bosette seg hit.

Bilde 2: Kommunehuset Kunst av Máret Ánne Sara

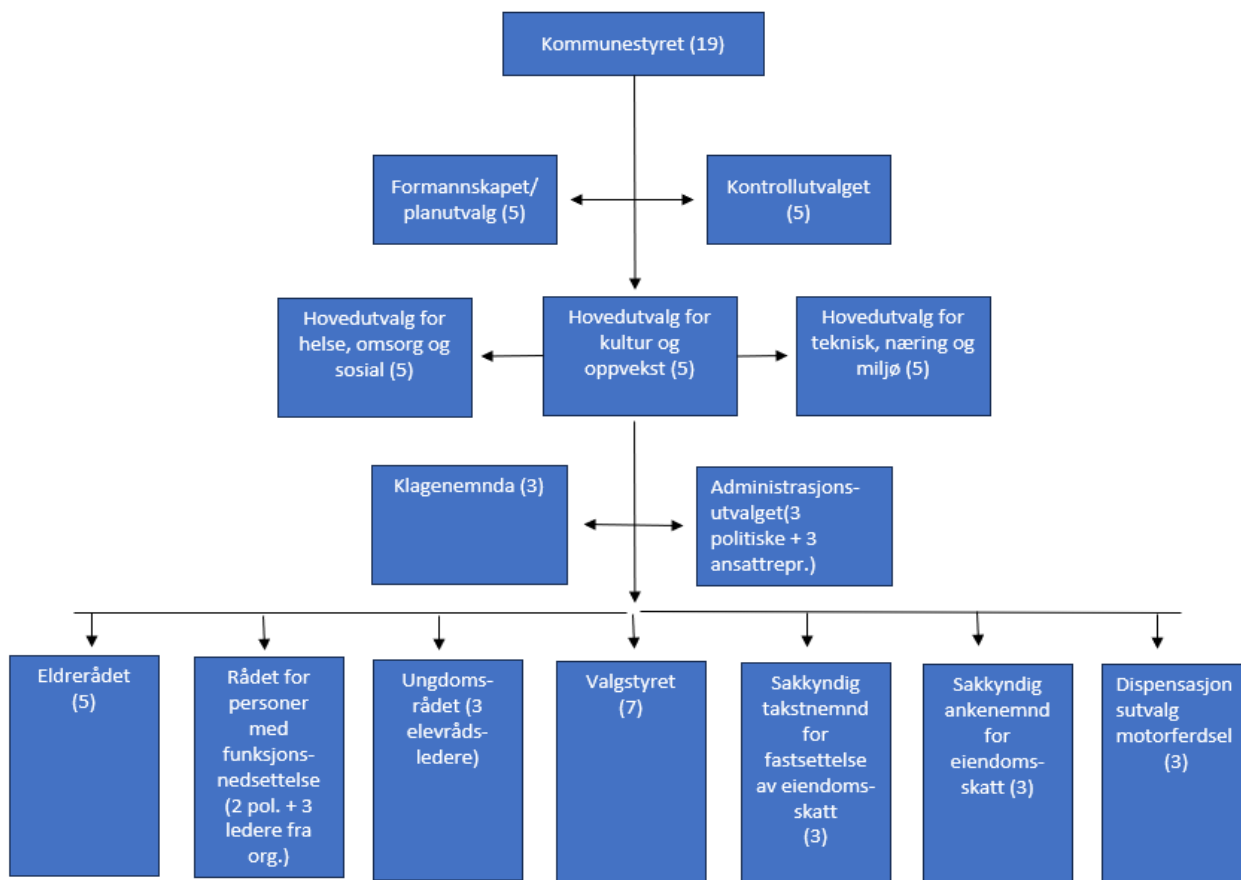
Hovedmål:

Det samiske er dypt forankret i vårt samfunnet og det gjenspeiles i mye av kommunens arbeid. Det satses på kompetanse innen samisk språk og kultur innen flere fagfelt, planer og strategier utarbeides utifra et samisk perspektiv og videreutvikling av kommunen som senter i det samiske samfunnet fortsetter. Selv om hovedfokuset ligger på å bevare det samiske, er det likevel viktig at den norske kulturen får virke ved siden av det samiske. Ved å hente ut det beste fra begge kulturer får man godt samfunn som alle kan leve i, som igjen gir positive ringvirkninger for trivsel og bolyst.

Arbeidet med å gi gode tjenestetilbud til kommunens innbyggere fortsetter, det tilrettelegges for at næringslivet skal ha stabile og gode rammebetingelser, og at kultur- og fritidstilbud skal vokse slik at innbyggere i alle aldre kan ta del i det.

Gjennom samhandling og felles målrettet innsats bygd på glød, glede og begeistring skal Kautokeino kommune videreutvikles og framstå som attraktiv bosted både for dagens innbyggere og for tilflyttere.

POLITISK STYRING OG VIRKSOMHET

Figur 4: Politisk organisering

Bilde 3: Kommunestyret 2023 – 2027

OVERSIKT OVER POLITISKE ORGANISERING FOR VALGPERIODEN 2023 - 2027:

	Representanter:	Vararepresentanter:
Guovdageainnu Johttisápmelaččaid listu/ Kautokeino Flyttsame- liste (JSL)	1. Anders S. Buljo 2. Ole-Anders Turi 3. Berit Marie P. E. Eira 4. Ellen Sara M. Pulk 5. Mai-Lis Eira	1. Henrik A. Sara 2. Inga Marja A. Lango 3. Mahtte Ante M. Sara 4. Ol Johan Gaup 5. Inga Gunhild A. Buljo Kemi 6. Inga Anne Karen Sara 7. Johannes Daniel A. Gaup 8. Inga Maybritt Bongo
Guovdageainnu Sámilistu: (GSL)	1. Elle Mári Dunfjell Oskal 2. Nils Johan Heatta 3. Ellen Kari Anti Sara	1. Maren Benedicte N. Storslett 2. Elle Ravdna Näkkäläjävri 3. Johan Daniel I. Turi 4. Anna-Katri Helander 5. Ellen J. Sara Eira 6. Aslak Mikkelsen Sokki
Árja:	1. Laila Susanne Vars 2. Nils Ole N. Skum	1. Aslat Ante Larsen Gaino 2. Hilde Martinsen Pulk 3. Robert Hætta 4. Roy Arild Rasmussen 5. Ole Mikkel I. Pulk
Olgešbellodat/ Høyre: (O/H)	1. Anders J. Bals	1. Anni-Rauna Triumf 2. Isak Henrik N. Eira 3. Anders A. Sara 4. Anders Isak A. Oskal
Bargiidbellodat/ Arbeiderpartiet: (BB/AP)	1. Johan Vasara 2. Marja Elise M. H. Eira 3. Inger Marit Bongo 4. Nils Arne Hætta	1. Isak Mathis Buljo 2. Jørn Erik Grape Furuly 3. Jan Even Hætta 4. Klemet Utsi 5. Anna Margrethe Bæhr Hætta 6. Nils Johan A. Gaup 7. Marit Breie Henriksen
Guovdageainnu Dáloniid listu/ Kautokeino Fastboendes Liste: (GDL)	1. Klemet Erland Hætta	1. Isak Mathis O. Hætta 2. Ole Klemet Anders Hætta 3. Berit Inga Eira 4. Lise N. Siri
Guovddášbellodat/ Senterpartiet: (GB/SP)	1. Jon Evald Hætta	1. Inga Biret Marja Triumf 2. Nils Andreas Eira Tornensis 3. May-Torill Hætta Siri 4. Klemet Klemetsen
Gurutbellodat/ Venstre: (G/V)	1. Isak Ole J. Hætta	1. Berit Anne Sara Triumf 2. Odd Mikael A. Hætta 3. Gunn Elisabeth Kristensen 4. Janne Eilen Mienna Guttorm
Ovddádusbellodat/ Fremskrittspartiet: (FrP)	1. Ellen Inga Kristine Hætta	1. Arvid Elvenes 2. Per Anders Vik 3. Jo Magne Hætta 4. Ellen Anna Buljo Stabursvik

KORT GJENNOMGANG AV STATUS

KOMMUNESTYRET

I 2023 hadde kommunestyret 4 kommunestyret møter, der en av møtene var konstitusjonsmøte. Kommunestyret har behandlet 90 saker. Året før, i 2022, hadde kommunestyret 5 møter der 68 saker ble behandlet.

FORMANNSKAPET

Formannskapet i Kautokeino har 5 medlemmer. Formannskapet er også kommunens planutvalg, jf. KST sak 13/19.

Formannskapet hadde i 2023 totalt 9 møter og behandles 42 saker. I 2022 totalt 9 møter og behandlet 42 saker. I 2021 totalt 11 møter og behandlet 58 saker. I 2020 totalt 7 møter og behandlet 60 saker. I 2019 var tallet 8 møter og 53 saker.

ØVRIGE UTVALG

UTVALG	MØTER I 2023	SAKER I 2023	2022 (MØTER-SAKER)
Hovedutvalg for kultur, næring og teknisk	3	5	7-47
Hovedutvalg for oppvekst, helse og sosial	3	17	4-29
Hovedutvalg for helse, omsorg og sosial	1	7	0 - 0
Hovedutvalg for teknisk, miljø og næring	1	10	0 - 0
Hovedutvalg for kultur og oppvekst	1	9	0 - 0
Administrasjonsutvalget	3	14	3-13
Arbeidsmiljøutvalget	1	8	1 - 2
Ungdomsrådet	3	6	1 - 2
Valgstyret	2	7	0 - 0
Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	3	8	4 - 11
Eldrerådet	3	11	5 - 17
Klagenemndna	0	0	1 - 2
Sakkyndig takstnemnd	6	37	3 - 19
Sakkyndig ankenemnd	1	1	0 - 0
Dispensasjonsutvalg for dispensasjon fra motorferdselsloven	11	656	15 - 655

KJØNNSPERSPEKTIV I POLITIKKEN

Kommunestyrevalget i 2023 resulterte i at 9 kvinner kom inn i kommunestyret. Kvinneandel ligger på 47,36 %. Av formannskapets 5 medlemmer er 2 av de kvinner. Det gir en kvinneandel på 40 %.

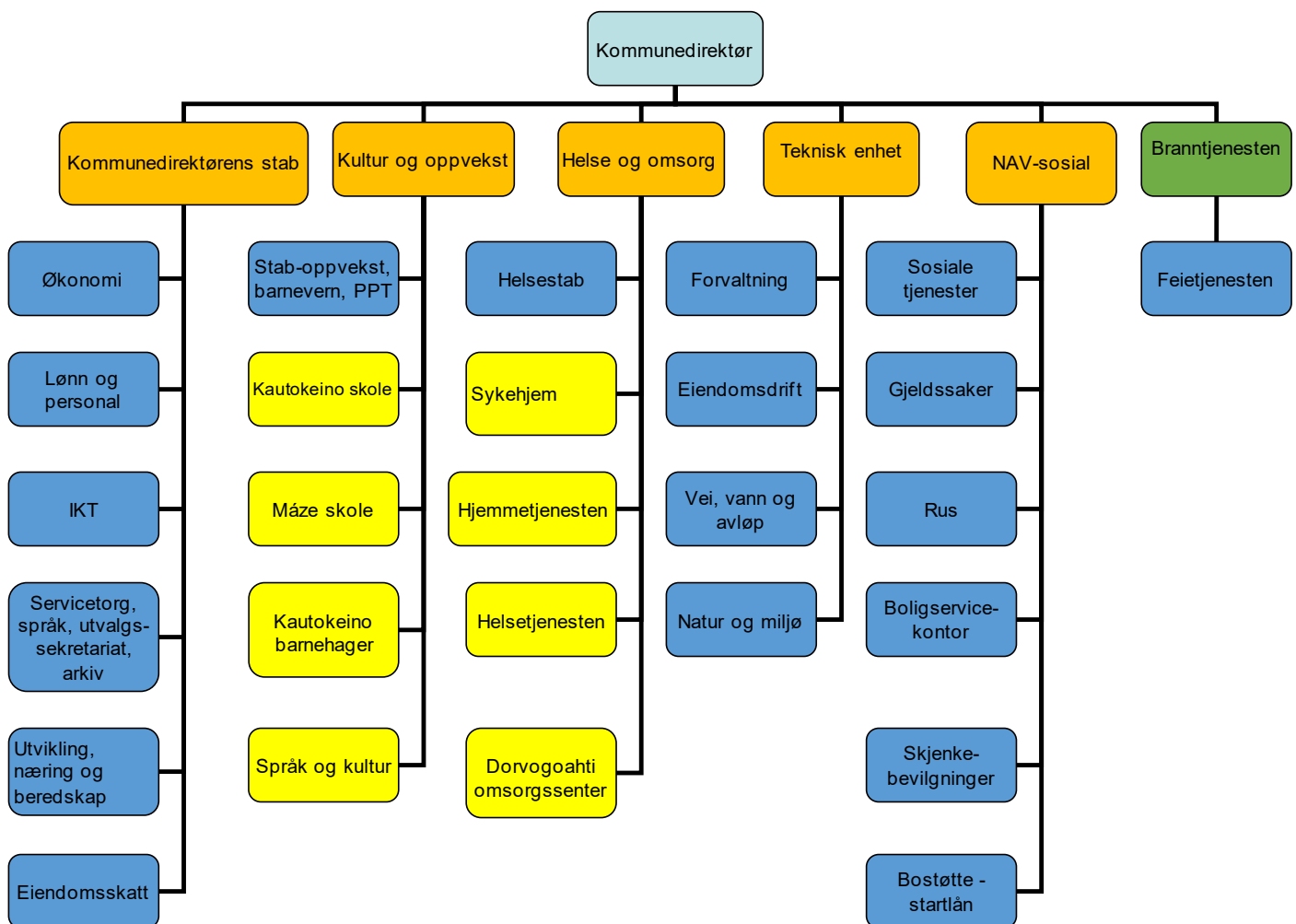
POLITISK VIRKSOMHET I 2023

Av saker utenom det lovpålagte behandlet kommunestyret bl.a.:

- Krav om lovlighetskontroll av kommunestyresak 68/22
- Johan Mathis M Sara og Marit Turi Sara - Kjøp av festet kommunal boligtomt
- Sluttbehandling - Områderegulering KBA1

- Utvidet strategisk interkommunalt samarbeid mellom Karasjok og Kautokeino kommune - inngåelse av intensjonsavtale
- God samhandling i Kautokeino kommune
- Etske retningslinjer for ansatte og folkevalgte
- Kvalitetssystemet Ofelaš
- Kommunedirektørens varsel - orientering i henhold til kommunestyre sak 53/22
- Uttalelsene til vindkraftplanen i Nord-Troms
- Revidering forskrifter for vann og avløpsgebyrer
- VEFAS IKS - Revidert selskapsavtale og eieravtale
- Fjernundervisningstilbud fra Kautokeino kommune
- Leie til eie
- Niilas AS - forlengelse av skjenkebevilling
- Forvaltningsrevisjon - Samhandling om utskrivningsklare pasienter
- Avvikle oppgaveutvalget - helse og omsorg
- Ávjovárre interkommunale politiske råd
- Bygdeveksttale
- Saklig politisk debatt i valgkampen - Valgløftet 2023
- Dokumentasjonssenter i Máze - søknad om tilskudd til forstudie
- Avklaring kommunedirektørstilling
- Cealkámuš olmmošvuoigatvuoda rihkkumiidda
- Tilstandsrapport barnevernet 2022
- Strategiplan for fjernundervisning i Kautokeino kommune'
- Etablering av samisk naturhus i Guovdageaidnu (Meahcceguovddaš)
- Avtale om vertskommunesamarbeid om NAV- tjenester mellom kommunene Kautokeino og Karasjok
- Bosetting av flyktninger 2024
- Bruk av Báktehárji idrettshall
- Reisemålsstrategi for Guovdageaidnu mot 2030
- Endring i selskapsavtale - Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark
- KomRev NORD IKS - Ny selskapsavtale 01.01.2024
- Påkoblet - veiviser for bruk av sosiale medier for ansatte og politikere i Kautokeino kommune
- Orientering fra kommunens advokat om prosessvarsel

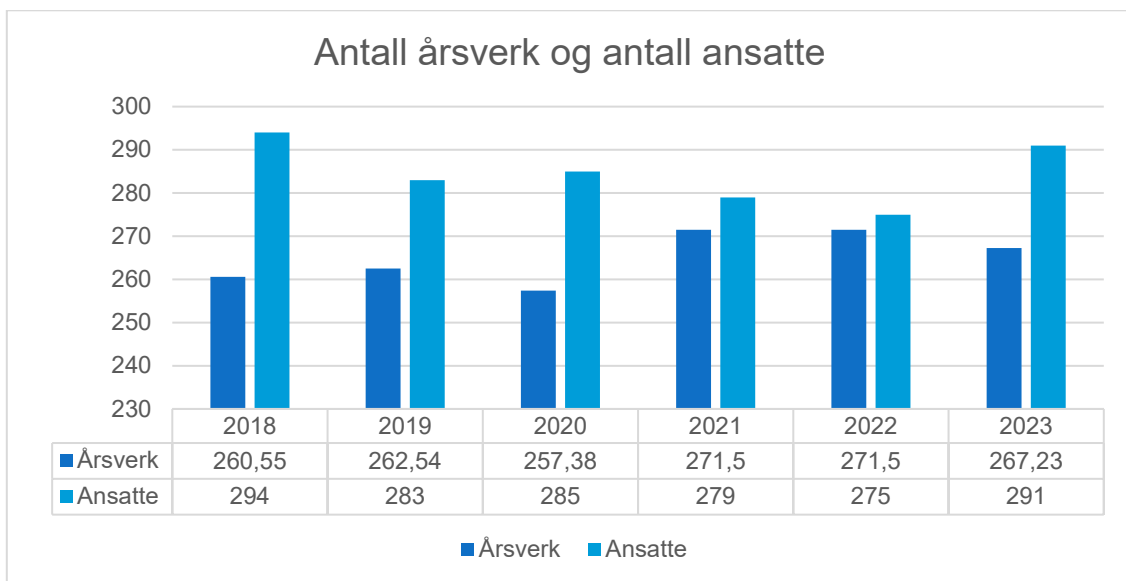
ADMINISTRATIV STRUKTUR OG VIRKSOMHET

Figur 5: Organisasjonens oppbygning

Kommunen har kommunedirektøren som øverste leder, som har det overordnede ansvaret for rapportering til kommunestyret. Videre er organisasjonen delt opp i seks enheter, og bortsett fra brann, så ledes hver enhet av en kommunalleder. Brantjenesten blir ledet av brannsjefen som fagleder og rapporterer direkte til kommunedirektøren. Virksomhetene under kultur og oppvekst og helse og omsorg ledes av virksomhetsledere som rapporterer til kommunalledere innen deres enhet.

OVERSIKT ÅRSVERK OG ANTALL ANSATTE

Figur 6: Årsverk og ansatte mellom 2018 - 2023

Kommunen hadde en nedgang på 5 ansatte i 2023, og nedgang på 30 årsverk fra 2022 til 2023.

Tallene for antall ansatte og årsverk varierer i løpet av året og tallene i tabellen er hentet pr 31.12. På grunn av variasjonene i løpet av året gir det en begrenset mulighet til å sammenligne tallene fra år til år. De store variasjoner skyldes mye på grunn av variasjoner i deltidsstillinger og antall ansatte som besitter deltidsstillingene. Vikarer tas ikke med i beregningen, men det genereres adskillig flere lønnslipper i løpet av et år enn det tabellen framviser.

HOVEDTALL

Handlings- og økonomiplaner innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall. Kommunestyret har vedtatt følgende måltall for Kautokeino kommune:

1. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal disposisjonsfond innen utgangen av økonomiplanperioden utgjøre minimum 6% av brutto driftsinntekter
2. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasses et netto driftsresultat på minimum 1,75% av kommunens brutto driftsinntekter.
3. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak tilpasses en gjeldsgrad – lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter – som på sikt ikke bør ligge over 65%.

Formålet med finansielle måltall/handlingsregler er å synliggjøre hva som skal til for å ha en sunn økonomi over tid, og benytte dette som en del av beslutningsgrunnlaget i økonomiplan -og budsjettprosessen. Måltallene vil være et mål på den økonomiske handleevnen over tid. Kommuner med sunn økonomi og et godt økonomisk handlingsrom vil kunne møte innstramminger eller uforutsette hendelser ved å redusere driftsresultatet eller bruke av reserver, uten at det får direkte konsekvens for tjenestetilbudet. Ved utforming av handlingsreglene er anbefalinger fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) lagt til grunn.

Nøkkeltall for disposisjonsfond og netto driftsresultat er godt innenfor godkjente handlingsregler. Netto driftsresultat er negativt, og forteller at driften ikke klarer å basere seg kun på løpende driftsinntekter, men er avhengig av bruk av fondsmidler. Lånegjelden øker, og kommunens gjeldsgrad er langt over det godkjente måltallet på 65% av brutto driftsinntekter.

HANDLINGSREGEL 1 - DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts - eller investeringsutgifter og er reserver for å kunne møte svingninger både i tjenestebehov og rentenivå. Det gir også handlefrihet til å gripe de muligheter som byr seg og egenkapital til fremtidige investeringer. TBU anser et driftsresultat over tid på om lag 1,75 prosent for kommunene som nødvendig for å sitte igjen med tilstrekkelige midler til investeringer, og for å ha en sunn økonomi på sikt.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Brutto driftsinntekter	321 669	329 183	333 729	357 137	381 270	392 764	413 177
Disposisjonsfond 31.12	16 578	19 209	26 368	51 516	73 061	87 361	58 736
<i>Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter</i>	<i>5,2 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>7,9 %</i>	<i>14,4 %</i>	<i>19,2 %</i>	<i>22,2 %</i>	<i>14,2 %</i>
<i>Måltall</i>			<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>	<i>6,0 %</i>

HANDLINGSREGEL 2 – NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat viser driftsunderskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommunen må hente inn fondsmidler for å finansiere løpende utgifter i drift. Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk handlefrihet og bør, i henhold til anbefalinger fra TBU ligge over 1,75% av brutto driftsinntekter.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat (<i>negativt tall er merforbruk</i>)	9 453	19 257	18 039	22 172	242	8 584	-33 090
Brutto driftsinntekter	321 669	329 183	333 729	357 137	381 270	392 764	413 177
<i>Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntek</i>	2,9 %	5,8 %	5,4 %	6,2 %	0,1 %	2,2 %	-8,0 %
Måltall			1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %

HANDLINGSREGEL 3 – GJELDSGRAD

Gjeldsgrad viser forholdet mellom brutto lånegjeld og brutto driftsinntekter eksklusive finansinntekter, og er et nøkkeltall for kommunens handlefrihet. Startlån og lån til mellomfinansiering av selvfinansierte prosjekter er ikke med i beregningen av gjeldsgrad på rentebærende gjeld. Kommunen er ved årsskiftet 2023 ikke innenfor vedtatt måltall. Økningen i gjeldsgrad betyr at kommunen må bruke mer og mer penger på renter og avdrag og dermed blir det mindre igjen til andre tiltak. I tillegg vil de kommunen være mer sårbar ved eventuelle rentehevinger.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lånegjeld	206 031	202 116	221 031	204 107	406 613	544 166	540 712
Brutto driftsinntekter	321 669	329 183	333 729	357 137	381 270	392 764	413 177
<i>Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter</i>	64,1 %	61,4 %	66,2 %	57,2 %	106,6 %	138,5 %	130,9 %
Måltall			65,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %

	2019	2020	2021	2022	2023
Rentebærende gjeld	178 711	190 007	333 544	458 595	441 922
Brutto driftsinntekter eks. selvkost	318 437	339 869	363 584	375 164	395 133
<i>Rentebærende gjeld i % av brutto driftsinntekter</i>	56,1 %	55,9 %	91,7 %	122,2 %	111,8 %
Måltall				65 %	65 %

Når handlingsregel netto lånegjeld skal tolkes er det viktig at den ikke må ses isolert sett, men bør ses i sammenheng med netto driftsresultat og disposisjonsfond. Selv om disposisjonsfondet er innenfor de vedtatte måltall, vil negative netto driftsresultat og økt lånebelastning bidra til at kommunen ikke vil klare måltallet knyttet til disposisjonsfond i fremtiden.

DRIFTSREGNSKAP

GENERELT

Driftsregnskapet i 2023 ble gjort opp med et negativt netto driftsresultat på 33,090 millioner kroner. Mindreforbruk i forhold til budsjett utgjør 1,33 millioner kroner, et beløp som i sin helhet er overført disposisjonsfond. Investeringsregnskapet avlegges med kr 0 i resultat.

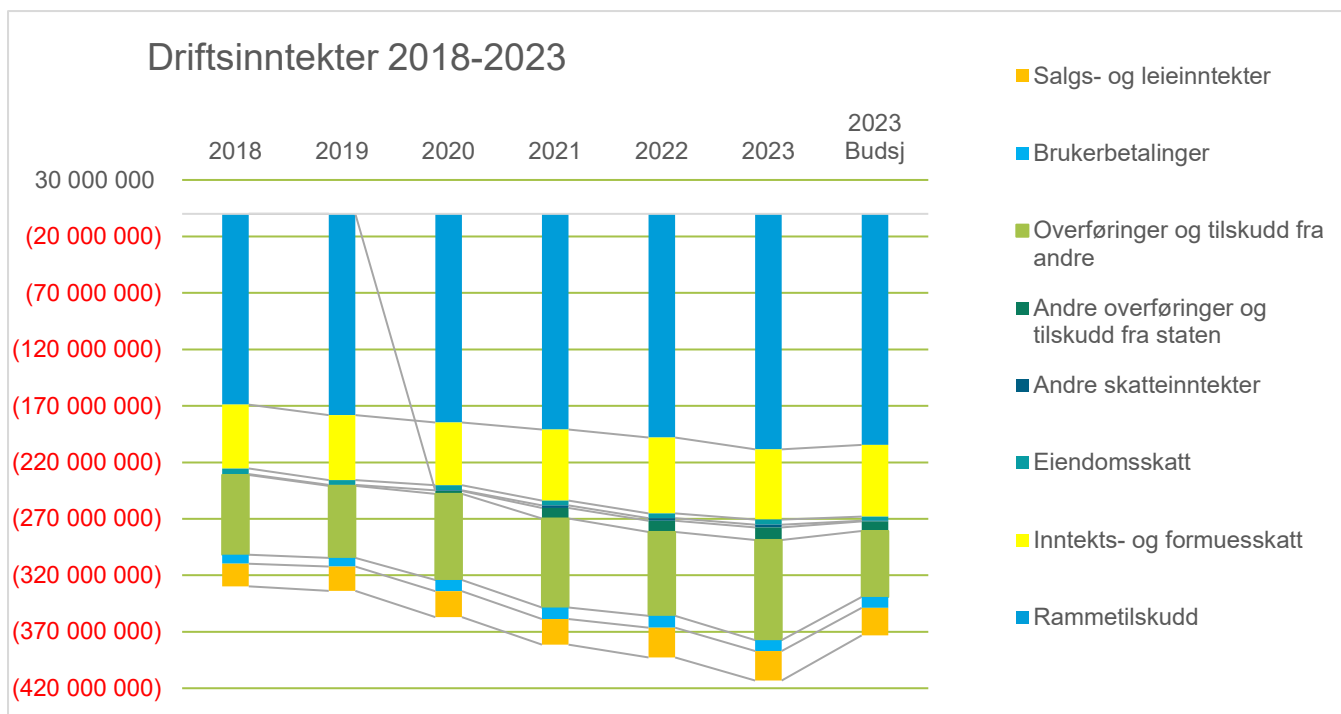
Et netto negativt driftsresultat på 33,090 millioner forteller om en drift som er basert på bruk av tidligere års avsatte midler, fremfor en drift som er basert på løpende driftsinntekter. En utvikling som ikke er bærekraftig. I budsjettet var det lagt opp til 30,966 millioner i netto bruk av disposisjonsfond og 1,570 millioner i netto bruk av bundne driftsfond for å saldere den planlagte driften i 2023. Driftsutgiftene ble vesentlig større enn budsjettet, men merinntekter i form av rammetilskudd, renteinntekter og eiendomsskatt berger resultatet og bidrar til et lite mindreforbruk i 2023. Dagens driftsnivå er høyt, og et stadig økende tjenestebehov kombinert med en høy gjeldsbelastning legger ytterligere press på økonomien.

LØNNS- OG PRISVEKST

Lønns- og prisveksten ble i opprinnelig budsjett for 2023 satt til 3,7%, hvorav lønnsvekst utgjorde 4,2%. Anslagene for den kommunale deflatoren har vært usikre i 2023, og har blitt oppjustert i løpet av året. Da orientering om statsbudsjett 2024 ble lagt frem i oktober 2023 var lønns- og prisvekstanslaget for kommunen økt til 4,5%, hvorav anslaget for lønnsvekst utgjorde 5,4%. Gjennomsnittlig årslønnsvekst fra 2022 til 2023 i KS-området endte på 5,6%.

DRIFTSINNTEKTER

Inntektsnivået har økt jevnlig de siste 6 årene. De største enkeltøkningene fra 2022 til 2023 er knyttet til rammetilskudd og overføringer og tilskudd fra andre. Økning i rammetilskudd var noe høyere enn forventet, men vil alltid være et usikkerhetsmoment på grunn av skatteutviklingen nasjonalt. Posten overføringer og tilskudd fra andre er en utfordring i budsjettssammenheng og budsjettavvik er ikke unaturlig. Rammetilskuddet utgjør 50% av inntektene og sammen med skatteinntekter står de for 65% av kommunens driftsinntekter.

Figur 7: Oversikt over driftsinntekter de 6 siste år

RAMMETILSKUDD OG SKATTEINNTEKTER

Generelt usikre økonomiske utsikter ga stor usikkerhet til anslagene for skattevekst og rammetilskudd. Skatteanslagene i budsjettet var redusert og det var forventet en korrigerende av det høye skattenivået de foregående år. Skatteanslagene bygger på KS prognosemodell for beregning av skatteinntekter, uten noen justeringer av det modellgenererte skatteanslaget.

Skatteinntektene ble som forventet redusert i forhold til 2022, kroner 4,8 millioner mindre i skatteinntekt. Nedgangen på 7.2% er lavere enn landsgjennomsnittet på 4.7%. Skatteinntektene ligger samlet sett kroner 0,24 millioner over budsjett. Da er naturressursskatt på 1,7 millioner kroner medregnet.

Normalt sett justeres inntektsutjevningen i rammetilskuddet opp mot skatteinntekten. Når skatteinntekter på landsbasis ble redusert, ga det kommunen økt inntektsutjevning. Dermed øker rammetilskuddet når skatteinntektene reduseres. Utover økt inntektsutjevning øker rammetilskuddet som følge av blant annet kompensasjon for fri barnehage i tiltaksone og nytt grunnskolestilskudd.

EIENDOMSSKATT OG ANDRE SKATTEINNTEKTER:

Anslag for inntekter fra eiendomsskatt var usikre, og ble forsiktig vurdert til 3,5 millioner i budsjettet. De faktiske inntektene for 2023 ble høyere enn anslått og ga merinntekter.

Kommunens skatteinntekter består også av naturressursskatt, som er en særskatt som de enkelte kraftverk skal betale. Størrelsen på naturressursskatten gjenspeiler produksjonen i de kraftverk som er lokalisert i kommunen. Deler av denne inntekten tilfaller kommunen kraftverket er lokalisert i. Fordeling skjer gjennom en fordelingsnøkkel fastsatt av staten. For 2023 utgjør inntekter fra naturressursskatt på kraftverk lokalisert i Kautokeino kommune kroner 1 997 736. Av dette tilfaller kroner 1 690 484 kommunen og resten tilfaller

fylkeskommunen. Inntekten er presentert som andre skatteinntekter i driftsregnskapet. I budsjettet er mottatt naturressursskatt budsjettet under budsjettposten inntekts- og formuesskatt, noe som gir budsjettavvik på posten andre skatteinntekter. Inntekten er på nivå med 2022.

Eiere av større vannkraftverk har plikt til å levere en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen, såkalt konsesjonskraft. Plikten til å avstå konsesjonskraft er lovbestemt og kraften skal leveres til den prisen som loven foreskriver. NVE beregner mengde konsesjonsavgifter og fordelingen mellom de berørte kommunene. Avgiftssatsen indeksjusteres hvert femte år av NVE. Sist avgiften ble justert var i 2018. Det er denne avgiftssatsen, kroner 0,62 millioner som er lagt til grunn i budsjettet for 2023. NVE justerte avgiften i 2023. Nytt justert beløp ble kroner 722 342 og forklarer merinntekten. Midlene er overført til kommunens kraftfond.

SALGS- OG LEIEINNTEKTER:

Hovedtyngden av salg- og leieinntekter (84%) gjelder gebyrinntekter på selvkostområdene. Øvrige inntekter består av salg av konsesjonskraft, leieinntekter og mindre inntekter som salg av medisiner og lignende.

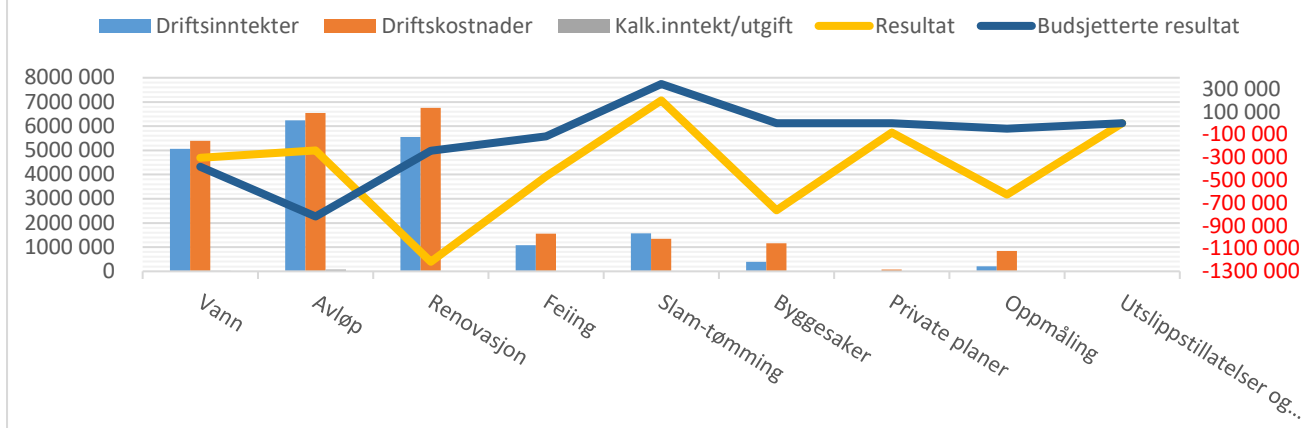
Etter år med lavt nivå på salgs- og leieinntektene var budsjettanslagene i 2023 forsiktige. Kommunale avgifter utgjør den største inntektsposten. I budsjettet for 2023 var det lagt opp til en samlet gebyrøkning på 1,6% i forhold til 2022, noe som også vises i regnskapet for 2023. Budsjettmessig gir det merinntekter på 0,86 millioner kroner. Salg av konsesjonskraft er en usikker budsjettpost. 2022 var et år som ga høye inntekter fra salg av konsesjonskraft, og det var forventet en reduksjon i 2023. Inntektsanslaget for 2023 var forsiktig vurdert til 1,7 millioner kroner. Som forventet ble inntektene kroner 800 000 lavere enn i 2022. I forhold til budsjettanslaget ble ga merinntekten kroner 0,37 millioner. Pandemien ga kommunen lave leieinntekter og for 2023 var budsjettanslagene basert på inntektsnivået for 2022. Leieinntektene tok seg opp og ga merinntekter på kroner 0,6 millioner.

Gebyrinntekter skal i sin helhet gå til dekning av utgifter på selvkostområdene. Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Inntektsnivået vil dermed variere etter utgiftsnivået. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Hvert selvkostområde må vurderes separat når overskudd/underskudd skal behandles.

Selvkostkalkyle for 2023 viser et underskudd på alle områdene utenom slam. Underskudd på selvkostområdene finansieres av bundne selvkostfond der det finnes. Dersom det ikke finnes fondsmidler, vil underskuddene måtte dekkes inn av økte gebyrer i løpet av de 5 etterfølgende år. Selvkostområdene vann, avløp og feiing har positive selvkostfond som i sin helhet dekker underskuddene. Selvkostfondet på renovasjonsområdet er ikke tilstrekkelig stort til å dekke underskuddet, og dermed blir kroner 0,77 millioner kroner ført som underskudd som må dekkes inn av økte gebyrer etterfølgende år. Årets overskudd på slamtømming går til å dekke deler av tidligere års udekkede underskudd.

Oversikt over resultat av selvkosttjenester i 2023:

Selvkosttjenester 2023

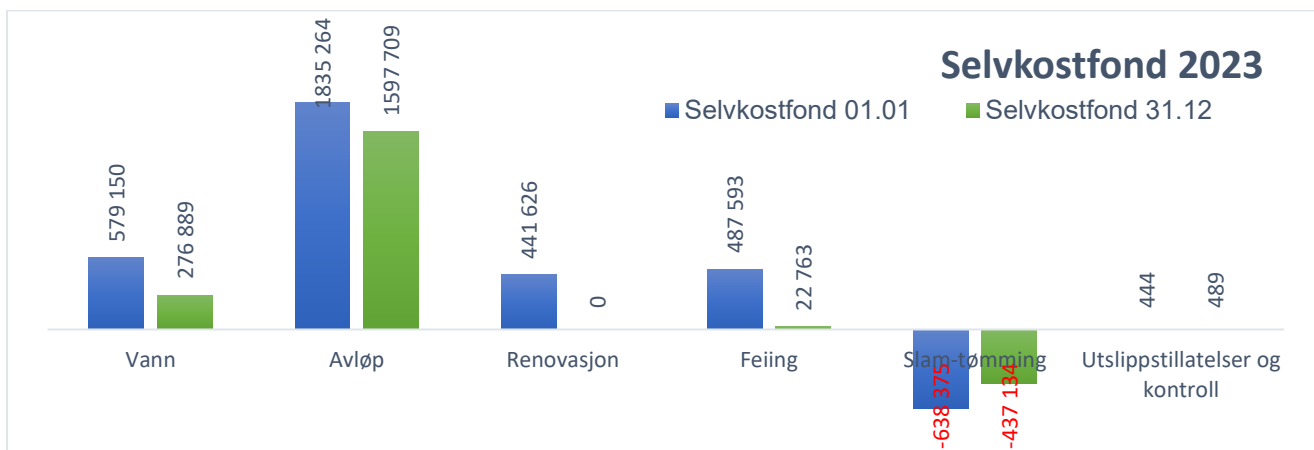

Totalt utgjør netto underskudd på selvkostområdene 2 millioner kroner, men det er kun kroner 1,4 millioner som påvirker resultatet og som finansieres gjennom bruk av selvkostfond.

I forhold til budsjettet er selvkostresultatet lavere enn budsjettet. Et høyere kostnadsnivå enn forventet er hovedforklaringen til budsjettavvikene. Et økt rentenivå er ett av faktorene som påvirker selvkostresultatet. Kalkylerenten var i budsjettet anslått å bli 3,49 % i 2023. Rentnivået ble høyere og kalkylerenten for 2023 endte på 4,296%, en økning som gir merkostnader på selvkosttjenestene, som abonnentene på dekke gjennom gebyrene.

På tjenesteområdene byggesaker og oppmåling har kostnadene vært større enn inntektene og kommunen har subsidiert byggesakstjenesten med kroner 792 630 og oppmålingstjenesten med kroner 627 226.

Kommunen har fremdeles overskudd fra tidligere som er avsatt på fond. Oversikt over selvkostfond pr 31.12.2023:

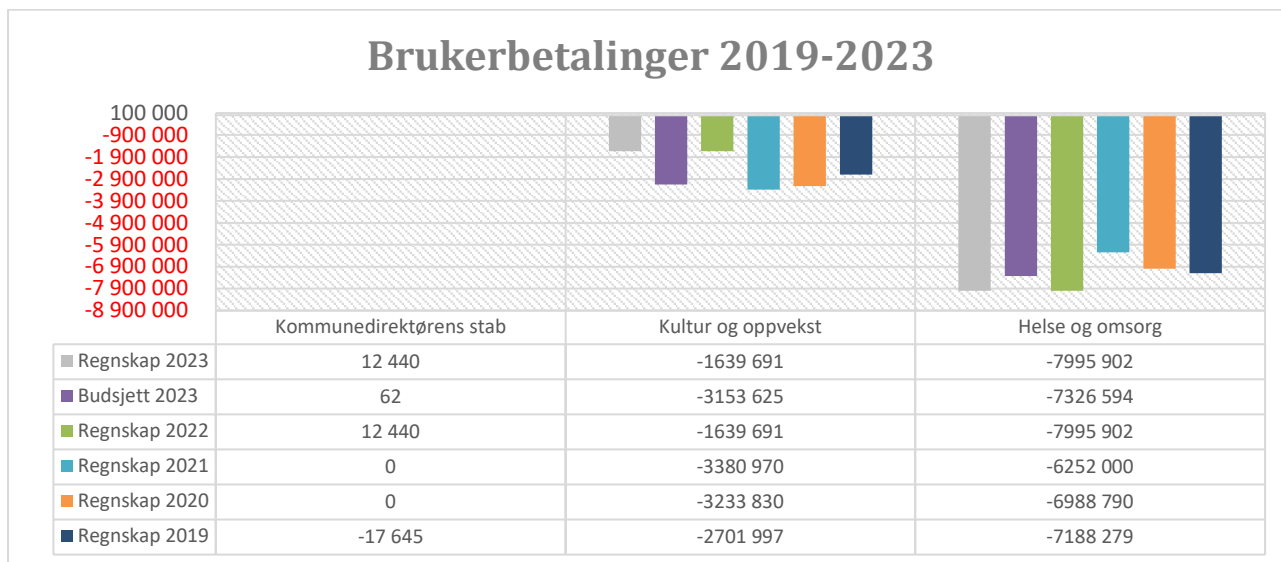
Underskudd på selvkostområder som ikke kan finansieres med fondsmidler, føres på memoriakonto som motregnes mot senere års overskudd.

Oversikt over akkumulerte underskudd på selvkostområdene pr 31.12:

Akkumulerte underskudd pr 31.12 (memoriakonto selvkost)	2022	2023
Renovasjon	-	774 540
Slamtømming	638 375	437 134
Sum akkumulert underskudd	638 375	1 211 674

BRUKERBETALINGER:

Inntektene knytter seg i hovedsak til egenandeler for barnehager, SFO, sykehjemsplasser, sykestueplasser og andre helse- og omsorgstjenester. Nivået på brukerbetaling er vanskelig å anslå i forkant siden inntektene vil variere etter brukerbehovene. I budsjettet var det estimert noe lavere nivå brukerbetaling enn i 2022. Selv om inntekter fra brukerbetaling totalt ligger på budsjettnivå, er det variasjoner i de ulike brukerbetalingene. Mens brukerbetaling i barnehagesektoren reduseres som følge av reduserte priser, bidrar økt tjenestebehov i helsesektoren til merinntekter og et høyere inntektsnivå sammenlignet med 2022. Reduksjon i reduserte brukerbetaling for barnehage og SFO kompenseres gjennom økt rammetilskudd.

OVERFØRINGER OG TILSKUDD FRA STATEN:

Tospråkligheitsmidler fra Sametinget består av basistilskudd og utviklingsmidler. Utviklingsmidler er budsjettert under posten overføringer og tilskudd fra andre, men er regnskapsført under posten andre overføringer og tilskudd fra staten. Forklarer merinntekten på posten andre overføringer og tilskudd fra staten.

OVERFØRINGER OG TILSKUDD FRA ANDRE:

Posten omfatter refusjonsordninger hvor kommunen har en utgift som motpost og hvor det betinges et omfang av tjenesteproduksjon, som sykepengerefusjoner, merverdiavgiftskompensasjon samt ulike tilskuddsordninger. Budsjettposten viser store merinntekter. Merinntektene stammer både fra ikke-budsjetterte tilskuddsmidler, sykepengerefusjoner og momskompensasjon.

- Momskompensasjon påvirker ikke resultatet totalt, men gir budsjettavvik på kroner 6,2 millioner på regnskapslinjen for overføringer og tilskudd fra andre.
- Om og når tilskuddsmidler mottas er utfordrende i budsjettssammenheng. De kjente tilskuddene som blant annet tospråkligheitsmidler fra Sametinget, fastlegetilskudd og lignende budsjetteres, men ofte er ikke tilskuddsbeløpene kjente størrelser og gir naturlig nok budsjettavvik. For 2023 utgjorde ikke-budsjetterte tilskudd 9,1 millioner kroner. Her kan blant annet nevnes tilskudd fra utdanningsdirektorat til grunnskolen, integreringstilskudd og tilskudd til barnehager, hvor det har kommet merinntekter på 6,6 millioner i forhold til budsjett, Merinntekter reduseres av ikke-budsjetterte utgifter og resultatteffekt vil vises som netto fondsavsetninger.
- Refusjoner fra NAV for blant annet sykefravær, pleiepenger og fødselspermisjon budsjetteres etter forsiktighetsprinsippet og gir naturlige budsjettavvik. Samlet viser refusjoner for sykefravær, fødselspermisjon og andre refusjoner fra NAV merinntekter på kroner 11,35 millioner. Merinntektene reduseres riktignok av merutgifter til vikarer, ekstrahjelp og overtid som følge av fravær, samt at kommunen ikke har fått refundert alle sykefravær.

- I budsjettet for 2023 var det lagt til grunn et mye lavere sykefravær enn i 2022. Kommunens totale sykefravær ble redusert fra 14,61% i 2022 til 14,52% i 2023. Endringen er en kombinasjon av redusert korttidsfravær og økt langtidsfravær. Med et høyere langtidsfravær får kommunen dekt en større andel av sykefraværet gjennom refusjoner fra NAV. Sykefraværet reduseres ikke så mye som forutsatt i budsjett og gir merinntekter i forhold til budsjett på 8,5 millioner kroner. Sammenlignet med året før, er det en økning på 4 millioner kroner.
- Tar man også hensyn til fødsels- og pleiepenger blir merinntektene høyere. Fødsels- og pleiepenger ble 2,7 millioner kroner høyere enn forutsatt i budsjettet. Selv om slike budsjettposter skal budsjetteres med forsiktighet, signaliserer tidligere års regnskapstall at budsjettforutsetningene har vært altfor forsiktige. Til sammenligning var inntektene i 2022 på kroner 5,6 million, mens budsjettet i 2023 kun var 1,5 million kroner.
- Refusjon for ressurskrevende tjenester er et budsjettestimert med mange faktorer. Antall brukere og tjenestebehov påvirker refusjonsbeløpet, og er vanskelig å anslå i budsjettsammenheng. Den faktiske refusjonen for ressurskrevende tjenester ble kroner 4,4 millioner mer enn budsjettet.
- For regnskapsåret 2022 var det estimert at kommunen ville få refundert 12,6 millioner kroner gjennom toppfinansieringsordningen. Refusjonen betales etterskuddsvis, og kommunen fikk refundert kroner 1,36 millioner mer enn estimert. Merinntekten vises i regnskapet for 2023. Budsjettet refusjon i 2023 ble estimert til 15 million kroner. Den faktiske refusjon utgjør 12,592 millioner kroner, en budsjettsvikt på 2,4 million kroner.
- Kommuner med spesielt høye utgifter får, i tillegg til toppfinansieringsordningen, en ekstra kompensasjon. For 2022 utgjorde denne tilleggskompensasjonen 5,4 millioner kroner, et beløp som ble utbetalt og inntektsført i 2023. I tillegg vil kommunen få utbetalt kroner 1,129 millioner for budsjettåret 2023. Utbetaling vil komme i 2024. Kun 1 millioner kroner av denne inntekten var budsjettet, og gir dermed en merinntekt på 5,529 million kroner.

LØNNS- OG SOSIALE UTGIFTER

Lønns- og sosiale utgifter er den største utgiften i regnskapet, og utgjør 60,5% av driftsutgiftene.

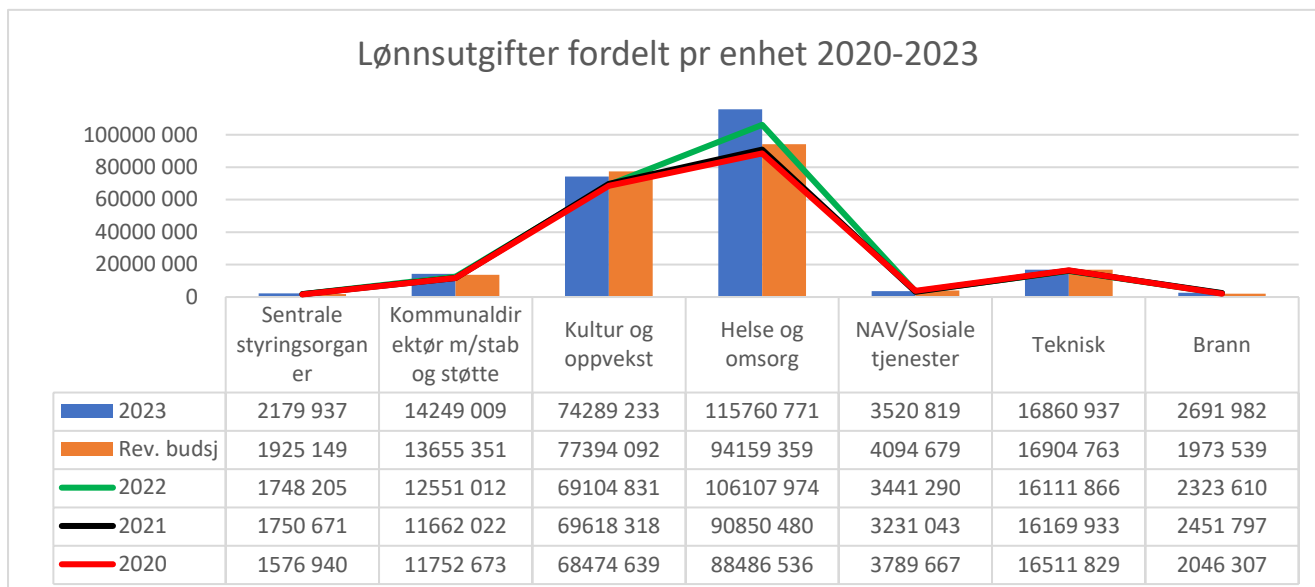
Sammenlignet med 2022, økte lønnsutgiftene utover ordinær lønnsvekst og budsjettanslag, en vekst som skyldes flere forhold. Endret tjenestetilbud, kombinert med rekrutteringsutfordringer og høyt sykefravær gir økte lønnsutgifter. Det er spesielt enhet for helse og omsorg som merker disse effektene. Samtidig som de opplever en stor økning i tjenestebehov, er det mangel på og konkurranse om arbeidskraft, faktorer som gir en dyrere ressursinnsats.

I budsjettet var det lagt opp til en lønnsvekst på 4,2%, et anslag det var knyttet mye usikkerhet til.

Budsjettmessig ble lønnsutgiftene nedjustert i løpet av året, men det totale ressursbehovet økte mer enn estimert, og bidro til merutgifter på fastlønn på 3,6 millioner kroner og merutgifter til vikarbruk, ekstrahjelp og bruk av overtid på 16,3 millioner kroner. Merutgiftene økes ytterligere dersom kjøp av vikar- og legetjenester på 10,3 millioner kroner også hensyntas. Sykefraværet i kommunen har økt fra 2022 til 2023. Det høye sykefraværet resulterer i merutgifter til vikarer, overtid og ekstrahjelp. Korttidsfraværet har vært høyt løpende gjennom året, men viser en svak nedgang i forhold til 2022. Økning i langtidsfravær og reduksjon i korttidsfravær betyr at kommunen totalt sett får mer i sykepengerefusjoner.

Lønnsutgift fordelt pr kostnadstype	2023	Rev. Budsjett 2023	Avvik	2022	2023-2022
Fastlønn	192 132 148	186 041 401	- 6 090 747	172 101 153	20 030 995
Lønn til vikarer	7 888 309	2 689 408	- 5 198 901	6 731 939	1 156 370
Lønn til ekstrahjelp	5 270 696	2 259 810	- 3 010 886	4 567 018	703 678
Overtidslønn	9 239 216	1 075 500	- 8 163 716	13 865 714	- 4 626 498
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	5 897 359	6 119 464	222 105	5 693 264	204 095
Lønn til vedlikehold	-	2 077 130	2 077 130	3 974	- 3 974
Lønn til renhold	4 778 946	5 119 792	340 846	4 775 973	2 973
Godtgjørelser til folkevalgte	2 049 633	1 749 174	- 300 459	1 693 746	355 887
Trekkpliktig, opplysningspliktig, ikke arbeidsgiveravgiftpliktig lønn	1 478 254	1 130 000	- 348 254	1 354 746	123 508
Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil mv. som er opplysningspliktige	628 290	1 034 705	406 415	507 186	121 104
Andre opplysningspliktige godtgjørelser	189 835	810 550	620 715	94 075	95 760
Sum lønnsutgifter	229 552 686	210 106 934	-19 445 752	211 388 788	18 163 899
Refusjon syke- og fødselspenger	- 18 550 402	- 7 200 200	11 350 202	- 15 859 284	- 2 691 118

Lønnsutgifter fordelt pr enhet 2020-2023

PENSJONSKOSTNADER OG ARBEIDSGIVERAVGIFT

Premieavvik, som er forskjell mellom pensjonskostnad og premieinnbetalinger til pensjonsordningene, er alltid en usikker budsjettpost. Kommunen betaler inn pensjonspremie løpende, men det er ikke innbetalt premie som er kostnad i regnskapet. Kostnaden i regnskapet beregnes av pensjonsselskapene. Forskjell mellom pensjonskostnad og premieinnbetalinger til pensjonsordningen kalles premieavvik. Dersom det i løpet av året er betalt mer i premie enn beregnet pensjonskostnad er differansen en inntektspost i regnskapet. Årets premieavvik er da i realiteten en utsatt utgiftsføring og utgiftsføres i regnskapet over de 7 etterfølgende år. Den utsatte utgiften kalles akkumulert premieavvik.

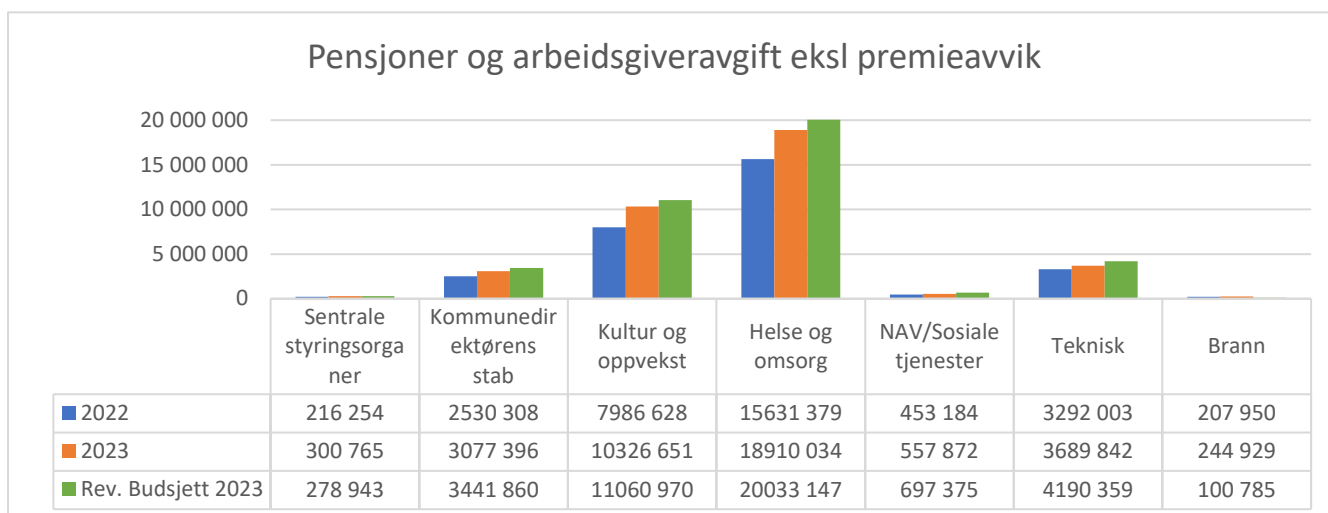
Følgende illustrasjon viser balanseført premieavvik pr 31.12:

Akkumulert og amortisert premieavvik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amortisert premieavvik dette året	-2 659 618	-3 786 581	-5 399 613	-6 688 167	-8 188 166	-10 855 464
Årets premieavvik	8 079 993	11 168 733	8 859 097	16 521 857	17 475 453	23 280 806
Premieavvik tidligere år	15 102 981	20 523 356	27 905 508	31 364 992	41 249 759	50 537 046
Akkumulert premieavvik	20 523 356	27 905 508	31 364 992	41 198 682	50 537 046	62 962 388

Budsjettanslaget ble oppjustert fra kr 3 millioner til kr 12,1 millioner, basert på oppdaterte beregninger fra pensjonsselskapene og budsjettert bruk av premiefond på kroner 7 millioner. Det endelige premieavviket ble kroner 0,3 millioner lavere enn budsjettanslaget. Merutgifter til fast lønn forklarer budsjettavviket i øvrige sosiale utgifter. Inntekten fra premieavvik på 12,4 millioner kroner gir ikke kommunen mer penger, men gir en midlertidig økning i handlingsrom ved at utgiftene forskyves inn i senere års budsjetter.

Arbeidsgiveravgift var en ordning som ble innført i 2023, hvor kommunen beregner ekstra arbeidsgiveravgift på lønnsinntekter over kroner 750 000. En utgift som ikke var budsjettert i 2023. Beregnet arbeidsgiveravgift i 2023 for kommunen kom på kroner 447 000.

Følgende illustrasjon viser fordeling sosiale kostnader på de ulike enheter:

AVSKRIVNINGER

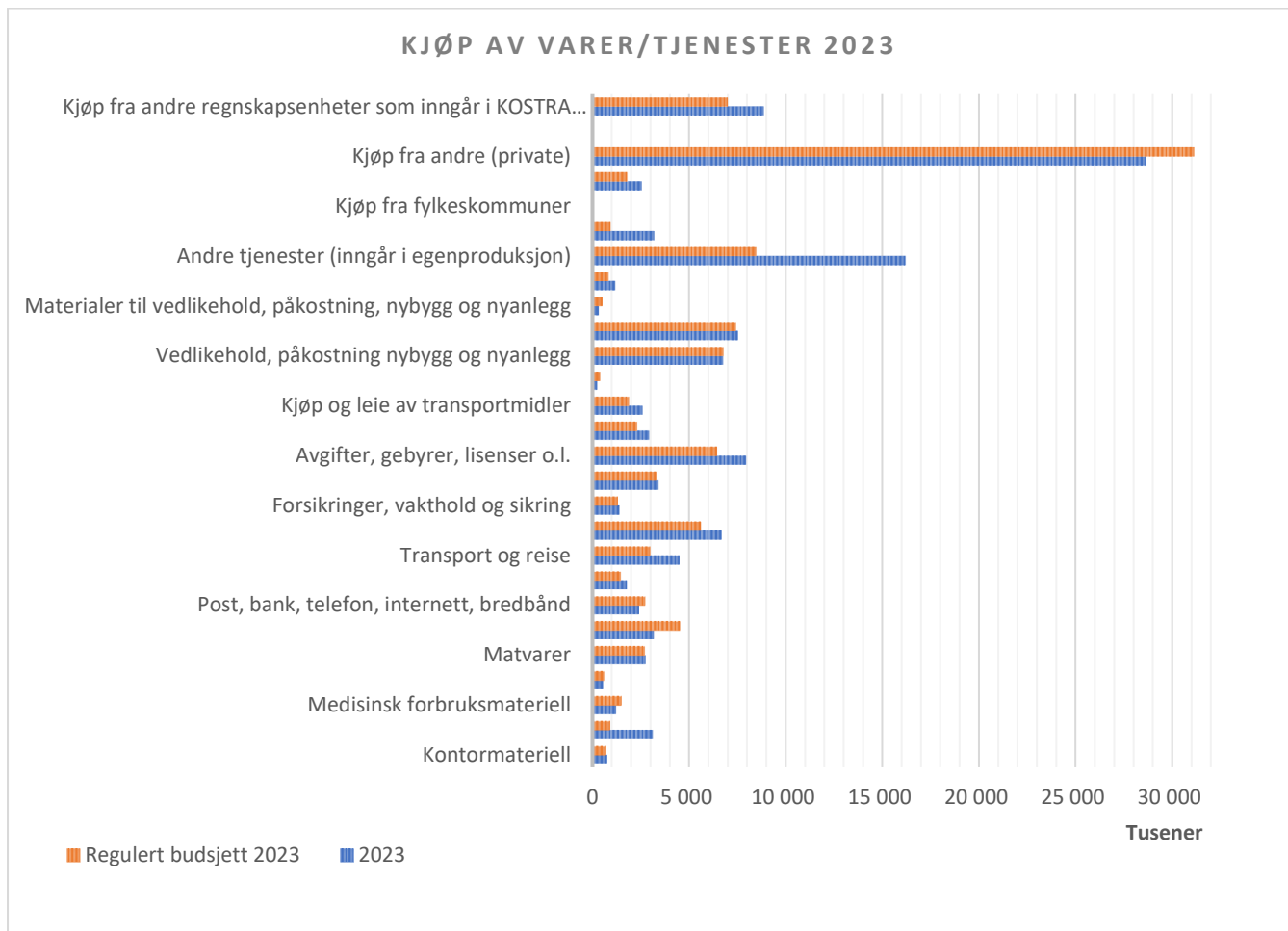
Avskrivninger inkluderer ordinære avskrivninger på anleggsmidler samt inntekter som gjelder motpost avskrivninger. Nye investeringer påvirker størrelsen på avskrivninger. Etter flere år med lavt investeringsnivå har investeringsaktiviteten tatt seg opp. Det igjen fører til at nivået på avskrivninger øker. I budsjettet estimeres avskrivninger ut ifra forventet investeringsnivå og det er ikke unaturlig med budsjettavvik. Selv om ordinære avskrivninger ble høyere enn budsjettert har det ingen resultat effekt siden avskrivninger både føres som inntekt og utgift i driftsregnskapet.

KJØP AV VARER OG TJENESTER

Kjøp av varer og tjenester øker både som følge av økt prisvekst og et generelt høyere driftsnivå. Høyere strømpriser og kjøp av vikartjenester øker driftsutgiftene med 10,4 millioner kroner sammenlignet med 2022. En økning det ikke var tatt tilstrekkelig høyde for i budsjettet og gir merutgifter på 8,8 millioner kroner. Skolene er blitt styrket med mer undervisningsmateriell i løpet av året, en økning på 1,8 millioner i forhold til 2022. Ubrukte midler i lønnsbudsjettet er brukt til å dekke merutgiftene til undervisningsmateriell på 2,2 millioner kroner.

Den største posten, kjøp fra andre er i hovedsak kjøp av tjenester knyttet til brukerstyrt personlig assistanse, 20,5 millioner kroner og tilskudd til private barnehager med kroner 7,3 million kroner. Billigere

drift av kommunale barnehager gir lavere tilskudd til private barnehager, og gir et mindreforbruk på 1,7 millioner kroner.

OVERFØRINGER OG TILSKUDD TIL ANDRE

Posten overføringer og tilskudd til andre ligger over budsjett, men det største budsjettavviket er knyttet til merverdiavgiftskompensasjon. Merutgiften utgjør 6,3 millioner kroner, men dette gir ingen resultatmessig effekt da tilsvarende inntekt finnes under budsjettposten andre overføringer og tilskudd fra staten. Nivået på overføringer til andre, som blant annet tilskudd fra omstillingsfond, tilskudd kulturtiltak og tap på fordringer ble høyere enn anslått i budsjettet. Gir totalt en merutgift på 2,1 millioner kroner. Her er det spesielt tap på enkeltkunder og sykepengesom drar opp utgiftene. Den største enkeltutgiften er overføring av omstillingstilskudd til Ovddos AS, på 8,3 million kroner. Til sammenligning utgjorde omstillingstilskudd kroner 4,1 million i 2022. De andre store postene er driftstilskudd til kirkelig fellesråd med kroner 3 million og økonomisk bistand med kroner 2,8 million.

FINANSIERINGSTRANSAKSJONER

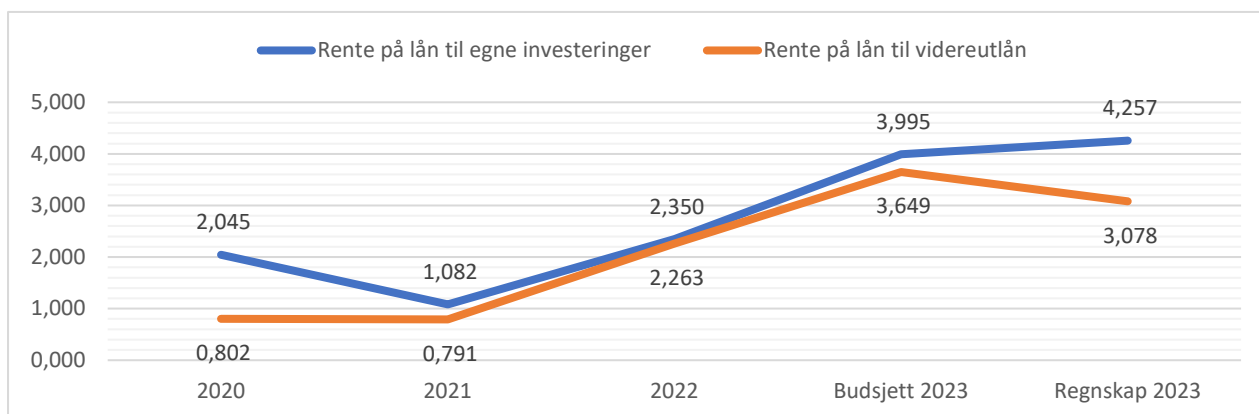
Høyere rentenivå enn budsjettert og store ubrukte lånemidler på bankkonti gir større renteinntekter enn forventet. Estimater for renteinntekter ble oppjustert i løpet av året, men anslagene var forsiktige og ikke tilstrekkelig treffsikre i forhold til renter og likviditetsbeholdning.

I økonomiplan for 2023-2026 var utgifter til avdrag beregnet i forhold til kommunelovens bestemmelser om minimumsavdrag og vedtatte låneopptak. Budsjetterte avdragsutgiftene ble oppjustert i takt med nye vedtatte låneopptak og bokført verdi på gjeld og driftsmidler. Kommunen har oppfylt kravene til

minsteavdrag og betalt avdrag i henhold til nedbetalingsplan på lån. For å redusere avdragsutgiftene i budsjettåret, har låneopptakene vært utsatt så lenge likviditeten har tillatt det. Avdragsutgiftene er på budsjettnivå. En større gjeldsbelastning forklarer økningen i avdragsutgifter sammenlignet med 2022.

Rentenivået har vært et stort usikkerhetsmoment i budsjettet. Renteanslagene i det opprinnelige budsjettet var basert på renteforventninger som forelå høsten 2022. Renteanslagene er senere blitt oppjustert flere ganger, siste gang basert på markedsforventninger i november 2023. Til tross for budsjettjusteringen, var budsjettslagene ikke tilstrekkelige presise. Budsjettavvikene kan forklares med at låneopptakene ble utsatt noen uker. Dermed ble grunnlaget for renteberegning lavere enn budsjettert. En større gjeldsbelastning og høyere rentenivå forklarer økningen i renteutgifter sammenlignet med 2022.

Oversikt over gjennomsnittlig lånerente:

Som budsjettert, ble det ikke betalt utbytte fra Ymber AS i 2023. Tidligere år har utbyttet vært på 2 million kroner. Det er kommet noe mer i kundeutbytter fra andre enn budsjettert, men merinntektene utgjør ikke store beløp.

AVSETNINGER OG REGNSKAPSRESULTAT

Bruk og avsetning av fond er vanskelig å estimere i budsjettsammenheng og det er ikke unaturlig med budsjettavvik, noe regnskapet også for 2023 viser. I løpet av året ble budsjettert bruk av disposisjonsfond oppjustert for å dekke nye vedtatte tiltak. Regnskapsavslutningen viste mindreforbruk i driften, og det var dermed ikke behov for å belaste disposisjonsfondet som budsjettert. Årets mindreforbruk er tilført disposisjonsfondet, i tillegg til allerede planlagt avsetning.

Alle selvkostområdene utenom slam går med underskudd. Overskudd på slamområdet reduserer tidligere års akkumulerte underskudd. Underskudd på vann, avløp og feiing dekkes av midler fra egne selvkostfond. Renovasjon har ikke midler på eget selvkostfond, og underskuddet som må dekkes inn senere år. Netto bruk av midler fra selvkostfond utgjør 1,44 millioner kroner, mens det akkumulerte underskuddet øker med 0,57 millioner kroner.

I løpet av året har kommunen brukt kroner 3 millioner fra investeringsfond til å finansiere kjøp av nye boliger. Midlene stammer fra erstatningsutbetaling for brannskadet bolig. I tillegg er det brukt 1.397 millioner kroner av investeringsfond til å dekke avdrag på videreutlån, midler som stammer fra tidligere års innbetalinger på videreutlån. Av årets driftsmidler er kroner 0,837 millioner gått til å dekke investeringsutgifter. Egenkapitalinnskuddet i KLP ble høyere enn først antatt og ble oppjustert i budsjettet.

I utgangspunktet viste investeringsregnskapet et udisponert beløp på kr 28,3 millioner. Det udisponerte beløpet kommer i hovedsak fra salg av tomter og mindreforbruk på bruk av lån. Salgsinntektene har ikke vært budsjettet, mens lavere investeringsnivå forklarer hvorfor lånene ikke er brukt som budsjettet. Et udisponert beløp i investeringsregnskapet skal i henhold til regnskapsreglene reduseres ved å stryke bruk av lån. Etter at de lovpålagte strykningene er gjennomført avlegges investeringsregnskapet med kroner 0 i resultat.

Totalt er det investert for kroner 88,5 millioner i 2023, hvorav investering i ny skole utgjør 65,9 millioner kroner. I tillegg til ny grunnskole, har kommunen gjort flere andre investeringer, som blant annet nytt kjøkken og dialysesenter på helsesenteret og nye gatelys med led-belysning. Bygging av ny grunnskole skulle finansiere med låneopptak, kompensasjon av merverdiavgift og spillemidler. I budsjettet var ikke inntektene fra kompensasjon av merverdiavgift og spillemidler innarbeidet, og forklarer store deler av budsjettavviket på regnskapslinjene kompensasjon for merverdiavgift og tilskudd fra andre. Kun inntekt knyttet til nedbrente boliger i Boaronjårga var innarbeidet som tilskudd fra andre i budsjettet.

Det er ikke budsjettet med kompensasjon av merverdiavgift i årets budsjett, noe vi for øvrig ikke har gjort tidligere år. Det har ikke resultateffekt i investeringsbudsjettet. Imidlertid skaper det budsjettavvik når bevilgningsoversikt per prosjekt utarbeides. Regnskapstallene per prosjekt er inklusiv merverdiavgift, mens det regulerte budsjettet er uten merverdiavgift. For å synliggjøre merverdiavgiftseffekten og få en bedre sammenligning mellom budsjett og regnskap, er det laget en egen kolonne i regnskapsoversikten som viser prosjektene eksklusiv merverdiavgift.

Bygging av ny grunnskole har bundet en stor del av de interne ressursene på teknisk enhet. Det har gått på bekostning av progresjonen i kommunens øvrige investeringsprosjekt, hvor prosjekt er forsinket eller ikke påbegynt som planlagt.

Mange av tiltakene vil videreføres i 2024, noe som gir budsjettavvik i investeringsregnskapet for 2023.

Budsjettavvikene i investeringsregnskapet oppstår av flere årsaker.

- Kapasitetsutfordringer som følge av omprioritering av ressurser til bygging av ny grunnskole har ført til at prosjektet ENØK2020 ikke er gjennomført som planlagt. Prosjektet kjøkken på helsesenter er ferdigstilt og under avslutning, men her er det uklarheter om enkelte utgifter i sluttavregning som har forklarer hvorfor investeringsutgiftene er lavere enn budsjett i 2023. Det er forventet at endelig avregning vil komme i 2024.
- Kommunedelplanen i Máze var i utgangspunktet planlagt gjennomført i 2023. Imidlertid ble det bestemt at arbeidet med kommunedelplanen skulle samkjøres med planprosessene som ble satt i gang i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel. En slik samkjøring laget forsinkelser i den planlagte progresjonen i prosjektet og forklarer budsjettavviket
- Aktiviteten i mange prosjekter, som blant annet sikring av vannverk, pumpestasjoner og asfaltering av veger, er sesongavhengige. Hvis prosjektet ikke rekker å starte opp eller må stoppes når sesongen er over, vil det naturlig oppstå budsjettavvik. Asfalteringsprosjektene ble gjennomført så lenge det var mulig i høstsesongen 2023, men når vinteren kom måtte asfalteringen settes på vent til vårsesongen i 2024. Sikring av vannverk. For sikring av vannverk tok detaljutredning av prosjektet lenger tid enn forventet, og ble utsatt til 2024 både på grunn forsinkelsen, men også fordi sesongen for aktiviteter i 2023 var over. Prosjektet Pumpestasjon Boaronjårga, ble forsinket av at utregning og anbudsrunder ikke var ferdig før sesongen var over.

- Prosjektet vannledning ny videregående skole og teater var forsinket, og dermed har det oppstått budsjettavvik.
- Prosjektene knyttet til ny grunnskole har vært fordelt på 3 prosjekt, fordelt etter de ulike delene i byggeprosessen, forprosjekt, midlertidige lokaler og selve skolebygget. Delprosjektene er budsjettert etter forventet progresjon i de ulike delprosessene. Budsjettene mellom de ulike delprosjektene er ikke godt nok justert i forhold til progresjon hele prosjektet, noe som gir budsjettavvik på delprosjektnivå. Når inntekter fra momskompensasjon, kroner 12,7 millioner, og spillemidler, kroner 20,9 millioner, ikke er innarbeidet i budsjettet gir det store budsjettavvik. Investeringsutgifter for alle tre prosjektene under ett viser utgifter for 54,475 millioner kroner eksklusiv merverdiavgift. Budsjettet utgjør 31,836 millioner kroner. Budsjettavviket på kroner 22,639 skyldes i hovedsak at spillemiddelfinansiering, kroner 20,988 millioner, og investeringstilskudd fra Miljødirektoratet, kroner 1 million, er ikke innarbeidet i budsjettene.

Det ble tatt opp kr 10 millioner i nye startlån i 2023. Behovet for utlån ble mindre, og kun kroner 7,26 millioner av disse midlene er lånt ut videre. Av tidligere utlånte startlånsmidler har kommunen fått inn kr 2 millioner fra låntakere og betalt kr 2,5 millioner til Husbanken i avdrag. Det er hentet inn midler fra bundet fond for å finansiere avdrag til Husbanken som ikke dekkes av innbetalinger fra startlånsinntakere.

BALANSEREGNSKAP

For å saldere driftsbudsjettet var det budsjettert med kroner 31,024 millioner i bruk av disposisjonsfond for 2023. Det regnskapsmessige mindreforbruket for 2023 ble kroner 1,333 millioner, og bidro til at det ikke ble nødvendig å bruke mer enn 29,691 millioner kroner av disposisjonsfondet i 2023. I tillegg er det avsatt 66 000 kroner til disposisjonsfond i 2023, en avsetning som stammer fra avslutning av bundne driftsfond. Samlet disposisjonsfond utgjør pr 31.12.2023 kroner 58,236 millioner.

Kommunens premieinnbetalinger til pensjonsselskapene har i løpet av årene vært større enn de beregnede pensjonskostnader. Størrelsen betegnes som premieavvik, og er i realiteten utsatte kostnader. Som tidligere år, ble det også i 2023 innbetalt en større premie enn kostnad, og ved avslutning av regnskapet for 2023 har det akkumulerte premieavviket økt til kroner 62,96 millioner. Verdien på både pensjonsmidler og pensjonsforpliktelsen øker. Netto blir det en økning på kroner 28 millioner i balanseførte pensjonsmidler.

Bygging av ny grunnskole er hovedforklaringen til økningen i verdien på varige driftsmidler og den økte gjeldsgraden. Investeringsaktiviteten og utlånsaktiviteten har vært lavere enn budsjettert. Dermed blir det igjen ubrukte lånemidler ved årsskiftet. Store låneopptak til bygging av ny grunnskole bidro til en midlertidig styrking av likviditeten i byggeperioden, og er tilbake igjen på mer normalt nivå i 2023. Likviditeten er bundet opp i ubrukte lånemidler og fondsmidler og den reelle likviditetssituasjonen er ikke god.

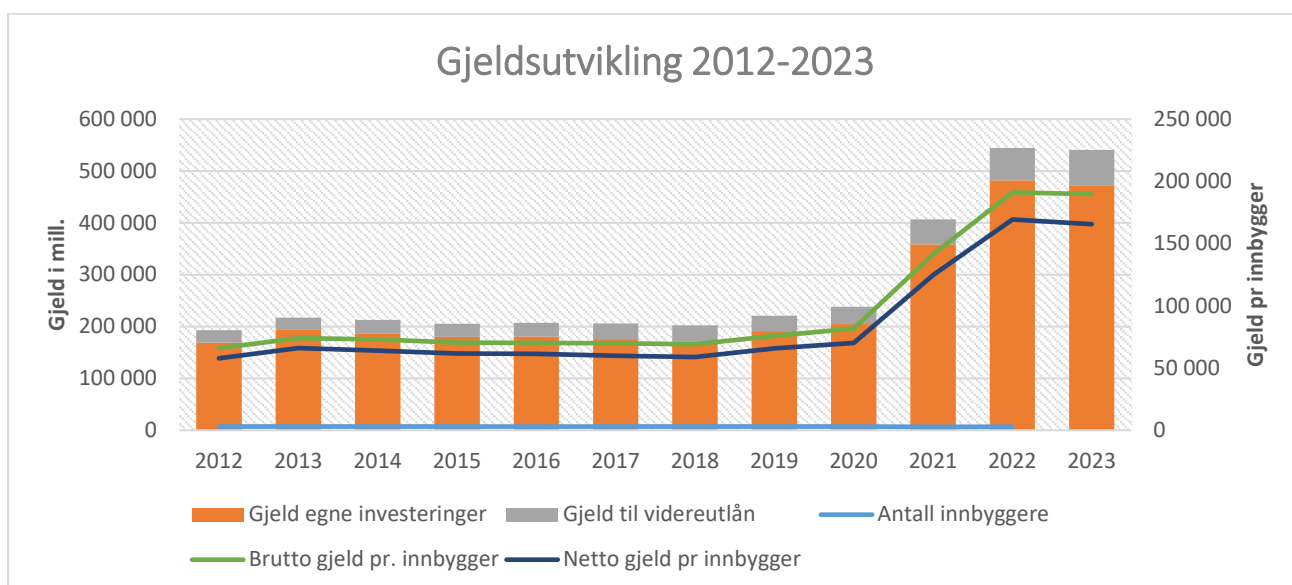
Utlån består i hovedsak av startlån. Startlånsordningen, som finansieres av Husbanken, har vært styrket de siste år. Av nytt startlånsopptak på 10 millioner fra Husbanken har kommunen tildelt nye startlån for 7,3 millioner kroner i 2023. Startlånsinntakere har innbetalt kroner 2 millioner i låneavdrag til kommunen. Styrkingen av startlånsordningen forklarer økningen i balanseposten utlån. Innbetalinger av ekstra avdrag og innløsninger av startlån i løpet av året er avsatt til bundet investeringsfond.

NØKKELTALL

De økonomiske nøkkeltallene viser en negativ utvikling. Nøkkeltall for disposisjonsfond er godt innenfor godkjente handlingsregler. Imidlertid øker lånegjelden og kommunens gjeldsgrad er langt over det godkjente måltallet på 65% av brutto driftsinntekter og det avlegges et netto negativt driftsresultat som ikke er i tråd med vedtatt måltall. Kommunen har tilfredsstillende likviditet, men mye av likviditeten er bundet til ubrukte låne- og fondsmidler. Korrigert for ubrukte låne- og fondsmidler er nøkkeltallene for mest likvide midler under måltall.

GJELDSUTVIKLING

Kautokeino kommunes gjeld er fordelt på to hovedgrupper, lån til egne investeringer og lån til videreutlån, i hovedsak startlån. Gjeldsutvikling er eksklusiv pensjonsforpliktelse. Etter mange år med lavt investeringsnivå, bidro bygging av ny grunnskole til en vesentlig økning i kommunens gjeldsnivå. I tillegg til at kommunens investeringsaktiviteter blir større, er også Husbankens startlånsordninger styrket. Brutto lånegjeld per innbygger økte fra kroner 189 673 i 2022 til 189 857 i 2023. Brutto lånegjeld viser all gjeld, netto lånegjeld omfatter kun kommunens gjeld til egne investeringer. Netto lånegjeld er renteutsatt og en økning i rentenivået kombinert med høyere gjeldsnivå vil utfordre driftsbudsjettet fremover. Netto lånegjeld per innbygger i 2023 er kroner 165 483.

Nøkkeltall knyttet til lånegjeld:

Fordeling av langsiktig gjeld:	2022	2023
Sum bokført langsiktig gjeld	544 165 514	540 711 507
Herav selvfinansierende gjeld:		
Vann, avløp, renovasjon	23 631 000	29 373 678
Startlån	61 940 051	69 416 270
Kommunens samlede rentebærende lånegjeld	458 594 463	441 921 559
Andel rentebærende gjeld av totalgjeld	84,3 %	81,7 %
Andel ikke-rentebærende gjeld av totalgjeld	15,7 %	18,3 %
Gjennomsnittlig rente	2,20 %	4,70 %
Gjennomsnittlig løpetid (år)	15,25	15,15
Rentesensitivitet (1 % renteøkning)	2 423 385	2 397 730
Andel fastrente	29,92 %	31,09 %

Andel fastrentelån øker og gir en forutsigbar renteutgift i en tid med usikkert rentemarked. Dersom rentenivået øker med 1%-poeng de neste 12 måneder vil kommunens renteutgifter øke med 2,4 millioner. Selv om økning i andel fastrentelån reduserer effektene av en renteoppgang, er kommunen sårbar for renteendringer når andel rentebærende gjeld er så høy.

LIKVIDITET

Nøkkeltall for likviditet viser at den likvide situasjonen er tilfredsstillende, selv om utviklingen ikke er positiv. Den ledige likviditeten består i stor grad av ubrukte lånemidler og prosjektmidler, noe som følger av utsatte investeringer og prosjekt. Selv om nøkkeltall alene ikke sier alt om kommunens likviditet, er de nyttige måleindikatorer i analyse av likviditet. Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og bør være 2,0 eller høyere. Det betyr at man minst må ha like mye betalingsmidler som kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter.

Likviditetsgrad korrigert for fond og ubrukte lånemidler gir et mer reelt bilde av likviditetssituasjonen og viser at en stor del av styrket likviditet skyldes ubrukte lånemidler og midler avsatt til fond. Nøkkeltallene viser en positiv utvikling. Begge nøkkeltallene ligger under måltallene. Likviditetsgrad 1 ligger rett under måltallet, mens likviditetsgrad 2 er mye under måltallet og er negativt i tillegg. Nøkkeltallene viser at den reelle likviditetssituasjon ikke er god og en stor del av de likvide midlene er bundet opp i ubrukte lånemidler og bundne fond.

Arbeidskapital (i 1000 kr)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Omløpsmidler	108 149	125 047	155 150	194 095	277 391	299 775	235 219
- bundne midler	- 21 368	- 32 340	- 34 219	- 45 751	- 45 729	- 38 234	- 33 932
- bundne kapitalfond	- 8 490	- 10 021	- 10 021	- 9 711	- 10 864	- 12 977	- 9 341
- ubrukte lånemidler	- 11 976	- 6 072	6 670	- 29 317	- 63 180	- 98 879	- 71 396
= korr omløpsmidler	66 315	76 614	117 580	109 316	157 618	149 685	120 550
- kortsiktig gjeld	-48 916	-48 501	-48 034	-55 195	-82 045	-58 886	-60 403
Arbeidskapital	17 399	28 113	69 546	54 121	75 573	90 799	60 147

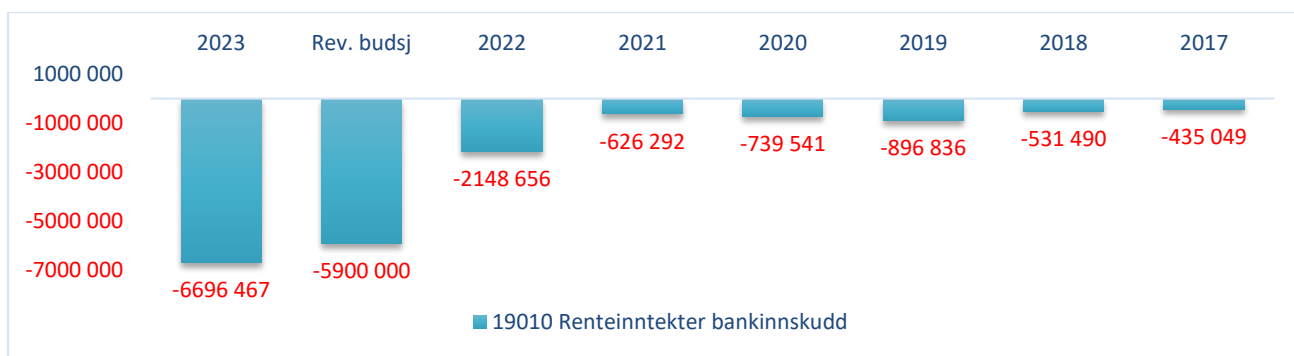
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Likviditetsgrad 1	1,36	1,58	2,45	1,98	1,92	2,54	2,00

Arbeidskapital (i 1000 kr)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mest likvide omløpsmidler	40 741	50 213	53 056	114 993	159 761	192 185	92 948
- bundne midler	- 21 368	- 32 340	- 34 219	- 45 751	- 45 729	- 38 234	- 33 932
- bundne kapitalfond	- 8 490	- 10 021	- 10 021	- 9 711	- 10 864	- 12 977	- 9 341
- ubrukte lånemidler	- 11 976	- 6 072	6 670	- 29 317	- 63 180	- 98 879	- 71 396
Korr. likv. oml. midler	1 093	1 780	15 486	30 214	39 988	42 095	- 21 721
- kortsiktig gjeld	- 48 916	- 48 501	- 48 034	- 55 195	- 82 045	- 58 886	- 60 403
= Arbeidskapital	- 50 009	- 46 721	- 32 548	- 24 981	- 42 057	- 16 791	- 82 124

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Likviditetsgrad 2	-0,02	0,04	0,32	0,55	0,49	0,71	-0,36

All ledig likviditet er plassert i kommunens hovedbank. Med høyere rentenivå og større bankinnskudd som følge av ubrukte lånemidler, er det naturlig at nivået på renteinntekter øker. I budsjettet ble det gjort justeringer for økt rentenivå, men anslagene var forsiktige og endte med merinntekter i forhold til budsjett.

Følgende illustrasjon viser utvikling på renteinntekter fra bankinnskudd:

REDEGJØRELSE FOR LIKESTILLING, ANSATTE, HMS OG ETIKK

Likestillingsloven pålegger alle arbeidsgivere å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. Offentlige myndigheter, slik som kommunene, har aktivitetsplikt og rapporteringsplikt. Rapporteringsplikten fremkommer i årsmelding, mens aktivitetsplikten kommer frem i handlingsprogrammet.

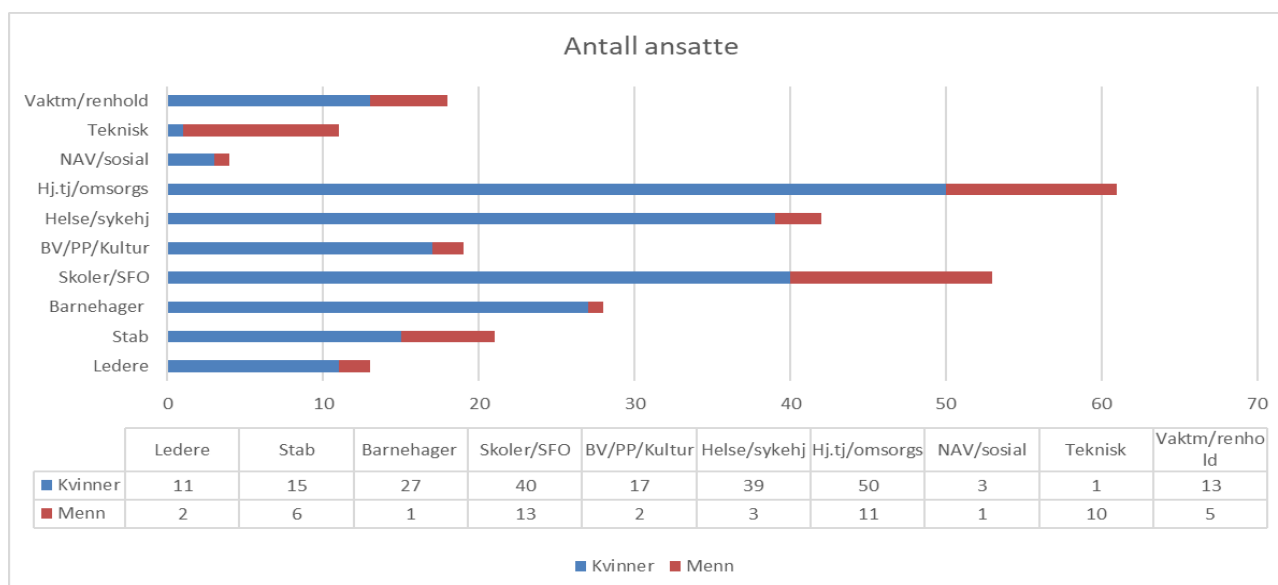
I vår organisasjon skal det praktiseres med lik lønn for likt utført arbeid, når erfaring og kompetanse er tilsvarende. Ved avvik fra prinsippene om likelønn og kjønnsbalanse, må det foreligge saklig redegjørelse på avviket. Våre ledere skal i sin utøvelse av ledelse tilstrebe likestilling.

ANTALL ANSATTE OG FORDELING MELLOM KJØNNENE

Kautokeino kommune hadde 270 fast ansatte i 2023, inkl. deltidsansatte. Av disse er 20 % menn og 80% kvinner.

Kommunen er organisert i 5 enheter, og har til sammen 14 ledere, inkl. kommunedirektør og økonomisjef.

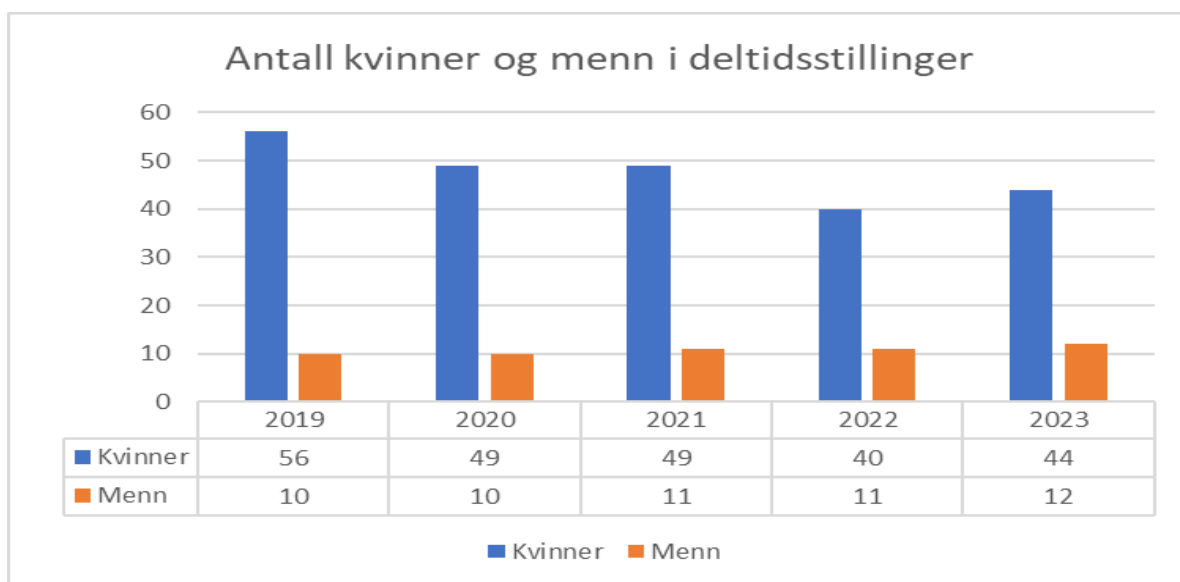
Ledergruppa består av kommunedirektør, 5 kommunalledere inkl. NAV-leder, 8 virksomhetsledere med budsjett- og personalansvar, og økonomisjef.

Figur 8: Fordeling av ansatte mellom kjønn og enhet.

ANTALL KVINNER OG MENN MED DELTIDSSTILLINGER 2023

Antall deltidsstillinger viser noe økning i forhold til 2022. I 2012 vedtok kommunen nye retningslinjer for å redusere bruk av uønsket deltidsarbeid, og ansatte som har ønsket det, har fått økt sine stillinger der det har vært mulig. Kautokeino kommune vil jobbe for å minke andelen deltidsansatte, selv om det er utfordrende i yrker med flerdelt turnus.

Figur 9: Kjønnfordeling i deltidsstillinger

LIKESTILLING

Hovedspråket i Kautokeino er samisk og 95 % av befolkningen er samisktalende, men ved utarbeidelse av planer og retningslinjer, og i det daglige arbeidet tas det hensyn til at Kautokeino er en tospråklig kommune.

Så langt det er mulig skal henvendelser på samisk besvares på samisk, og henvendelser på norsk skal besvares på norsk.

Kvinneandelen i offentlig sektor i Norge har de siste årene vært like i overkant av 70 % ifølge Statistisk sentralbyrå. I Kautokeino kommune var kvinneandelen på 80 % i 2023.

Andelen kvinnelige ledere ligger på 33 % i Norge. I Kautokeino kommune er denne andelen på 85,7 %.

Med 18 % kvinneandel i brannvesenet er Kautokeino høyt opp i landssammenheng. Det er et resultat av at man i strategiske planer har jobbet aktivt med å få flere kvinner til de mannsdominerte yrkene.

Innen helse og omsorg er 14,59 % av de ansatte menn. Disse jobber som sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenter. Vi har også en mannlig bioingeniør i avdeling helse.

Innen skole og SFO er det 24,5 % mannlige ansatte.

I barnehagene krever vi samisktalende ved ansettelse. Dette kan virke diskriminerende, men er et språkpolitisk valg som er gjort i vår kommune.

Ved ansettelse av norsktalende i organisasjonen kreves det i enkelte stillinger at de må tilegne seg det samiske språket.

Kautokeino kommune prøver i alle sammenhenger å ta hensyn til å ikke vektlegge etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk ved ansettelse og avtaleinngåelser, jfr. med likestillings- og diskrimineringsloven § 6.

Behov for konkrete tiltak vurderes fortløpende og vårt hovedmål er å unngå forskjellsbehandling med bakgrunn i overnevnte områder ved behandling av ansatte og befolkningen ellers.

I tillegg til likestilling mellom kjønnene anses det som viktig at Kautokeino kommune tar godt imot nye innbyggere fra andre land som de siste årene har bosatt seg her. Flere av disse har blitt ansatt i kommunen. Disse personene representerer nødvendig arbeidskraft og er viktige for å opprettholde befolkningstallet i kommunen. Den største gruppen av nye innbyggere er fra Sverige. Mange av dem er fra svensk Sápmi og har således flyttet på seg innenfor Sápmi. De øvrige er i hovedsak fra Filippinene, Thailand, Polen og Bulgaria og Tyskland.

Alle enheter i kommunen skal legge vekt på likestilling i sitt daglige arbeid, også ved fastsettelse av mål og utarbeidelse av planer, retningslinjer og reglement. Når det gjelder rapportering har virksomheten et fast system og et fast skjema som kommunallederne benytter ved rapportering til kommunedirektøren hvert kvartal. Her er likestilling bygget inn som et fast rapporteringstema, noe som legger føringer på at enhetene må planlegge årlig aktivitet i sine aktivitetsplaner/handlingsplaner som omhandler likestilling.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU)

Det ble gjennomført 2 møter i arbeidsmiljøutvalg i 2023. Arbeidsmiljøutvalget består av 5 representanter fra arbeidsgiverens side og 4 representanter fra arbeidstakere samt hovedverneombud.

VERNETJENESTEN

Kommunen tok en omfattende gjennomgang av vernetjenesten og det ble gjennomført valg av verneombud på alle tjenesteområder i organisasjonen. Våren 2023 ble det gjennomført 40 timers HMS kurs, som alle nye og gamle verneombud og ledere fikk tilbud om å delta på. De som ikke hadde mulighet til å delta, må ta kurset senere. Kommunens bedriftshelsetjeneste HEMIS arrangerer kurs jevnlig.

BEDRIFTSHELSETJENESTEN

HEMIS er kommunens leverandør av bedriftshelsetjenester og er representert i AMU. Alle tjenesteområder har årlige handlingsplaner for bedriftshelsetjenester.

ETISK STANDARD

Kautokeino kommune har *Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte* som er vedtatt av kommunestyret i 2002, sak 08/02. Det ble opprettet en arbeidsgruppe bestående av 2 politikere og 2 kommunalt ansatte som har jobbet med et forslag til reviderte retningslinjer, etter et forslag fra tidligere kommunedirektør. Forslaget har deretter blitt oversendt til kommunestyret for godkjenning. Disse ble vedtatt av kommunestyret den 30.03.2023, sak nr 8/23.

Kommunestyret, sammen med utvalgte ansatte, har deltatt i seminar om etiske retningslinjer som et ledd i det 3-årige effektiviseringsprosjekt «Mii čavget suittiid – vi tar grep». Seminaret handlet om hvordan folkevalgte og kommunens ansatte skal handle i henhold til etiske retningslinjer og samhandlingregler, bygge tillit til befolkningen og være bevisst sin rolle. Modellen nedenfor illustrerer kommunens etiske hus,

der grunnmuren er bygget av grunnsteinene *felleskap*, *endringsvilje*, *samisk* og *tillit*, veggene består av diverse reglement og visjonen er som tak over hele organisasjonen. Dette skal illustrere hvordan kommunen skal forvalte en organisasjon for allmennhetens beste.

Hva gjør vi for å opprettholde og øke den etiske standarden?

- Vi oppdaterer gjennomgang av delegasjon fra kommunedirektøren til linjeorganisasjonen.
- Vi oppdaterer sentrale rutiner, prosedyrer og reglementer løpende.
- Har jevnlig dialog med revisor for å styrke og forberede internkontroll på sentrale områder.
- Vi jobber med prosesser som videreutvikler sammenheng mellom styrende dokumenter og løpende planlegging.
- Vi har personvern i fokus, ved blant annet å ta i bruk personvernappen «samsvar»
- Vi har igangsatt gjennomgang av den kommunale drift, blant annet i form av kommunekompassprosjekt.
- Årlig gjennomgang av etiske retningslinjer med alle i organisasjon.
- Etikk ved offentlige anskaffelser er innarbeidet i innkjøpspolitiske retningslinjer, oppdatert i 2020.
- Minimum krav om rapportering av etisk standard årlig til kommunedirektør og kommunestyret.

Planlagte tiltak for å styrke den etiske standarden:

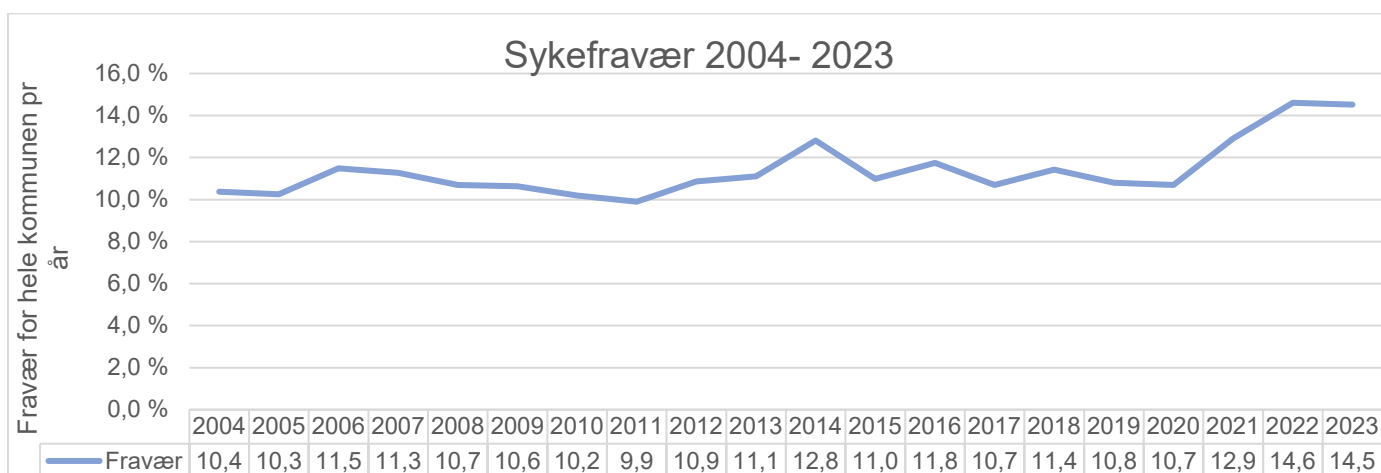
- Kommunen er under en prosess der elektronisk system for melding av avvik oppdateres, påbegynt i 2023 og implementeres gradvis ut i organisasjonen.
- Oppdatering av ansettelsesrutiner – ansatte har fått ansvar med å utarbeide rutiner for deres arbeidsområder.
- Forbedre kvaliteten kontinuerlig, bygge tillit og ivareta fellesskapets interesser.
- Bli bedre på områder vi vet vi har forbedringspotensiale, deriblant avviksbehandling og dokumentering.
- Utforme samspillsregler, skal implementeres i 2023.
- Ledelsesplattform – forsette med arbeidet i 2023.
- Utarbeide «oss imellom» standard i kommunen.

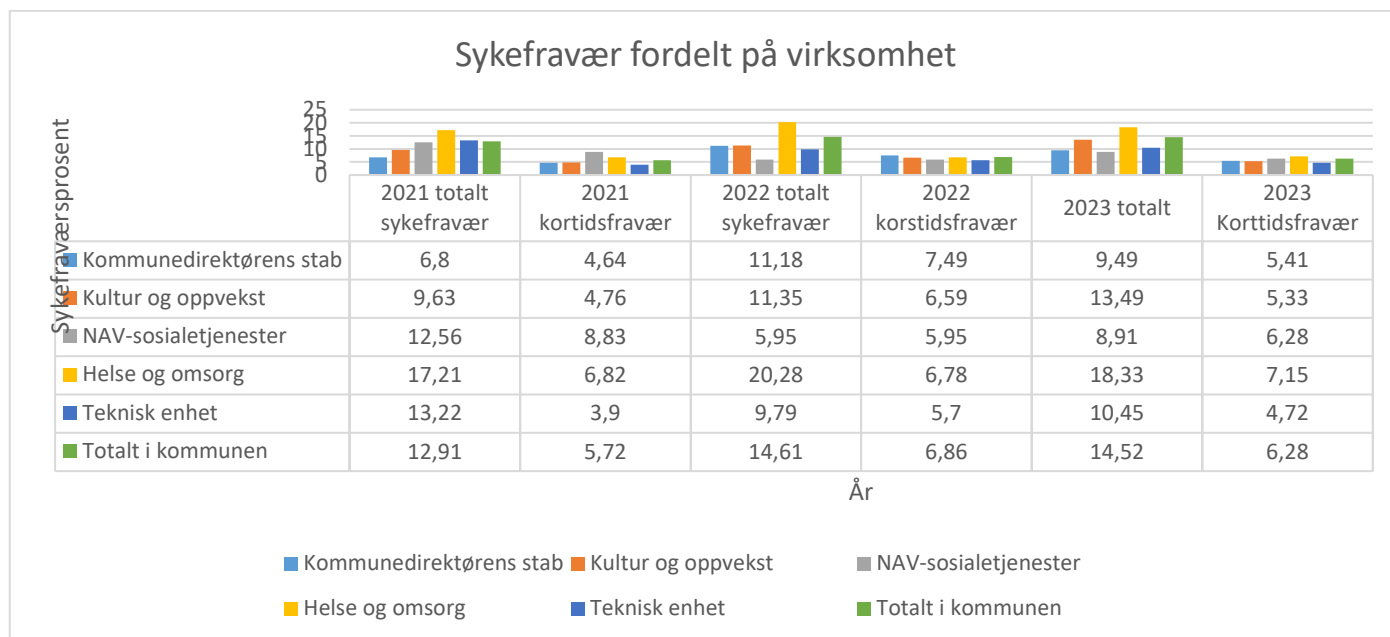
SYKEFRAVÆR

Kommunen har hatt økning i sykefravær etter koronapandemien i 2020. Årene etter pandemien var preget av utslitt helsepersonell som hadde hatt stor arbeidsbelastning i årene pandemien pågikk. 2023 var det første «normale» året etter koronapandemien, og det var ingen koronatiltak som kommuner skulle ta hensyn til, heller ingen koronarestriksjoner.

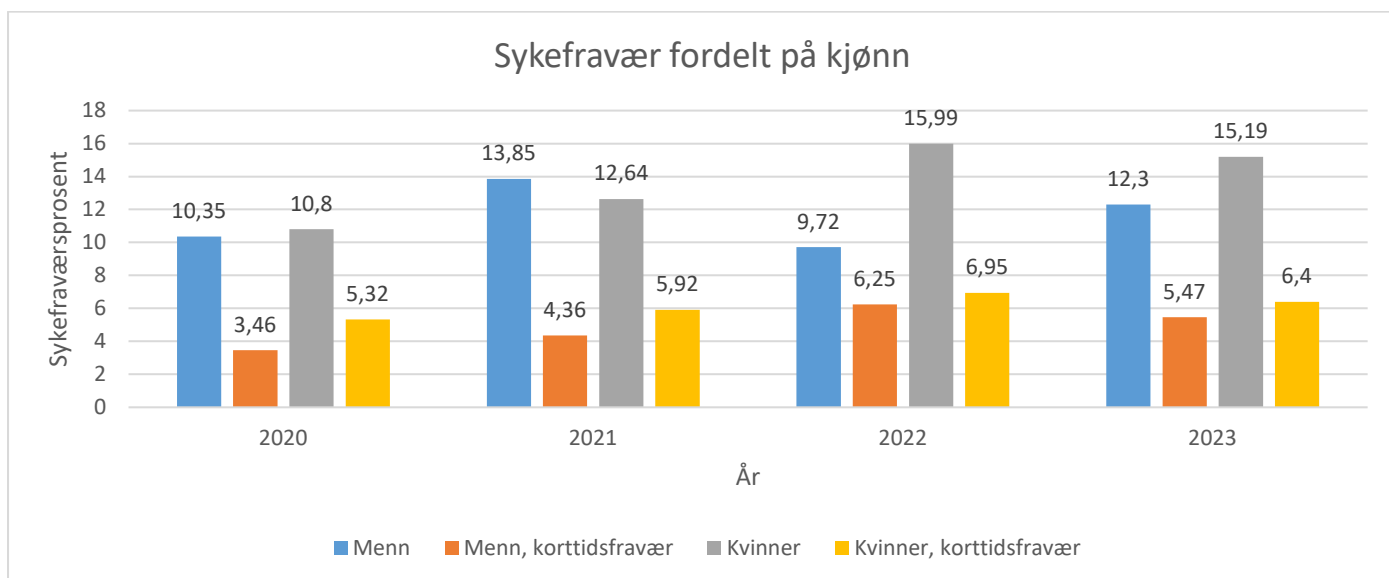
På landsbasis er det utfordringer i å rekruttere kvalifiserte fagfolk til stillinger i kommunalsektor. Dette er ekstra utfordrende for små, samiske kommuner, der samisk språk og kulturforståelse er et krav. Det er spesielt utfordrende å rekruttere sykepleiere, men jevnt over gjelder det de fleste stillingsgruppene. Dette har ført til at kommunen ikke får søkere til for eksempel sykepleierstillinger som igjen har medført til manglende helsepersonell og dermed økt arbeidsbelastning på nåværende ansatte. Over tid kan økt arbeidsbelastningen gå ut over de ansattes helse, og gi økt sykefravær.

Figur 9: Fravær i kommunen de siste 20 årene

Tabell 2: Sykefravær enhetsvis

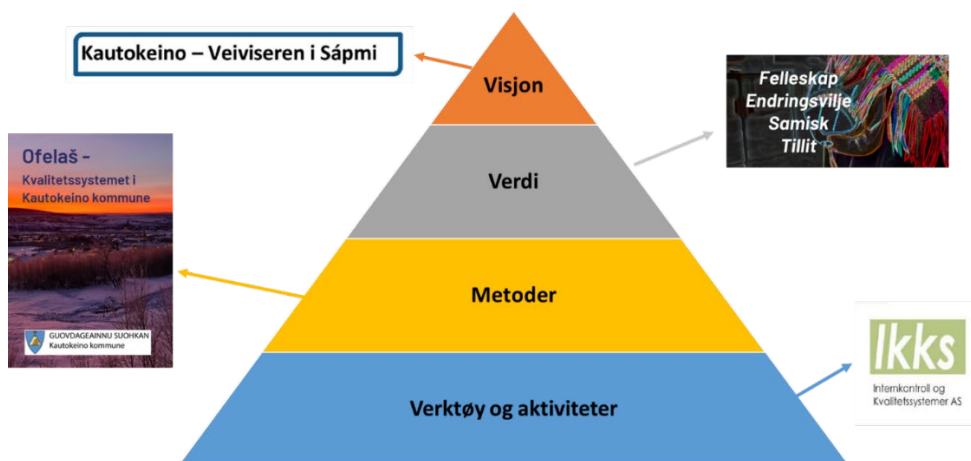

Figur 10: Sykefravær fordelt på kjønn.

INTERNKONTROLL

Arbeidet med GDPR-protokoller fortsatte i 2023, kommunen fikk lagt ut generell personvernerklæring, og personvernerklæringer for de områder hvor protokollene er klargjort.

Kommunen må ha større fokus på internkontroll, dette er jobbet en god del med i prosjektet, «*Mii čavget suittiid – Vi tar grep*». Kommunestyret vedtok kvalitetshåndbok for kvalitetssystemet Ofelaš i mars 2023. Ofelaš er en del av kommunedirektørens system for å sikre betryggende internkontroll. Kvalitetsmodell er utformet og tilhørende dokumenter vedtatt i 2023.

Figur 11: Kvalitetsmodell

Organisering, roller og ansvar er vedtatt og innføring av modellen pågår.

Kommunen gjennomførte i 2023 anbudsprosess i forbindelse med innkjøp av elektronisk verktøy for internkontrollsystem, og etter anbudsrunden var det Compilo som vant anbudet. Det ble opprettet superbrukere og kursing av disse, avviksmodule ble tatt i bruk i midten av desember 2023. Compilo erstatter IKKS i kvalitetsmodellen.

Status måloppnåelse

Kort gjennomgang av:

- a) Status for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne.
- b) Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

Kommunedirektørens stab er delt inn i flere tjenester:

- Økonomi
- Lønn og personal
- Servicetorget
- IT
- Utvikling, beredskap og næring

Kommunalleder for kommunedirektørens stab ble ansatt som kommunedirektør fra 1. juli 2023. Før det hadde hun hatt ansvar for begge stillingene, kommunalleder og kommunedirektør. Det ble ikke ansatt en ny kommunalleder i 2023, så ansvaret for 2 stillinger var hos nytilsatt kommunedirektør hele året. Tidlig høsten 2023 ble personalansvaret for de ansatte i staben fordelt på faglederne i staben, de fikk også ansvar for oppfølging av vedtatte mål i økonomiplanen.

Faglederne har utført denne jobben godt og de ansatte har vist forståelse for at det er tungt å inneha 2 stillinger over lang tid.

Faglederne vil skrive en kort årsrapport innenfor hvert sitt fagområde om måloppnåelse, utførte og pågående oppgaver. En årsrapport skal gi informasjon om det som har skjedd ikke det staben planlegger fremover.

Lønn og personal v/ HR-rådgiver

Personalkonsulenten gikk av med pensjon i 2023. Det ble ikke ansatt ny personalkonsulent i 2023, noe som førte til økt arbeidsmengde på øvrige ansatte i lønn og personal. Fokuset for 2023 var derfor å kontinuerlig saksbehandle saker, og å gjennomføre ansettelsesprosesser etter regelverk og rutiner.

Digital signering av arbeidsavtaler ble tatt i bruk i 2023, noe som forenkler denne prosessen, samt minimerer papirforbruk og porto. Det ble ellers lite tid til øvrig utviklingsarbeid innenfor lønn og personal.

Servicetorget v/ fagleder arkiv

Måloppnåelser, utførte og påbegynte oppgaver fra økonomiplanen 2023:

Arbeidet med profilhåndbok ble startet opp, innføres i løpet av våren 2024.

Alle saker til kommunestyret forelå på både samisk og norsk. Arbeidet med å kartlegge og oversette artikler og annet innhold på kommunens hjemmeside som kun foreligger på ett språk er påbegynt.

KF Innbyggerkontakt ble tatt i bruk, en løsning som skulle brukes til å sende ut velkomstbrev til nye innbyggere i kommunen per e-post.

Arkiv veiledning og support for ansatte og enheter, innenfor sak- og arkivsystemet Elements Cloud pågår kontinuerlig. Arkivrydding gjennomføres før deponering og arkivrelaterte henvendelser besvares innenfor frister.

En av servicetorgetts ansatte er prosjektleder for Flyt, som er et program for å styrke gjennomføring av videregående opplæring. Programmet er for elever i 10.klasse og delfinansieres av kronprinsparets fond.

Kommunen har endret program for elektroniske skjema, og servicetorget har hatt ansvar for overgangen til ny skjemaløsning. Løsningen gir muligheter til å bygge skjemaer som er tilpasset vår kommune. Alle skjema skal foreligge på begge språk, det er tid- og ressurskrevende.

Lese- og skrivehjelp for eldre samer har gjennomført forskjellige kurs for å øke digitale ferdigheter hos de eldre. Videre ivaretas behovet til alle som henvender seg til tjenesten.

Overgangen til Elements Cloud i 2022 medførte rydding i det som ble historisk base samt endringer i rutiner. Dette for å sikre gjenfinnbarhet og at kommunens elektroniske arkiv er ryddig og oversiktlig.

Arbeidet med å rydde, listeføre og pakke gammelt arkivmateriale, som skal leveres til IKA Finnmark IKS (kommunens arkiv depot) er påbegynt. Omtrent 100 hyllemeter ble ryddet i løpet av 2023. Dette skal så leveres til IKA Finnmark IKS som har lokaler i Lakselv.

IT v/ fagleder IKT

Følgende oppgaver er utført i 2023 innenfor IT:

- Oppfølging og arbeid i forbindelse med nye Kautokeino skole.
- Fjerne utstyr fra midlertidige skolebrakker, når ny skole er tatt i bruk.
- Lagt til rette for ny nettverksinfrastruktur, mye gammelt ble skiftes ut for at systemene skal fungerer og være godt sikret.
- Oppfølging av leverandører i forbindelse med IT, AV, alarm, dørssystem og overvåknings utstyr.

Mye har krevd ekstra oppfølging på grunnet mangler og forsinkelse av leveringer fra leverandør.

- Sikker-print løsning innført i organisasjon, det innebærer at de ansatte må bruke sin elektroniske chip på skriveren for å få utskrift. Det sikrer at utskrifter ikke blir tilgjengelig for alle som er i nærheten av skriveren. Sikkerhet og ivaretagelse av taushetsplikten.
- Migrert e-post tjenesten fra on-site (fysisk-server) til sky.
- Ny MDM-løsning for klargjøring av IKT-enheter til hele organisasjonen.
- Tatt i bruk Microsoft Teams for sømløs samhandling og samarbeid med kolleger, eksterne kontakter samt mulighet for deling av dokumenter.
- Ivaretagelse av vertskommunesamarbeid med Alta kommune innen noen fagfelt.
- Flytting av brannmur og serverpark til Alta kommunes serverpark.
- Sikkerhet, både i form av ROS og back-up av servere.
- Kommunesamarbeid – ivaretagelse av digitaliseringssamarbeid med Digi Troms og Finnmark.
- Daglige, ukentlige og månedlige driftsoppgaver for å holde IT på det nivå det er krav om.

- Nettverksoppfølging, serveroppfølging, oppgradering og vedlikehold av fagsystemer, oppfølging av IKT-utstyr og daglig IKT-support for ansatte og andre tilknyttet organisasjonen pågår kontinuerlig.

IT har også en gjennomgang av, og endring av interne rutiner spesielt med tanke på IT-sikkerhet. IKT-support for alle enheter utføres ved behov.

Mer bevisst bruk av Pureservice, et selvhjelp/saksbehandlingssystem som de ansatte kan bruke selv, det brukes også for uttak av statistikk ol.

Utvikling, beredskap og næring v/ utviklingsleder

Staben deltar på månedlige møter mellom kommunen, Ovddos og Sápmi næringshage. Tema for møtene varierer ut ifra hva som har skjedd innen næringslivet i den foregående måneden og hva som skjer neste måned. Fra kommunens side er det ordfører, kommunalleder for teknisk og utviklingsleder som deltar.

Staben ledet arbeidet ifm. at Arctic Race of Norway, et stort sykkelritt som startet i Kautokeino. Starten av rittet skjedde utenfor kommunehuset 17.08.23 med 18 profesjonelle sykkellag med over hundre ryttere og med en folkefest både i Kautokeino sentrum og i Máze. Dagen før løpet var det en rekke arrangementer i samme anledning. Her kan nevnes seminarer, fotballskole, familiekonsert og fotballkampen slaget om vidda, som er den tradisjonelle fotballkampen, mellom fotballagene til Kautokeino og Karasjok.

Bilde 4: Syklistene sykler gjennom Máze Foto: ARN Billy Ceusters

Næringsvennlig kommune er et prosjekt hvor man kartlegger hvor godt tjenester og service ovenfor næringslivet fungerer. Kommunen har i 2022 gjennomført forstudien av dette prosjektet, og gikk høsten 2023 i gang med forprosjektdelen av næringsvennlig kommune prosjektet. Endelig rapport blir ferdig og fremlagt for kommunestyret i mars 2024.

Staben administrerer det kommunale næringsfondet. Fondet brukes i mindre grad så lenge vi er en omstillingskommune. Det kom i 2023 fire søknader om støtte fra næringsfondet, to av disse var eksterne aktører og to var interne søknader. Til sammen ble det tildelt kr 425 789,- fra næringsfondet i fjor. I tillegg hjelper staben til ved behandling av kulturfondssøknader og søknader fra ordførerens egne midler.

Staben har også vært involvert i en rekke interne og eksterne prosjekter slik som kompetanseløft i digital transformasjon, søknad om bygdeveksttaltale, omstillingsselskapet Ovddos AS, videreføring av European prosjektet, Meahcceguovddáš-prosjektet, Guovdageaidnu 2044 seminara, Reisemålsutviklingsprosjektet, Finnmarksløpet, flyplassprosjektet, leie-til-eie prosjektet, folkehelse relaterte saker, revidering av kommuneplanens samfunnsdel, kunst i offentlig rom, Wifi4EU prosjektet, ny grafisk profil til kommunen, mulighetsstudie for Máze, frivilligsentralen og "En vei inn" Innovasjon Norge.

Staben er ansvarlig for at kommunen ivaretar samfunnssikkerhet og beredskap, og forebygger uønskede hendelser som kan utgjøre fare eller risiko for befolkningen. Staben jobber med den overordnede risiko- og sårbarhetsanalysen og den overordnede beredskapsplanen som skal ligge til grunn for tiltak som iverksettes i kommunen. Disse skal til enhver tid være ajourført.

Beredskapsarbeidet fordrer også kontinuerlig kontakt med andre beredskapsaktører, hvor Statsforvalteren er den vi har tette dialog med. August 2023 ble det også gjennomført en

skrivebordsøvelse initiert av Statsforvalteren hvor atomberedskap var tema. På dette seminaret deltok også en rekke andre aktører med ansvar for samfunnskritiske oppgaver.

På senhøsten 2023 ble også det nye krisehåndteringsverktøyet Rayvn tatt i bruk. Dette erstatter DSB-CIM som ble brukt tidligere.

Kom. planens samf.del 2017-2030	Tiltak	Måle-indikator	Resultat	Budsjett	Regnskap
SD 1.2 FN 17	Igangsetting av kommuneplanens samfunnsdel	Oppdatert plan	Arbeidet er igangsatt i 2023. Det ble utarbeidet fremdriftsplan, avholdt folkemøte i Máze og gjennomført innbyggerundersøkelse.	1 mill til hele prosjektet, i budsjett 2023 – Kr 250 000	Kr 250 000
SD 1.2 j	Årlig revidering av plan for samfunnsikkerhet og beredskap	Revidert plan	Planen oppdateres årlig, også i 2023. Utgiften er stort sett satellitt telefon abonnement.	20 000	30 000
SD 1.2 k	Utarbeidelse av profilhåndbok	Ferdig håndbok	Arbeidet oppstartet i 2023, ikke ferdigstilt.	20 000	18 000
SD 3.2 a FN 3	Folkehelse i plan, innbaking i planer	Innbakt i samfunnsdel og eventuelle andre planer	Folkehelse vil bli innbakt i samfunndelen, den er ikke ferdig til politisk behandling før desember 2024.	Ikke eget budsjett	
SD 4.1 a	Kommunestyre saker skal foreligge på begge språk	Antall saker som ikke foreligger på 2 språk	Alle kommunestyre-saker oversettes til norsk eller samisk.	1 200 000 Inkl. 2 språkmedarbeiderstillinger	Fordelt på flere budsjettposter, regner med at budsjettposten holdt.
SD 4.1	Tolking på kommunestyret	Mangel på tilgjengelig tolk	Alle kommunestyre-møter er tolket i 2023.	100 000	90 000
SD 4.1	Hjemmesiden er på 2 språk	Antall sider som er på 1 språk	Hjemmesiden ha oppstart på nord-samisk. Alle tekster skal foreligge på 2 språk. Oversetting av alle er ikke helt ferdig, men arbeidet pågår.	100 000	150 000

SD 5.1 FN 9 & 11	Næringsvennlig kommune, der Ovddos gjennomfører prosjektet	Startet med tiltak i planen	Prosjektet ble gjennomført som planlagt. Tiltaksplaner nesten klare i 2023.	Innenfor rammene til Ovddos	I regnskapet til Ovddos AS
SD 5.3 FN 8, 11, 12	Økt mulighet for lokalt næringsliv til å delta i leveranser til kommune, ved endrede retningslinjer for anskaffelser	Økt handel fra lokale leverandører	Denne muligheten er sjekket ut men er ikke så lett å gjennomføre med bakgrunn i regler for offentlige anskaffelser. Kommunen prøver å gjennomføre dette der det er mulig.	Ikke spesifisert i budsjett, men ansatt med ansvar for innkjøp bruker deler av sin stilling til oppgaven	
SD 5.1 b FN 8,9 & 11	Utarbeide næringspolitisk handlingsplan	Handlingsplan vedtatt	Arbeidet ikke påbegynt. Skal ses på i sammenheng med at omstillingsprogrammet snart er slutt og da må plan være vedtatt.	150 000	0,-
SD 6.1 FN 3	Kunngjøre alle stillinger med forskjellige krav om kunnskaper i samisk språk.	Antall stillinger som ikke er kunngjort med krav om kunnskap i samisk språk	Alle stillinger som kunngjøres i Kautokeino kommune har språkkrav i henhold til kommunestyrets vedtak.	50 000	Fordelt på enhetene som selv betaler kunngjøringer. Er nok brukt i alle fall budsjett
SD 6.2	Sjekke mulighet for velkomstbrev til nye innbygger i kommunen, og gjennomføre hvis mulig.	Oppstartet ordning Antall utsendte brev	Ordningen sjekket, det er ikke gjort noen innkjøp av program. Det jobbes fortsatt med å finne en god løsning.	Behov for midler, da dette må være en automatisk ordning.	
SD 6.3 FN 3, 8	Gjennomføre innbyggerundersøkelse for å kartlegge brukeropplevelsen/kundetilfredshet	Gjennomført undersøkelse Resultat av undersøkelse	Gjennomført høsten 2023 i forbindelse med oppdatering av kommuneplanens samfunnsdel	Ikke avsatt egne midler, gjennomført innenfor midler til samfunnsplan	
SD 6.4 FN 8	Medarbeiderundersøkelse i 2023	Gjennomført undersøkelse	Ikke gjennomført. Ressursmangel på lønn og personal.		
SD 6.4 e FN 5, 8	Utarbeide likestillingsplan	Ferdig plan, vedtatt i 2025	Ikke påbegynt arbeid. Se på mulighet for innlemming i annet planverk.	Ikke avsatt egne midler	

KORT GJENNOMGANG AV STATUS FOR MÅLOPPNÅELSE I FORHOLD TIL ÅRETS BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLAN:

Mål: Kvalitet/utvikling

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Ny MDM løsning	Ja		Mer effektiv utrulling av IKT-enheter til ansatte og elever i organisasjonen
Gjennomgang av tjenesteløsninger	Ja		Startlånstjenesten Visma velferd er innført, digitalisert sosiale utbetalinger
Digitalisering av lønningsbilag		Nei	Pågår, men er integrert i innføring av Agresso ERP som vil bli utført i 2024
Internkontrollsystem	Ja		Anbudsrunderen er gjennomført i 2023 og delvis i drift, blir fullført i løpet av 2024
Innføre ERP kommune		Nei	Oppstarten er påbegynt, og skal være tatt i bruk 2.mai 2024.
Vurdere innføring av helhetlig system for virksomhetsstyring		Nei	Anbudsrunderen og oppstart utsatt til 2024
Vurdere samarbeid på lønn, plan og eventuelt andre områder med andre kommuner	Ja		Intensjonsavtale med Karasjok kommune inngått og oppstart av workshoper og avklaring av samarbeidsområdet gjennomført. NAV-kontorene i Karasjok og Kautokeino gjennomgikk en stor prosess som førte til sammenslåing. Samarbeid innenfor barnevern er startet opp. Ávjovárri Interkommunalt Politisk Råd (IPR) er vedtatt i begge kommuner og arbeidet med ansettelse av sekretariat pågår.

Mål: Økt bruk av samisk språk

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
--------	-------------	------------------	-------------

Alle artikler på hjemmesiden på 2 språk	Ja		Hjemmesiden starter opp på nord-samisk. Alt som legges ut skal foreligge på nord-samisk og norsk
Kommunale pc'er starter opp med samisk tastatur	Ja		Av prinsipp skal pc'er i en samisk kommune starte opp med samisk tastatur. Det må en bevisst handling til for å ha norsk tastatur.
Ansatte i staben oppfordres til å skrive mer på samisk – e-poster, teams, brev, saksfremlegg, protokoller	Delvis, avhengig av den ansatte		Anbefales å skrive samisk hvis mottaker kan samisk. Målet er at flest mulig skriver på samisk, og at med trening blir man bedre.
Tolking på kommunestyremøter	Ja		Alle kommunestyremøter tolkes. Endel andre møter tolkes også, ved behov.
Oppfordrer til å bruke nord-samisk som møtespråk	Ja		I noen tilfeller hvor det noen som ikke forstår og det ikke har vært praktisk mulig med tolk, så foregår møtet på norsk.

Mål: Effektivisering/digitalisering

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Sikker-print	Ja		Oppfølging/statistikk av utskrift for effektivisering og sparing, sikkerhet på bakgrunn av utskrift av sensitiv informasjon, mindre sløsing av papir
E-post migrering til sky	Ja		Mer effektiv og smidig bruk av epost på ulike enheter
Innføring Microsoft Teams	Ja		Mer effektiv arbeid på tvers av avdelinger, deling av dokumenter, samhandling i organisasjon og eksternt
Medlem i Digi Troms og Finnmark	pågår		De fleste kommuner i Troms og Finnmark er med i digitaliserings-felleskapet og sammen blir vi sterkere og får hjelp til dette arbeidet.

REGNSKAPSTALL FOR 2023:

Sentrale styringsorganer:

	Regnskap 2023	Rev. Budsjett 2023	Budsjett vedtatt 2023	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	4 753 309	4 443 067	4 528 764	-310 242	3 643 860
Inntekt	-98 222	-58 000	-58 000	40 222	-46 867
	4 655 086	4 385 067	4 470 764	-270 019	3 596 993

Kommunedirektør med stab:

	Regnskap 2023	Rev budsjett 2023	Budsjett vedtatt 2023	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	43 205 815	38 706 550	39 472 867	-4 499 265	37 272 570
Inntekt	-17 943 365	-12 808 397	-12 480 000	5 134 968	-13 569 490
	25 262 450	25 898 153	26 992 867	635 703	23 703 080

Kommentarer til vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet:

Sentrale styringsorganer:

Dette ansvaret omfatter alle ordfører og alle politiske organers regnskap. I 2023 ble det brukt mer enn budsjett. Det er ikke så stor overskridelse og skyldes først og fremst ettergodtgjørelse til avgått ordfører i henhold til gjeldende reglement for politikergodtgjørelse.

I 2023 ble det gjennomført valg og det var satt av kr 220 000,- i budsjettet til dette. Det gjenstod kr 4.295,- til gode etter valget.

Sentrale styringsorganer har et budsjett på ca. 4.5 millioner.

Kommunedirektør med stab:

Kommunedirektør med sin stab hadde et mindreforbruk i forhold til budsjett på kr 635 703 i 2023. Dette skyldes hovedsaklig vakante stillinger i deler av året, slik som IT-medarbeider, personalkonsulent og kommunalleder og da også besparelser i pensjon og feriepenger. Videre er det kommet mer sykepenger inn enn budsjettet, det budsjetteres alltid lavest mulig med slik refusjon da det ikke synes heldig å budsjettere med at ansatte skal være syke. Staben har også redusert noen kontigenter og brukt noe mindre konsulenter enn budsjettet i 2023. Lokalt tilskudd til Frivilligsentralen, kr 100 000 er ikke utbetalt i 2023, beløpet går tilbake til disposisjonsfondet og må utbetales i 2024 ved bruk av disp.fondet.

Kommentarer til vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene:

Det er ingen store avvik i bruken av staben sitt budsjett, det meste er brukt slik planlagt. Det ville imidlertid vært bedre om de vakante stillingene hadde vært besatt og at regnskap i forhold til budsjett ville vært uten avvik, omtrent i null, da ville også flere av stabens arbeidsoppgaver vært utført innenfor frister.

Andre forhold:

Alle enhetene i kommunen er avhengig av at staben har nok ressurser og fungerer bra. Enheten trenger hjelp til personalsaker, økonomi, lønn, arkiv, sak- og arkivsystemet, henvendelser, overordnede reglement og rutiner o.l. Med lav bemanning i staben stopper mye av dette opp og det påvirker enhetene i deres levering av tjenester og gjennomføring av oppgaver.

INTERNKONTROLL

Kort status for enhetens arbeid med internkontroll

Kommunedirektørens stab jobber jevnt gjennom året med oppdatering eller utarbeiding av rutiner i staben. Det er fremdeles ikke gjort mange nok risikoanalyser og det er et område vi må ha mer fokus på, men det er tidkrevende og 2023 har hatt mange andre krevende oppgaver som er blitt prioritert.

Eventuelle avvik er imidlertid tatt tak i med det samme, det har kun vært mindre avvik som er løst internt i staben.

Staben jobber med den generelle, overordnede internkontrollen. Denne rapporteres i den generelle delen av årsrapporten.

HMS

Kort status for enhetens arbeid med HMS:

AMU har vedtatt nye verneområder og det ble valgt verneombud i verneområdene i starten av 2023.

Bedriftshelsetjenesten gjennomførte 40-timers HMS kurs lokalt i Kautokeino, alle ledere med personalansvar, AMU, og verneombud fikk tilbud om kurs. Verneombud for kommunedirektørens stab har tatt kurset.

Det er gått vernerunde i deler av kommunehuset der kommunedirektørens stab har sine kontorer, i 2023, i forbindelse med HMS kurset.

I samtaler med ansatte er tilbakemeldingen at arbeidsmiljøet er godt i staben.

Alle ansatte med behov for heve- og senkebord har fått innkjøpt slike. Videre er det noen med behov for tilpasset stol, og det er også kjøpt inn.

Staben har noen massasjeapparater for nakke og korsrygg som kan benyttes ved behov. Videre er det kjøpt noen nakkevarmere som benyttes flittig, spesielt på økonomi, lønn og personal.

Sol- og varmeskjerming er montert på alle vinduene som er særlig utsatt for sol og varme på dagtid i sommermånedene.

Lokalene på servicetorget er endret med tanke på sikkerhet. Det er satt opp lettvegger og kun en luke for publikumskontakt. Det er også satt inn en dør til et kontor slik at forhåndstemmer kan mottas der under

valg gjennomføringen, uten at stemmegiver er inne i servicetorget kontorlandskap. Dette kontoret benyttes ellers til betjening av eldre som ønsker lese- og skrivehjelp.

HØY ETISK STANDARD

Kort status for enhetens arbeid med å sikre høy etisk standard. Oversikt over tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

- Gjennomgang av etiske retningslinjer på personalmøter.
- Gjennomgang av den enkeltes oppgaver/tjenester slik at arbeidsgiver sikrer at den ansatte ikke skal kunne bli beskyldt for å utføre oppgaver som kan oppfattes som uetiske.
- Ansatte i staben er bevisste på oppfølging av lover, reglement og rutiner. Ansatte i staben har et ansvar for å gå foran som gode eksempler ved implementering av nye regler.
- Staben har gode rutiner for håndtering av personopplysninger, kontroll av fakturagrunnlag, fakturaer, refusjonskrav og utbetalingsanmodninger.
- Påminnelse om taushetsplikt på personalmøter og samtaler om hva det innebærer.
- Konkurransetsetting og anbudsrunder i forbindelse med innkjøp.
- Oppdatering av vedtatt eierskapsmelding for en god eierskapsforvaltning.
- Gode samtaler på kontormøtene i staben om hvordan vi skal gjennomføre oppgaver og utføre tjenester i henhold til vedtatte reglementer og med god etisk standard.

STATUS POLITISKE VEDTAK

Enhetene skal rapportere til kommunedirektøren om gjennomføring av politiske vedtak. Alle politiske vedtak som er saksbehandlet i enheten skal føres opp i rapporten, samt status på hva som er utført:

Utvalg og saksnr	Vedtaks-dato	Sakstittel	Status	Utført dato
KST 37/22	27.10.22	Varslingssaken	Utført	Før 31.12.2022
KST 53/22	15.12.22	Endring av kommunestyrets vedtak i sak 37/22 – Varslingsak.	Utført	Før 31.12.2022
KST 1/23	30.03.23	Krav om lovlighetskontroll av kommunestyresak 68/22	Utført	

KST 5/23	30.03.23	Utvidet strategisk interkommunalt samarbeid mellom Karasjok og Kautokeino kommune	Pågår	
KST 7/23	30.03.23	God samhandling i Kautokeino kommune	Innarbeidet i etisk hus	Aktiv
KST 8/23	30.03.23	Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte	Innarbeidet i etisk hus	Aktiv
KST 9/23	30.03.23	Kvalitetssystemet Ofelaš	Del av HMS-arbeidet	Aktiv
KST 13/23	30.03.23	Kommunedirektørens varsel - orientering i henhold til kommunestyre sak 53/22	Utført	Trinnvis i 2023
KST 23/23	22.06.23	Evaluering av ungdomsrådet	Utført	Konstituering okt. 23
KST 24/23	22.06.23	Evaluering av hovedutvalgsmodellen	Utført	Konstituering okt. 23
KST 29/23	22.06.23	Leie til eie	Pågår	Nesten utført i 2023
KST 33/23	22.06.23	Ávjovárre interkommunale politiske råd	Pågår	
KST 34/23	22.06.23	Bygdeveksttaltale	Søkt, avslag, vil bli søkt på nytt	
KST 35/23	22.06.23	Saklig politisk debatt i valgkampen - Valgløftet 2023	Utført	Aktiv
KST 36/23	22.06.23	Dokumentasjonssenter i Máze - søknad om tilskudd til forstudie	Pågår	
KST 37/23	22.06.23	Avklaring kommunedirektørstilling	Utført	
KST 64/23	18.12.23	Etablering av samisk naturhus i Guovdageaidnu (Meahcceguovddáš)	Pågår	

KST 66/23	18.12.23	Kommunale avgifter og gebyrer 2024	Utført	Aktiv
KST 68/23	18.12.23	Videreføring av kassakreditt 2024	Utført	Aktiv
KST 69/23	18.12.23	Fastsettelse av eiendomsskatt 2024	Utført	Aktiv
KST 71/23	18.12.23	Bruk av Bakteharji idrettshall	Utført	Aktiv
KST 72/23	18.12.23	Reisemålstrategi Guovdageaidnu mot 2030	Pågår	
KST 77/23	18.12.23	Økonomiplan 2024 - 2027 med handlingsprogram og årsbudsjett 2024	Pågår	
KST 78/23	18.12.23	Påkoblet - veiviser for bruk av sosiale medier for ansatte og politikere	Utført, del av etisk hus	Aktiv
KST 88/23	18.12.23	Valg av medl. Til arb.gruppe - delegeringsmyndighet til hovedutvalgene	Pågår	
KST 90/23	18.12.23	Orientering fra kommunens advokat om prosessvarsel	Pågår	
FSK 3/23	24.01.23	Vertskommunesamarbeid - medlemskap i Digi Troms og Finnmark	Pågår	
FSK 15/23	25.04.23	Rekruttering av kommunedirektør	Utført	01.07.2023
FSK 16/23	25.04.23	Søknad om støtte - sommerjobb for ungdom 2023	Utført	Sommeren 2023
FSK 17/23	23.05.23	TV aksjon 2023 - valg av kommunekomite og bidrag til TV aksjonen	Utført	Høsten 2023
FSK 22/23	29.06.23	Sommerjobb for ungdom 2023	Utført	Sommeren 2023

FSK 24/23	29.06.23	Dáiddadállu - søknad om støtte til institusjonsutvikling	Utført	
FSK 27/23	29.06.23	Forhandlinger – kommunedirektørstilling	Utført	01.07.2023

MEDARBEIDERE – SYKEFRAVÆR

Utvikling i sykefravær for enheten

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	10,28	9,65	12,02	5,58	4,59	8,29
2	10,48	12,80	4,17	3,02	2,60	4,17
3	6,16	6,25	5,96	6,26	6,25	5,96
4	10,08	10,31	9,52	6,74	5,61	9,52
Årets	9,49	10,00	8,20	5,41	4,69	7,21

Kort gjennomgang av status:

Sykefraværet i staben er for høyt. Staben har som mål å være under 7%. Det har vært noen langtidssykefravær. Leder har hatt kontakt med de ansatte, ingen har meldt om arbeidsrelatert fravær. Det henger enda noe igjen fra koronatiden; hvis man er litt syk holder man seg hjemme, dette gir økt sykefravær.

Men, stort sett er de ansatte i staben lite syke og korttidssykefraværet er på et lavt nivå.

Det er ikke så mange ansatte i staben, så hvis en eller to er langtidssykemeldte gir det et stort prosentvis hopp.

Gjennomførte tiltak:

Oppfølgingssamtaler. Tilpasset arbeidstid. Innkjøp av stol og heve- senkebord. Sykefraværet er tatt opp på personalmøter for å synliggjøre hvor mange som er borte hver dag i staben.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

Med bakgrunn i at det ikke var en egen kommunalleder for kommunedirektørens stab i 2023 ble personalansvaret høsten 23 delegert til faglederne. Faglederne har hatt samtaler med de fleste ansatte. Men det er ikke gjennomført samtaler med faglederne i 2023.

Dato	Underskrift
31.03.24	Karin Hætta

Kommunedirektørens tilbakemelding:

Det blir ikke gitt tilbakemelding vedr. staben med bakgrunn i at kommunalleder i dag er kommunedirektør. Faglederne har beskrevet godt det de har gjennomført i 2023, og staben har fungert godt tross «mangel» på kommunalleder.

De ansatte er blitt mer selvgående og har tatt mer ansvar, og det er godt å se.

31.03.24	Karin Hætta
Dato	Kommunedirektør

KULTUR OG OPPVEKST

Bilde 5: Kautokeino skole

Foto: Svein Solheim

ØKONOMIPLAN/ HANDLINGSPROGRAM/ VIRKSOMHETSPLAN

Status måloppnåelse

Kort gjennomgang av:

- Status for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid

Kom. planens samf.del 2017-2030	Tiltak	Måleindikator	Resultat	Budsjett	Regnskap
2.1	Kommunen skal fortsette med tildeling av barnehageplasser	Alle barn som det er søkt om plass, har barnehageplass	Ingen venteliste		

	Alle lærere som ansettes skal ha samisk kompetanse på høyskole nivå. Alle som blir ansatt skal ha samisk språkkunnskap.	100% av grunnskole elevene har samisk som 1.språk	Kommentar: I de kommunale barnehagene er samisk hovedspråk og 95% av grunnskole elevene har samisk som 1.språk.		
2.2	Alle elever skal oppnå kompetansemålene i læreplanen.	Kartleggingsprøver Nationaleprøver Eksamener			

KORT GJENNOMGANG AV STATUS FOR MÅLOPPNÅELSE I FORHOLD TIL ÅRETS BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLAN:

Mål: Kvalitet/utvikling

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Styrke kunnskapen til fagarbeidere på PPT, barnevernet, lærere og barnehagelærere	X		<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte i barnevernet holder på å gjennomføre "PMTO" og "Sinnemestrings studie". • Ansatte i PP-tjenesten har gjennomført studie i sakkyndig vurdering. • Fem lærere har tatt videreutdanning.
Styrke og bygge kompetansen til fagarbeidere. Jobbe med å forbedre arbeidsmiljøet i barnehagene og skolene.	X		Prosjektet varer i to år. Ansatte på skolene og barnehagene får veiledning av Læringsmiljøsentret til prosjektet.

Mål: Økt bruk av samisk språk

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Samisk som hovedspråk på møtene	X		
Samisk som hovedspråk i barnehagene	X		

Saksbehandling på samisk så langt det er mulig	X		
--	---	--	--

Mål: Effektivisering/digitalisering

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Undersøke om en stor barnehage i Kautokeino sentrum.	X		Arbeidet er i gang og skal behandles på kommunestyremøte i juni 2024.
Oppvekstsenter i Masi. Barnehagen flyttes til skolen.		X	Arbeidet er igangsatt.
Prosjektet "Vi tar grep"	X		Fjernundervisningen er flyttet til Masi skole. Opplæringa foregår i grupper. Oppspart 6 lærerstillinger.

ØKONOMI

REGNSKAPSTALL FOR 2023:

	Regnskap 2023	Rev budsjett 2023	Budsjett vedtatt 2023	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	118 200 363	114 401 676	111 158 483	-3 798 687	107 473 194
Inntekt	-39 487 875	-32 266 423	-32 667 623	7 221 452	-32 516 029
	78 712 488	82 135 253	78 490 860	-3 422 765	74 957 165

Kommentarer til vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet:

Årsregnskap viser ca. 3,4 millioner i overskudd, og det er fordi staten har økt satsene til samisk undervisning. Årlig blir det 4 millioner i overskudd til samisk opplæring, men så er det mindre inntekt i de andre avdelingene, slik som i fjernundervisning som har 1,8 millioner mindre inntekt og i språkprosjektene. Selvom det var mindre inntekt i fjernundervisningen, så har vi spart ved effektiviseringen av tilbudet gjennom å gi opplæring i grupper. I vårhalvåret var det 78 elever og 7,5 lærere. I høsthalvåret var det 46 elever og en lærer. Det har vært endringer i tilbudet, derfor blir det ikke et riktig eller helhetlig bilde av inntekter og utgifter. Fra og med neste år kommer det fram hvilke gevinst dette effektiviserings tiltaket gir til kommunen.

Regnskapet viser at det har vært ekstra utgifter, f.eks at barnevernet ikke bestandig kan vite i budsjettplan sammenheng hvilke tiltak som må igangsettes. I år ble det kjøpt tjeneste fra en institusjon og det kostet kommunen 1 million.

Kommunen har styrket kompetansen til ansatte i barnevernet og i PP-tjenesten. Dette har vært prioritert da det er krav både fra barnevernloven og i grunnskoleloven.

Driftsregnskap viste et underskudd på kr 190 129. Selv om det har vært avvik fra inntekter og utgifter, så har avdelingene vært flinke til å holde seg innenfor bevilgede rammene. Etter frigjøring av fondsmidler på kroner 3 931 409 og tapsføring av sykepenges, kroner 318 515, har enheten et mindreforbruk på kroner 3 422 765.

INTERNKONTROLL

Kort status for enhetens arbeid med internkontroll

Enheten ledes og gir tjenester etter opplæringsloven, barnevernloven, barnehageloven, personvernloven, forvaltningsloven og arbeidsmiljøloven.

Det er fortsatt en stor utfordring å rekruttere samiskspråklige lærere, barnehagelærere, sosionomer, barnevernspedagoger og spesialpedagoger, som igjen gir utfordringer til å gi tjenesten etter loven.

HMS

Kort status for enhetens arbeid med HMS

- Verneombudsrunderen er gjennomført i alle barnehagene, kulturhuset, kommunehuset og i Masi skole.
- Ansatte i barnevernet har gjennomført kurs i "overgrep mot ansatte"
- Tilrettelegge arbeid/tiltak/arbeidsplass til ansatte som er på tur til å bli sykemeldte og/eller er sykemeldt.
- Medarbeidersamtaler
- Elektroniske heve/senke stallebord i alle barnehager.
- I alle barnehager er det på-/avkledningsbord i garderoben/stellerrommet

HØY ETISK STANDARD

Kort status for enhetens arbeid med å sikre høy etisk standard. Oversikt over tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

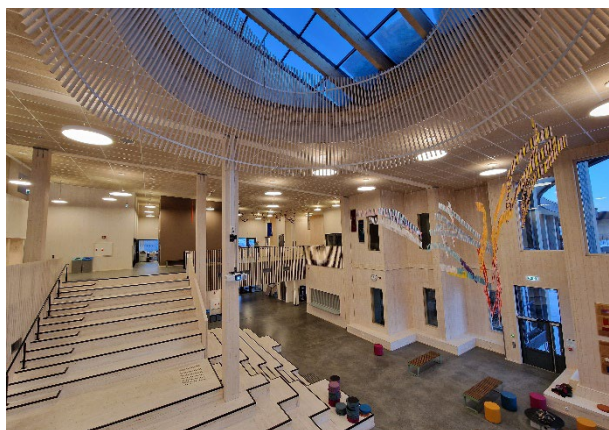
Åpenhet og kommunikasjon:

- Personalmøter
- Ledermøter
- Drøftingsmøter med fagorganisasjoner

- Medarbeidersamtaler

Arbeidsmiljø:

- Etiske retningslinjer
- Permisjonsreglement
- Fraværsrutiner
- Avtale om seniortiltak
- Rutiner for overgrep og trusler på arbeidsplassen
- Varslingsrutiner
- Prisutdelingsreglement

Bilde 6: Bilde tatt fra innsiden av Kautokeino skole, av rommet kalt for "hjerne"

Profesjonell væremåte og holdning

- Lojal mot arbeidsgiver
- Følge lover og reglement
- Lik behandling

STATUS POLITISKE VEDTAK

Enhetene skal rapportere til kommunedirektøren om gjennomføring av politiske vedtak. Alle politiske vedtak som er saksbehandlet i enheten skal føres opp i rapporten, samt status på hva som er utført:

Utvalg og saksnr	Vedtaksdato	Sakstittel	Status	Utført dato
KER 2/23	14.03.23	Eldrerådets fondsmidler – plan for bruk av midlene	Utført	05.12.2022
KER 6/23	06.06.23	Eldrerådets fondsmidler - bevilgning	Tildelt	24.07.2023
KST 6/23	30.03.23	Tilstandsrapport for grunnskolene i Kautokeino kommune skoleåret 2021-2022		
KST 27/23	22.06.23	Tilstandsrapport for grunnskolene i Kautokeino kommune 2021 - 2022		
KST 28/23	22.06.23	Fjernundervisningstilbud fra Kautokeino kommune		
KST 62/23	18.12.23	Tilstandsrapport barnevernet 2022		

KST 63/23	18.12.23	Strategiplan for fjernundervisning i KTK kommune		
KST 67/23	18.12.23	Bosetting av flyktninger 2024		
FSK 2/23	24.01.23	Høring - lokalisering av Statens barnehus i Finnmark		
FSK 26/23	29.06.23	Sokki Adventure – søknad om støtte til arrangering av barnas dag	Tildelt midler fra kulturfond	04.07.2023
FSK 32/23	29.06.23	Davvi Division – søknad om støtte til arrangering av julekonserter	Tildelt Midler fra kulturfond	04.07.2023
FSK 33/23	29.06.23	Máze Giehtadáidu – søknad om støtte til forprosjekt	Tildelt midler fra kulturfond	04.07.2023
FSK 34/23	29.06.23	Kautokeino IL – søknad om støtte til innkjøp av lysanlegg	Tildelt midler fra kulturfond	04.07.2023
FSK 35/23	29.06.23	Saami Type Jon Eira – søknad om støtte til utarbeidelse av bokmanus	Midler fra kulturfond	04.07.2023
FSK 36/23	29.06.23	Mieron Gilisearvi – søknad om støtte til arrangering av festival	Midler fra kulturfond	04.07.2023
FSK 41/23	29.08.23	Endring av barnehageinfo	Utført	29.08.2023
HU KNT 5/23	11.05.23	Ildsjelpris 2022	Utført	02.05.2023

MEDARBEIDERE – SYKEFRAVÆR

Utvikling i sykefravær for enheten						
Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	16,48	15,50	21,49	7,70	7,23	10,13
2	10,52	9,56	16,06	3,51	3,33	4,59
3	14,43	15,20	9,91	4,91	5,55	1,13
4	12,57	13,09	9,75	4,88	5,21	3,08
Årets	12,57	13,09	9,75	4,88	5,21	3,08

Kort gjennomgang av status:

En ansatt har vært sykemeldt i over 4 uker, en ansatt har vært sykemeldt i over 8 uker og 3 ansatte har vært sykemeldt i over 12 uker. Disse ansatte har i arbeidstiden vært sykemeldt både 100% og i mindre prosent.

Gjennomførte tiltak:

- I sykemeldings perioden er det tilrettelagt arbeid der det har vært mulig.
- Gjennomført oppfølgingssamtaler

Antall gjennomførte medarbeidersamtale

121 medarbeidersamtaler utført av 121 mulige samtaler.

Dato	Underskrift
16.04.24	Bodil Utsi Vars Kommunalleder

Kommunedirektørens tilbakemelding:

Kultur og oppvekst har i 2023 gjennomført en del av de mål som fremgår i økonomiplan og virksomhetsplan. Enheten har fokus på samisk språk og kultur og er viktig for ivaretagelse og utvikling, spesielt av språket.

Det har vært fravær og vakante stillinger som har gjort det vanskelig å gjennomføre en del av målene som er satt i enheten.

Det kom en del klager på grunnskolen i 2023, at det var for få ansatte på skolen og at stillinger ikke ble kunngjort, det er ikke skrevet noe om dette i årsrapporten, men det må settes inn tiltak for å få bedre resultater på grunnskolen.

Fjernundervisningen fikk endret organisering og en besparelse på 6 årsverk som er bra med tanke på den økonomiske situasjonen kommunen er inne i. Vi må alle tenke og jobbe for endringer.

Det er litt overskridelse av budsjettet, enheten fikk tildelt ca. 3 mill. mer i budsjettregulering fra disp. fondet og brukte i tillegg ca. 3 mill. ut over det, men reddet seg inn ved at det også var økning i inntekter som ikke var i budsjettet. Enheten må også ned i utgifter og om mulig tenke mulige inntekter i tiden fremover for at kommunen skal få en økonomi i balanse.

Det er viktig å ha mål i økonomiplan og virksomhetsplan som er konkrete og målbare, og at alle i enheten bruker virksomhetsplanen som et hjelpemiddel til måloppnåelse gjennom året.

28.04.24	Karin Hætta
Dato	Kommunedirektør

Status måloppnåelse

a) Status for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne.

b) Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

Enhet helse- og omsorg består av kommunalleder med administrasjon, i administrasjonen er kommuneoverlege, sekretær, demenssykepleier, rådgiver og saksbehandler og fire virksomhetsledere for sykehjem, helse, omsorgssenter og hjemmetjeneste.

Helse og omsorg bestreber seg for å gi forsvarlige helse- og omsorgstjenester for befolkningen i Kautokeino kommune. Utdfordringer i 2023 har vært kraftig økning av pleie og omsorgssøknader, plassbehov, sykefravær, personalsaker og vakante stillinger.

Pleie og omsorgssøknader har økt kraftig de siste årene. Antall søknader 2020: 95, 2021: 101, 2022: 163, 2023: 190. Innkommende søknader har vært stabilt fram til 2021, etter det har det vært kraftig økning i antall søknader over to år.

At antall pasienter øker så mye har gitt utfordringer med tanke på antall plasser man har til rådighet innen enheten. Det vil være et stort behov for å utvide antall plasser, spesielt sykehjemsplasser, skjermet enhet for demente, avlastningsplasser og bemannet omsorgsboliger. Man vil etter hvert også trenge flere ubemannede omsorgsboliger.

Nr.	Tiltak	Måleindikator	Resultat
SD 1.1 a	Skape attraktive arbeidsplasser	Antall vakante stillinger	Pågår
	Heltidskultur/ årsplanlegging oppstart	Øke antall 100 % stillinger	Har økt, pågår enda.
SD 1.1 b	Gode helse og omsorgstjenester for befolkningen	Brukerundersøkelser	Ikke gjennomført
SD 1.1 c	Kartlegge framtidig tjenestebehov ved helse og omsorg	Kapasitet til å møte framtidens tjenestebehov	Pågår
SD 2.4 a	Samisk sykepleierutdanning	Praksisplasser til studenter	Gjennomført
	Læringsbedrift	Praksisplasser for elever	Gjennomført

SD 3.1 b	Samisk tillegg til sykepleiere og leger.	Lønn	Gjennomført
	Oppsøke høyskoler og universiteter for å rekruttere helsepersonell	At ferdig utdannede velger Kautokeino kommune som arbeidsgiver	Ikke gjennomført
SD 3.1 c	Helsefagarbeiderutdanning	Legge til rette for kompetanseheving ved siden av jobb.	Gjennomført
	ABC skoler innenfor spesialfelt, rus, psykiatri, PU og demensomsorg.	Legge til rette for kompetanseheving ved siden av jobb.	Ikke gjennomført
	Vips opplæring, personsentrert opplæring rettet mot den enkelte pasient/bruker.	Legge til rette for kompetanseheving som en del av ordinært arbeid	Ikke gjennomført
	Tilrettelegg å motivere til å ta samisk språkkurs	Økt samisk kompetanseheving	Gjennomført
SD 3.1 d	Inngå samarbeid for å utdanne flere med lokal tilknytning innenfor helsefag	Flere søkere til stillinger som utlyses	Ikke gjennomført
SD 3.2 a	Folkehelse i plan	Helsefremmende planer skal ligge til grunn i alt planarbeid i helse og omsorg.	Ikke utarbeidet nye planer
SD 3.2 b	Veileder for tildeling av helse og omsorgstjenester.	Fornøyde pasienter og brukere dermed færre pasientklagesaker.	Pågår
	Tildelingsteam	Tverrfaglig vurdering sikrer gode tjenester.	Gjennomført
SD 3.2 c	Helsestasjon og psykologtjenesten samarbeider med andre instanser.	Koordinert innsats rettet mot barn.	Ikke gjennomført
	IP koordinator	IP planer	Pågår
SD 3.3 a	Barn som pårørende	Få rutiner på plass	Pågår
	Kommunen er med i et prosjekt angående klinikk Alta for å få på plass enkelte sykehus tjenester nærmere Kautokeino.	Kortere reisetid og lavere reiseutgifter.	Pågår
	Ambulerende team fra spesialist helsetjenesten	Antall fagfelt og konsultasjoner	Ikke gjennomført

SD 3.3 b	På grunn av den nye samhandlingsreformen utskrives pasienter tidligere fra spesialist helsetjenesten til primærhelsetjenesten. Dette medfører at primærhelsetjenesten må være mer rustet til å ta imot mer komplekse pasientgrupper. På grunn av dette må primærhelsetjenesten ha større bredde i fagkompetansen.	Rett kompetanse på rett sted.	Pågår
SD 3.4 a	Oppdaterte og fungerende rutiner ved Helse og omsorg	Lite klager fra ansatte, pasienter og pårørende Bruker- og pårørendeundersøkelse	Pågår, dette er et kontinuerlig arbeid
SD 3.4 a	Pårørendesamtaler Samarbeidsmøter mellom de ulike tjenesteyterne	Dokumenteres i profil Bedre pasientflyt	Gjennomføres Pågår
SD 3.4 b	Kommunen vil legge til rette for at de som ønsker å bo hjemme får gjøre dette lengst mulig.	Styrke hjemmetjenesten	Pågår
SD 4.1 a	Samisk språktillegg til sykepleiere og leger	Lønnstillegg	Gjennomført
SD 4.1 a	Fokus på samisk mat	Meny	Gjennomført
	Dagtilbudet for personer med demenssykdom baserer alle aktiviteter og utflukter på samisk mat og kultur	Årsplan, ukeplaner	Gjennomført
	Daglig drift bærer preg av samisk kulturforståelse	Årsplaner, ukeplaner	Gjennomført
	De fleste av de ansatte innehar samisk språk og kulturkompetanse	Ved ansettelses prosesser ansettes personer med denne kompetansen	Pågår
SD 4.1 b	Helse og omsorg søker om støtte for å videreutdanne våre ansatte som innehar samisk språk og kulturkompetanse	Økt kompetanse	Ikke gjennomført
SD 4.2 c	Oppfordrer barn, unge og voksne til å være aktive innenfor idrett.	Folkehelseundersøkelse	Pågår
SD 4.5 a	Helse og omsorg er positiv til at lag og foreninger kan skape aktivitet ved de enkelte avdelinger	Besøktjeneste og andre aktiviteter	Pågår
SD 4.5 b	Årlige samarbeidsmøter med lag og foreninger	Møtereferater og tiltaksplaner	Delvis gjennomført

SD 5.1 c	Helse og omsorg legger til rette så langt de lar seg gjøre slik at de ansatte kan delta i reindriften	Mer fornøyde ansatte	Pågår
SD 5.2 d	Samarbeidsavtale med Kautokeino videregående og reindriftsskole om etablering av Helsefagarbeiderutdanning	Øke andel av fagutdannede	Ikke gjennomført
SD 5.3 a	Helse og omsorg jobber for å øke andelen av mannlige ansatt	Andel menn i helse og omsorg	Pågår
SD 6.1 a	Alle som henvender seg til helse og omsorg skal møte kompetente medarbeidere som kan kommunisere på samisk og norsk.	Andel klager	Pågår
SD 6.1 b	Helse og omsorg stiller krav til at velferdsteknologi skal være tilpasse samisk språk	Velferdsteknologi snakker samisk	Pågår
SD 6.2 a	Øke stillinger i takt med økt tjenestebehov og lovkrav fra myndigheter	Antall ansatte	Pågår
SD 6.2 b	Skape attraktive arbeidsplasser	Økt antall søkere til stillinger	Pågår
SD 6.2 c	Ha serviceinnstilte ansatte	Omdømme	Pågår
SD 6.3 a	Tjenestene som gis er individbasert og innvilges etter den enkeltes behov jmf. lov og rammeverk	Antall klager	Gjennomført
SD 6.3 b	Hjemmeside ansvarlige som holder den oppdatert	At hjemmesiden er oppdatert	Delvis gjennomført
SD 6.3 c	Imøtekommende og informative ansatte	Innbyggerundersøkelse	Ikke gjennomført
SD 6.3 c	Informativ hjemmeside	Innbyggerundersøkelse	Pågår
SD 6.3 d	Helse og omsorg tilpasser tjenester etter behov	Klage saker	Gjennomført
SD 6.4 a	Bidra til å skape interessante arbeidsplasser med utviklingsmuligheter.	Medarbeiderundersøkelse	Ikke gjennomført
SD 6.4 b	Bruke rett kompetanse på rett sted	Medarbeiderundersøkelse	Ikke gjennomført
SD 6.4 c	Sykefraværsoppfølging	Sykefraværsstatistikk	Delvis gjennomført
SD 6.4 c	Treningsrom på Báktehárji	Sykefraværsstatistikk	Gjennomført
	Tilpasser arbeidshverdagen til den enkelte ansatte så langt det lar seg gjøre	Medarbeiderundersøkelse	Gjennomført
SD 6.4 d)	Lønn, opplæring og utviklingsmulighet	Turnover	Pågår

SD 6.4 e)	Lik lønn for likt arbeid	Lønn jmf. tariff	Gjennomført
-----------	--------------------------	------------------	-------------

KORT GJENNOMGANG AV STATUS FOR MÅLOPPNÅELSE I FORHOLD TIL ÅRETS BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLAN:

Mål: Kvalitet/utvikling

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Multidose		X	Hjemmesykepleien gjenstår, arbeidet forsetter i 2024.
Elektronisk meldingsutveksling.	X		Kontinuerlig fokus på dette arbeidet, det kommer stadig nye nasjonaleføringer.
Heltidskultur		X	Delvis gjennomført, Omsorgssenter, bokollektiv og MBSS har tatt i bruk ny turnus.
Samarbeidsavtale D-FACT team for Midt-Finnmark. Parter: Sami klinikk, NAV, Porsanger, Gamvik, Lebesby og Kautokeino kommune.	X		Flexible Assertive Community Treatment (FACT) er en modell som tilbyr behandling til personer med alvorlige psykiske lidelser som er i behov av langvarige og koordinert tjenester.
Barnekoordinator		X	Stillingen utlyst og tilbud sendt ut, vedkommende takket nei til stillingen. Arbeider med å finne alternative løsninger.

Mål: Økt bruk av samisk språk

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Samisk språkkrav på utlysningstekster.	X		Kravet settes inni alle utlysningstekster.
Kontakt med velferdsteknologi leverandører angående samisk språk.	X		Etterspør valgmulighet for samisk språk i velferdsteknologiske utstyr for å belyse behovet.

Mål: Effektivisering/digitalisering

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Elektroniske dørlås		X	Innkjøpt, men ikke tatt i bruk.
Elektronisk fakturering av pleie og omsorgstjenester.		X	Arbeidet startet i 2023, gjennomføres i 2024.
Glup		X	Elektronisk kursportal
Digi Troms og Finnmark.	X		Kommunen er med i nettverket til Digi Troms og Finnmark, dette arbeidet forsetter i 2024.
Digital hjemme oppfølging		X	Interkommunalt samarbeid med Hammerfest kommune, Nordkapp kommune og Hammerfest sykehus. Ikke gjennomført på grunn av manglende tilskuddsmidler.
Smarthus prosjekt	X		Prosjektsamarbeid med Alta kommune. Arrangert konferanse for alle kommuner i Finnmark og Nord-Troms.

ØKONOMI

REGNSKAPSTALL FOR 2023

	Regnskap 2023	Rev budsjett 2023	Budsjett vedtatt 2023	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	179 716 208	151 113 806	128 020 022	-28 602 402	156 518 020
Inntekt	-51 441 321	-30 044 068	-29 984 000	21 397 253	-46 415 806
	128 274 887	121 069 738	98 036 022	-7 205 149	110 102 214

Kommentarer til vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet:

Økt tjenestebehov og bemanningsutfordringer har gitt et overforbruk på utgiftssiden for 2023 på kr 28 602 402.

Kommunen har fått større inntekter på grunn av økt tjenestebehov, høyere sykefravær enn antatt, mersalg av medisin, høyere fastlønnstilskudd og flere ubenyttete timer i BPA ordningen som er tilbakebetalt - som utgjør til sammen kr 21 397 253,-.

Dette gir netto merforbruk for 2023 på kr 7 205 149

Kommentarer til vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene:

Ved budsjettering for 2023 er det ikke tatt høyde for økt tjenestebehov.

Andre forhold: Rekrutteringsutfordringer kombinert med et høyt sykefravær er hovedgrunn for at man har et høyt bruk av vikarer, ekstrahjelp og overtid.

INTERNKONTROLL

Kort status for enhetens arbeid med internkontroll

- Ofelaš er tatt i bruk, det er en del av kommunens system for interkontroll.
- Rutiner og prosedyrer enheten har for å avdekke avvik/lovbrudd/forskriftsbrudd (for å sikre at politiske vedtak gjennomføres, at ressurser brukes effektivt og at tjenestene er av god kvalitet):
- Delegeringsreglement
- Internkontrollsystem med avvikssystem
- Rutiner for melding om og håndtering av avvik
- Innkjøpspolitiske retningslinjer
- Retningslinjer og rutiner for varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen
- Etske retningslinjer

Beskrivelse av hvordan avvik og risiko for avvik har blitt fulgt opp i enheten:

- Avvik som blir mottatt i avvikssystemet blir fulgt opp av nærmeste leder.
- Kvalitetsteam har tertialvis gjennomgang av avvik.

Statlig tilsyn i 2023

- Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn ved hjemmetjenesten. Tema var HMS, det ble gitt 9 pålegg.
- Alle 9 pålegg ble oppfylt og lukket den 04.07.2023.

HMS

Kort status for enhetens arbeid med HMS:

Årsrapport fra bedriftshelsetjenesten.

Grunnpakke for 2023.

Følgende tjenester var avtalt i grunnpakken for 2023:

- Vernerunde Omsorgssenter og sykehjem. 6 timer. Ikke utført. Avtalt i 2024.
- Kurs i forebygging av vold og trusler om vold: Utført.

- Rådgivningstimer er gått til bistand ift. Pålegg fra Arbeidstilsynet, oppfølging av ansatte, avklaring ift. Arbeidsplassvurdering, utstedelse av kursbevis.
- Helsekontroll av 5 ansatte i ledelsen. Utført.
- Helsekontroll 11 ansatte Bokollektivet. 7 stk. påmeldt. Utført.
- Helsekontroll 8 ansatte kjøkken og legestasjon. 5 stk. påmeldt. Utført.
- Helsekontroll psykiatritjenesten. Utført.
- Kurs i ergonomi for hjemmetjenesten. 7 timer overført. Utført januar 2024.

Forslag til satsingsområder i 2024.

- HMS-opplæring for ledere og verneombud, i henhold til AML §§ 3-5 og 6-5.
- Risikovurdering av aktuelle arbeidsmiljøfaktorer, i tråd med gjeldende lovverk.
- Fortsette å jobbe systematisk med sykefraværs- og nærværsarbeid.
- Fortsatt fokus på å opprettholde et godt psykososialt arbeidsmiljø i virksomheten. Tilby ansatte individuelle samtaler hos HMS-rådgiver ved behov.
- Systematisk og målrettet arbeidshelseovervåkning av risikoutsatte arbeidstakere, for 2024 gjelder dette ansatte innen rustjenesten, hjemmetjenesten og hjemmesykepleie.
- Førstehjelpskurs til utvalgte avdelinger, herunder også hjertestarterkurs.

Kursdeltakelse.

- Kommunen har i 2023 gjennomført et internt HMS-kurs. Deltakerliste og kursbevis er oversendt administrasjonen t etterkant av kurset.

Statusrapport og utført arbeid.

- Enheten hadde 7 timer til gode ved årets slutt. Timene overføres og trekkes fra grunnpakke for 2024.

HØY ETISK STANDARD

Kort status for enhetens arbeid med å sikre høy etisk standard. Oversikt over tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

Etisk grunnlag er en del av kvalitetssystemet i kommunen og skal gjennom personalmøter gjøre kjent for alle ansatte i kommunen.

Etisk hus består av:

- Etiske retningslinjer, for folkevalgte, ledere og ansatte.
- Godt samspill, Samhandlingsregler for samspillet mellom politikk og administrasjon.
- Påkople, retningslinjer for bruka av sosiale medier for ansatte i kommunen.
- Oss imellom, medarbeider plattform for ansatte i kommunen.
- Lederplattform, hva forventes av godt lederskap i kommunen.

Helse- og omsorg forvalter en stor del av kommunens ressurser, og er opptatt av å bygge tillitt til befolkningen. Og at de tjenester som gis er så riktig og rettferdig iht. veileder for tildeling av tjenester og helse- og omsorgstjenesteloven som mulig.

STATUS POLITISKE VEDTAK

Enhetene skal rapportere til kommunedirektøren om gjennomføring av politiske vedtak. Alle politiske vedtak som er saksbehandlet i enheten skal føres opp i rapporten, samt status på hva som er utført:

Utvalg og saksnr	Vedtaksdato	Sakstittel	Status	Utført dato
Eldreråd 07/19	21.03.19	Diabetessykepleier	Pågår	
Eldreråd 15/22	11.10.22	Opprettelse av stilling som aktivtør	Ikke påbegynt	
KST 31/23	22.06.23	Forvaltningsrevisjon - Samhandling om utskrivningsklare pasienter	Utført	22.06.2023
KST 32/23	22.06.23	Avvikle oppgaveutvalget - helse og omsorg	Utført	22.06.2023

MEDARBEIDERE – SYKEFRAVÆR

Utvikling i sykefravær for enheten						
Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	18,02	19,33	9,24	5,99	5,95	6,25
2	19,08	18,99	19,64	6,88	7,06	5,74
3	14,91	15,82	10,45	8,08	8,39	6,55
4	20,78	21,75	14,52	7,99	7,59	10,58
Årets	18,33	19,15	13,26	7,15	7,14	7,26

Kort gjennomgang av status:

Målet er å få sykefraværet under 10 %.

Sykefraværet for 2023 er på 18,5 % av dette er korttidsfraværet på 7,3 %. Det er første året etter pandemien at sykefraværet har gått ned. Sykefraværet i 2022 var på 20,3 %.

Gjennomførte tiltak:

Samarbeide med bedriftshelsetjenesten og NAV arbeidslivsentre. Det har blitt arrangert kurs til ledelsen og ansatte.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

Gjennomføringen av medarbeidersamtaler er delvis gjennomført, enheten har ikke hatt kapasitet til å gjennomføre alle medarbeidersamtaler i 2023.

Dato	Underskrift
26.03.2024	Kent Ailo Hætta Kommunalleder

Kommunedirektørens tilbakemelding:

Helse og omsorg har i 2023 gjennomført og startet opp mange av målene som var satt. De sliter med bemanning og spesielt utfordrende er det at det ikke er virksomhetsledere i alle virksomhetene.

Enheten har fått en budsjettregulering på ca. 23 mill. fra disp. fondet, likevel har de utgifter som er 28 mill. mer enn tildelt budsjett. En del er reddet inn i form av ikke-budsjetterte inntekter, litt over 24 mill. Helse og omsorg er en av enhetene som må klare å redusere drifta for at kommunen skal kunne få en økonomi i mer balanse. Det gjelder selvfølgelig budsjettering av alle inntekter, men også reduksjon i utgifter.

Her gjelder det også at lederne må bruke årets virksomhetsplan som et verktøy for det som skal utføres i løpet av året, og det rapporteres bra i forhold til konkrete mål som er satt.

28.04.24	Karin Hætta
Dato	Kommunedirektør

Status måloppnåelse

Kort gjennomgang av:

- a) status for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- b) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

Kom. planens samf.del 2017-2030	Tiltak	Måleindikator	Resultat	Budsjett	Regnskap	2023
SD 1.2 e	Boligmarked	Stimulere til boligbygging (startlån)		10 000 000	Utbetalt kr. 7 173 780,- Dette fremkommer ikke i NAV sitt regnskap da det er lån.	X
SD 3.2 c	Ruspolitisk handlingsplan	Utforme tiltak og gjennomføre de for å forebygge utbredt bruk av rusmidler			Innenfor rammen	X

SD 4.1 a	Øke bruk av samisk språk	Likeverdige tjenester til den samiske befolkningen	Etablert nasjonal samisk telefon-tjeneste	Ikke en kostnad for kommunen		X
SD 6.3 a og b	Kvalitet og digitalisering	Etablert interkommunalt samarbeid	Vedtatt og gjennomført	Eksterne midler		X

KORT GJENNOMGANG AV STATUS FOR MÅLOPPNÅELSE I FORHOLD TIL ÅRETS BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLAN:

Mål: Kvalitet/utvikling

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Internkontroll økonomisk bistand	X		
Internkontroll gjeldsrådgivning	X		NAV kjøper tjenesten fra gjeldskompetansesenteret
Internkontroll Gjeldsarbeid		X	Må revideres
Revidering av rusplan		X	En sammenslåing av rus og psykiatritjenesten er under utredning
Bostøtte	X		
Startlån – søke startlån fra husbanekn til videre utlån	X		
Startlån – videreutlån til innbyggere	X		
Salg og skjenking av alkoholholdig drikke – saksbehandle etter retningslinjer	X		
Salgs og skjenkekontroll	X	X	Det er ikke gjennomført alt av skjenkekontroll som tidligere på grunn av fravær

Arbeidsrettet brukeroppfølgning	X		Andelen arbeidsledige går ned
Arbeidsmiljø	X		Vi har hatt stort fokus på arbeidsmiljø. Gjennomført kartlegging og laget en handlingsplan
Redusere sykefravær	X		Nav har generelt lite fravær, men med få ansatte gir det store utslag prosentvis

Mål: Økt bruk av samisk språk

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Alle brukere får veiledning på samisk om ønskelig	X		Alle ansatte i NAV er samisktalende
Samisk som førstevalg ved språkbruk i alle sammenhenger	X		

Mål: Effektivisering/digitalisering

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
NAV er heldigital	X		

ØKONOMI

REGNSKAPSTALL FOR 2023:

	Regnskap 2023	Revidert budsjett	Budsjett vedtatt	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	8 925 458	9 169 254	10 320 595	243 796	9 629 424
Inntekt	- 1 449 066	- 996 073	- 755 000	443 993	- 1 429 243
	7 485 392	8 173 181	9 565 595	687 789	8 200 182

Kommentarer til vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet:

NAV har hatt stillinger vakant grunnet ny rekruttering.

NAV har jobbet med det interkommunale samarbeidet i hele 2023, og mye ressurser har gått til dette arbeidet. Det er bevilget eksterne midler til dette store prosjektet og derfor vises det ikke på regnskapet for 2023.

Bilde 7: Tatt i forbindelse med åpning av NAV Ávjovárre

INTERNKONTROLL

Kort status for enhetens arbeid med internkontroll

NAV har det meste av internkontroll revidert.

HMS

Kort status for enhetens arbeid med HMS

NAV følger de statlige rutineene for HMS - arbeid. Det er egne planer og årshjul for dette arbeidet. Enheten har stort fokus på sikkerhet og beredskap. Det er også gjennomført en medarbeiderundersøkelse, og ut ifra disse resultatene er det laget en handlingsplan.

HØY ETISK STANDARD

Kort status for enhetens arbeid med å sikre høy etisk standard. Oversikt over tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

NAV har gjennom å etablere ett interkommunalt samarbeid hatt mye fokus på dette.

STATUS POLITISKE VEDTAK

Enhetene skal rapportere til kommunedirektøren om gjennomføring av politiske vedtak. Alle politiske vedtak som er saksbehandlet i enheten skal føres opp i rapporten, samt status på hva som er utført

Utvalg og saksnr	Vedtaksdato	Sakstittel	Status	Utført dato
KST 65/23	18.12.23	Avtale om vertskommunesamarbeid om NAV – tjenester	Gjennomført	01.01.24
Opptak av startlån 70/23	18.12.23	Opptak av startlån	Gjennomført	

MEDARBEIDERE – SYKEFRAVÆR

Utvikling i sykefravær for enheten

Utvikling i sykefravær for enheten:

Kvartal	Totalt fravær i %	Korttids fravær i % (arbg.periode)
	Totalt	Totalt
1	12,87	4,60
2	4,65	4,65
3	9,32	9,32
4	7,69	7,69
Årets	8,91	6,28

Kort gjennomgang av status:

NAV har få ansatte, dermed vil sykefraværprosenten være høy selv om få er borte. Det er generelt lite fravær i NAV.

Gjennomførte tiltak:

Medarbeidundersøkelse – handlingsplan

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år

3 av 4

Dato	Underskrift
07.04.24	Berit Annette Hætta Kommunalleder

Kommunedirektørens tilbakemelding:

NAV har gjennomført de mål som er satt for 2023 selv om de brukte mye av året på forberedning av de ansatte til prosessen med sammenslåing av to kontorer til NAV-Ávjovárri.

I budsjettreguleringen har NAV redusert sitt behov og frigitt til omfordeling, i tillegg har de brukt mindre enn regulert budsjett, det er bra i forhold til de utfordringer som har vært i samfunnet og som også kan medføre til større behov for sosialhjelp.

NAV følger Statens opplegg innenfor mange av sine systemer, både for statlig og kommunalt ansatte NAV kontoret har flere kommunale oppgaver enn mange andre NAV-kontorer, slik som blant annet; skjenkebevilling, serveringsbevilgning, startlånsansvar, ruskonsulent, dette gjøre NAV-kontoret i Kautokeino litt mer kommunalt enn andre små NAV-kontorer.

28.04.24	Karin Hætta
Dato	Kommunedirektør

TEKNISKE TJENESTER

ØKONOMIPLAN/ HANDLINGSPROGRAM/ VIRKSOMHETSPLAN

Status måloppnåelse

Kort gjennomgang av:

- a) status for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- b) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid

Kommune planens samf.del 2017-2030	Tiltak	Måleindikator	Resultat
1.1 a FN 3, 9, 11, 13	Kommunedelplan for Márkan (2024) og Máze (2022), samt KBA1	Antall boligtomter og næringstomter	38 boligtomter, 13 næringstomter
1.1b FN 11	Nye boligfelt	Attraktive boligtomter	38 boligtomter
1.1 c FN 3, 9, 11, 13	Kommunedelplan for Márkan og Máze	Antall boligtomter og næringstomter, samt riktig dimensjonert infrastruktur	Máze pågående, mens Márkan blir lagt frem for FSK i 2024
1.2 a FN 3, 9, 11, 13	Styrke arealplanlegging	Antall % omdisponert LNFR-areal	Ingen tiltak
1.2 b FN 3,9,11,13	Styrke arealplanlegging og landbruksforvaltning	Andel landbruksjord som omdisponeres	Ingen tiltak
1.2 c	Styrke arealplanlegging, rutiner rundt dispensasjoner fra motorferdselloven	Andel utnyttet areal og antall dispensasjoner fra motorferdselloven	Nye rutiner for administrasjonen er under utarbeidelse. Nye rutiner kommer medio 2024
1.2 d	Styrke arealplanlegging, KBA1	Boligtetthet, sentrumsnærhet, meter infrastruktur	Fullført. Prosjekt
1.2 e	Styrke arealplanlegging, Kommunedelplan for Máze og Márkan	Saksbehandlingstid, brukerinvolvering, antall byggeklare tomter	Pågår
1.2 f	Samarbeid med KBS	Antall boliger	Samarbeid med KBS om kjøp av leiligheter i 2023

1.2 g FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanlegging, KBA1, kommunedelplan for Márkan	Antall tomter og nye lokaler	38 boligtomter, 13 næringstomter
1.2 h FN 3, 9, 12, 13	Styrke arealplanlegging, kommunedelplan for Márkan	Antall hytter og caravanoppstillingsplasser	Ingen tiltak
1.2 i	Nye scooterløyper, effektiv dispensasjonsbehandling	Antall dispensasjoner, lengde på scooterløyper	Nye rutiner er under utarbeidelse. Rullering er bestilt
1.2 k	Styrke byggesaksbehandlingen og arealplanleggingen	Antall fornøyde brukere	Ny organisering ved kjøp av tjenester prøves ut.
1.3 a	Service til innbyggerne	Saksbehandlingstid Tilgang på informasjon Fleksibel kommunikasjon Digitalisering	Det jobbes kontinuerlig med det
1.3. b FN 11	Tomter etter samisk behov Skilting på samisk	Størrelsen på tomtene Antall skilt på samisk	Inngår i regulerings- utarbeidelsene
1.3. c FN 3, 9, 11, 13	Styrke arealplanleggingen og kommunedelplan for Márkan	Antall samiske «rom»	Ingen tiltak
1.3. e FN 3, 9, 11, 12, 13	Kommunedelplan for Márkan, tilrettelegge areal i KBA1	Antall kjøpesentre	Ingen tiltak
1.4 a FN 3, 9, 11, 12, 13	Arealplanlegging, KBA1, kommunedelplaner	Antall alternative enøk-kilder	Ingen tiltak
1.4 b FN 3, 9, 11, 12, 13	Enøk-tiltak i kommunale bygg ENØK 2020	Prosent reduksjon i strømforbruk	Tiltak er vedtatt. Oppstart medio 2024
1.4.c	Ingen tiltak		
2.1.c	Forprosjekt ny barnehage	Ny barnehage	Prosjekt pågår
2.3.c FN 11	Samarbeid med KBS Avsatte areal til leilighetsbygg i KBA1	Antall boliger	Ingen tiltak
3.2 a	Styrke arealplanlegging	Økt folkehelse	Inngår i planarbeidet
4.1 a FN 11	Forprosjekt ny barnehage Oppvekstsenter Máze Kommunedelplaner	Realiserte prosjekter	Alle pågår

4.1 b	Ingen tiltak		
4.2 b	Ingen tiltak		
4.2 c FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanleggingen	Andel planer med dette innbakt	Ingen tiltak
4.3 a			
4.3 b	Prosjektet er vedtatt, rask saksbehandling på reguleringsplan	Saksbehandlingstid	Kommunen har ressurser til å behandle planer etter forventet tidsbruk
4.5 a og b FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanleggingen	Antall samarbeids-prosjekter	Kommune-samarbeid med Karasjok
5.1 c FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanlegging KBA1 Kommunedelplan Márkan og Máze	Antall arbeidsplasser	Ingen tiltak
5.2 a	Landbruksforvaltning til Tana	Nyetableringer	Ingen tiltak
5.2 b FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanlegging KBA1 Kommunedelplan for Máze og Márkan	Antall produsenter	Ingen tiltak
5.2.d	Ingen tiltak		
5.3 a	Ingen tiltak		-
5.3 c FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanlegging Brukermedvirkning	Antall tiltak iverksatt	Konsultasjoner brukes nå hyppig. Gode høringsprosesser gjennomføres.
6.1 a FN 11	Ansettelses	Andel samisktalende	Prioriteres i alle tilsettinger. Kommunale retningslinjer følges
6.1 b og c	Ingen tiltak		
6.2 a, b og c FN 3, 9, 11, 12, 13	Styrke arealplanlegging	Befolkningsvekst	KBA1 er under etablering
6.3 a, b og c	Kompetanseheving Tilgang på informasjon Fleksibel kommunikasjon Digitalisering	Innbygger-undersøkelser	Gjennomført i forbindelse med KPS
6.3 d	Kompetanseheving	Bruker-undersøkelser	Ingen tiltak

6.4 a-e	Kompetanseheving Personalpolitikken Permisjons-reglementet Lønnspolitikken Delegasjons- reglementet Ressurstilgang	Medarbeider-undersøkelse Sykefravær	Kontinuerlig jobbing
---------	--	--	----------------------

KORT GJENNOMGANG AV STATUS FOR MÅLOPPNÅELSE I FORHOLD TIL ÅRETS BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLAN:

Kommunens satsningsområder for 2023 er kvalitet/utvikling, men vi skal fortsette å fokusere på effektivisering/digitalisering, redusere sykefravær, arbeidsmiljø, økt bruk av samisk språk. Kommunestyret vedtok den 22.juni 2022 at prosjektene skole, KBA1, demensplasser og kommunedelplan for Máze skal prioriteres før andre prosjekter. Skolen er fullført, KBA1 er i rute mot byggeklare tomter høst/vinter 2024, kommunedelplan for Máze er påbegynt og samordnet med kommuneplanenes samfunnsdel. Demensplasser jobber Helse og Omsorg med.

I 2023 var det planlagt kun et fåtall nye investeringsprosjekter. Investeringsprosjektene som ble fremmet var kun driftskritiske tiltak. Prosjekter som ikke slutføres i 2023 overføres til 2024 og senere.

Med bakgrunn i målene er det vedtatt tiltak hvor gjennomføringsmåte og ansvar skal fordeles. Det er viktig å presisere at tiltakene beskrevet i virksomhetsplanen og økonomiplanen, samt vedtatte politiske føringer kun utgjør en del av teknisk enhet sin arbeidsportefølje. Hoveddelen av enhetens ressurser går med til daglig drift, noe som ikke beskrives som tiltak i virksomhetsplanen eller økonomiplanen.

Første tertial 2023 ble preget av kommunedirektørens avgang og ettervirkningene av varslingssaken i forkant av denne. Skoleprosjektet tok en vesentlig del av enhetens ressurser og det gjorde det gjennom hele 2023. Prosjekter ble ikke påbegynt som planlagt. Et prosjekt er et tiltak som har et avgrenset omfang, og gjennomføres én gang for å nå et gitt mål innenfor en gitt tids- og ressursramme, og linjeorganisasjonen er ikke dimensjonert for større prosjekter.

Enheten har god produksjon av driftsoppgaver. Enheten er a-jour på flere områder og jobber nå med sikre bedre tjenester og rettssikkerheten for innbyggerne. Det kan nevnes en betydelig økning i antall dispensasjoner og plansaker, byggesak fikk lengre saksbehandlingstid utover året og her vil det bli iverksatt tiltak, kartverk og grunnlagsdata oppdateres kontinuerlig, det er fortsatt noe etterspørsel etter bolig- og næringstomter, etc. Det er innført ny publikumsløsning for planer og kartdata, Arealplaner.no er innført og denne løsningen vil gi alle brukere vesentlig bedre tjenester.

For å kunne gjennomføre tildelte oppgaver ble det utlyst to prosjektstillinger, en midlertidig 3-årig stilling på bygningsdrift og en på området vann og avløp. Stillingen ble ikke besatt da behovet endret seg underveis. Stillingen vil bli lyst ut på nytt med endret innhold.

Enheten har de siste årene gjennomført en styrt omorganisering. jfr. notat behandlet av kommunestyret i juni 2018. Situasjonen i dag er vesentlig annerledes enn for noen år siden, men det er verdt å merke seg at utviklingen nå går vesentlig saktere grunnet nye pålagte oppgaver utover driftsoppgaver. Fra 2026 er kommunene lovpålagt å ha autorisert landmåler. Pålagte nye krav medfører at kommunen vil ha behov for styrket bemanning på området oppmåling, geodata og arealplanlegging. Dette vil utløse et behov for

kompetanseheving som vil påvirke driftsbudsjettet til enheten. Det vurderes flere organisatorisk grep for å løse dette.

Landbruksforvaltningen fungerer godt via kjøp av landbruketjenester fra Tana kommune.

Det var etablert en felles driftsbasis for byggdrifere og renholdere, hvor også antall deltidsstillinger er vesentlig redusert. Dette førte til mindre bruk av vikarer og større fleksibilitet i oppgaveløsningen. Denne organiseringen er nå under sterkt press og tidligere uttak av gevinster er reversert. Pr i dag har bygningsdrift ikke en hensiktsmessig driftsbasis som støtter opp under effektiv drift av grunnleggende driftsfunksjoner i kommunen. Arbeidsmiljøet har forverret seg, ledelse har blitt vanskeligere og hver ansatt får mindre oppfølging og veiledning. Driftskostnadene har også økt utover det de burde ha vært.

Det er fortsatt utfordringer i forhold til drift og vedlikehold på områdene vann og avløp. Som det fremkommer i hovedplan for vann og avløp må det ansettes en driftsoperatør til for å kunne løse de oppgaver som ligger til vann og avløp. Blant annet krever kommunens hoved renseanlegg en hel stilling. Dette er tatt hensyn til i den økonomiske ramma som er lagt som forutsetning i hovedplanen.

Hovedplanen for vann og avløp viser at det må forventes en årlig økning i gebyrer 5,4% utover ordinær prisstigning i årene fremover. Dette vil i praksis si en **årlig økning av gebyrene på rundt 7,5 til 9%**, alt avhengig av prisstigningen. Hovedplan for vann og avløp gir en nærmere beskrivelse av fremtidig behov for investeringer, driftsnivå og bemanning. Hovedplan for vann og avløp er vedtatt av kommunestyret i juni 2022. For å kunne iverksette tiltakene i hovedplanen skal det i henhold til denne ansettes en prosjektleder. Stillingen var lyst ut i 2023, men ble ikke besatt i mangel på kvalifiserte søkere. Stillingen lyses ut på nytt, med endrede behov, våren 2024.

Innenfor fagområdet arealplanlegging, plansaksbehandling, delesaker, oppmåling og matrikkelføring har arbeidsmengden vært så stor at dette har gått ut over saksbehandlingstid, og ikke minst adresseprosjektet. Kommunestyret har vedtatt at arbeidet med områderegulering av KBA1 og kommunedelplan for Máze skal prioriteres. Adresseprosjektet har vært prioritert i 2023, men det gjenstår fortsatt mye arbeidet som må gjøres samtidig med ordinær drift. Arbeidet burde fra første dag vært prosjektorganisert med egne dedikerte ressurser.

Det er stort etterslep på vedlikehold av bygningsmassen i kommunen. Det er utarbeidet en vedlikeholdsplan for alle byggene i kommunene. De seneste årene har drifts- og vedlikeholdsoppgavene blitt nedprioritert i forhold til uforutsett ekstraarbeid i forbindelse med prosjektet ny grunnskole. 2023 var også preget av dette.

På området vei er det gjort betydelige investeringer i flere år. Mange kommunale veger har blitt oppgradert med asfalt. Alle gatelys i Kautokeino ble skiftet i 2023, det ble også gjort et stort arbeid med å installere pålagte strømmålere på alle kommunale gatelyssløyfer.

Mål: Kvalitet/utvikling

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Samhandling på tvers av enheter. Hvordan bli mer effektive	Pågår		Tiltak vil bli utarbeidet som en del av medarbeiderundersøkelsen.

Jobbe videre med kommunens hjemmeside	Pågår		Det er satt ned en hjemmesidegruppe på 3 personer som kontinuerlig jobber med innholdet på hjemmesiden.
Jobbe videre med rutiner på egne arbeidsområder inkl. maler for mer effektiv saksbehandling	Pågår		Dette er et kontinuerlig arbeid som pågår på alle fagområder.
Interne telefonrutiner. Hvem svarer på hva og hvis det ikke svarer, hva gjør vi da	Pågår		Oversikt er under utarbeidelse og vil stå ferdig 1.tertial 2024

Mål: Økt bruk av samisk språk

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Mer bruk av samisk språk	Pågår		Dette er et kontinuerlig arbeid

Mål: Effektivisering/digitalisering

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Utvikle tjenestene for mer effektiv drift av enheten ved gjennomgang av arbeidsoppgaver, arbeidsutførelse og digitalisering	Pågår		Dette er en kontinuerlig prosess som pågår. På områdene Kart, oppmåling, vann, avløp og vei er det gjort digitaliseringsinvesteringer som vil gi effekt. Effekten er økt kvalitet, bedre tjenester til innbyggere og næringsliv, samt frigjort tid til andre lovpålagte oppgaver som ikke har blitt utført tidligere.

TILTAK I HENHOLD TIL HANDLINGSPROGRAM OG BUDSJETT 2023:

Tiltak	Gjennomføres på følgende måte	Planlagt gjennomført
Samlokalisering av ulike tjenester	Møte med berørte kommunalledere og kartlegging av behov	Arbeidet har ikke hatt fremdrift grunnet kapasitet
Vann og avløp: (selvkost)		
Hovedvannverk i Kautokeino, Prosjekt 63207	Utredning av nytt hovedvannverk. Rambøll er engasjert for å videreføre prosjektet. Lokalisere nye brønner før godkjenning. Pågående. Lagt i bero i påvente av ansettelse av prosjektleder.	
Ny pumpestasjon Boaronjárga	Tiltaket er ferdig prosjektert. Entreprenør er antatt. Er avhengig av tilleggsbevilgning fra kommunestyret.	2. halvår 2024
Driftskontroll va, slutføring	Driftsovervåkning er installert og igangsatt.	Ferdigstilt
Sikring av vannverk	<i>Kartlegging ferdig. Skal ut på tilbudsforespørsel i april/mai.</i>	Ferdig høst 2024
Bygningsdrift:		
Oppvekstsenter Máze	Tiltaket planlegges iverksatt i løpet av 2023 med konkurransegrunnlag og anbudsrunder. Bestilling av prosjektering ble gjort ultimo 2023. Oppfølging av bestillingen har blitt forsinket grunnet sykdom	2024
ENØK 2020 KST PS 21/19	Gjennomføre enøk-tiltak i kommunen jfr. Kommunestyrevedtak. Tiltaket er ikke iverksatt pga. kapasitetsutfordringer grunnet merarbeid og bistand i skoleprosjektet mm. Gjennomføres i perioden 2024-2026. Dette forutsetter flere interne ressurser på prosjekt. Det pågår engasjering av konsulenter for å utarbeide arbeidsplan for energisparingsrapport.	2026
Ny hytte som erstatning solgt hytte i Silis	Ny referansegruppe må etableres og anskaffelsesarbeidet igangsettes. Tiltaket var ikke prioritert i 2023	
Ny driftsbasis for bygningsdrift	Etablere ny driftsbasis for bygningsdrift. Arbeid fortsetter med utredning av leiemuligheter, anbudsutlysning var klar vår 2023. Arbeidet tar lengre tid enn forutsett. Ferdigstilling er utsatt minst 1 år. Videre	2026

	prosess avhenger av resultat av oppgjør etter brann av tiltenkte driftsbaser.	
Optisk sortering næringsbygg: Renovasjon kommunale bygg. Helhetlig løsning for avfallshåndtering	Arbeider iverksatt, utarbeidelse av konkurransegrunnlag og anbudsdokumenter påbegynt. Arbeidet fortsetter i 2024	
Vedlikeholdsplan	Gjennomføre tiltak jfr. vedlikeholdsplan innenfor ramme. Større vedlikehold vil kunne kreve ekstra midler. Tiltak i forhold til plan vil bli egne tiltak. Konkrete tiltak vil bli lagt frem for kommunestyret i 3 tertial.	
Vei/renovasjon/slam/miljøvern:		
Investeringstiltak Trafikksikkerhet - Fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler for 2023 kr 320 000,- er tildelt for 2022. «Gang- og sykkelveg Diehtosiida»	Settes ut på anbud når eiendomsforholdene er avklart og ryddet opp i. Denne er fortsatt uavklart og er derav utsatt på ubestemt tid.	Usikkert.
Vedlikehold og asfaltering av kommunale veier ihht. KST PS 53/19	Vedlikehold av kommunale veier ihht. plan vedtatt av KST. Asfaltering av Skolebuktveien gjenstår	Medio 2024
Ny renovasjons- og slamforskrift	Deltakelse i arbeidsgruppe. Utkast er til juridisk vurdering.	2024
Náránaš- vei og bru	Gå i dialog med de 2 gruveselskapene og inngå ny avtale/stadfeste gammel avtale om bruk av bro og vei i forbindelse med steinbruddene. Arbeidet er ikke prioritert etter at kommunestyret ikke vedtok å sette av penger til dette.	Ubestemt
Ny vei- og vegvedlikeholdsplan	Ny vegvedlikeholdsplan utarbeides, gjeldende fra 2025. Ikke påbegynt pga. sykefravær. Utsettes til 2024	
Naturforvaltning/byggesak/plan og oppmåling/landbruk		
Rullering av Forskrift om innlandsgarnfiske, Kautokeino	Arbeid i oppstartsfasen. Fremdriftsplan utarbeides i 1 tertial 2024	
Prosjekt for å etablere et forsøk om motorferdsel etter lov om forsøk i offentlig forvaltning	Arbeid med søknad pågår med innleid konsulent. Ferdigstilles til juni 2024	Juni 2024
Utredning av snøskuterløyper i Kautokeino kommune	Kommunestyret ber om utredning av skuterløyper 1 Økseidet - Gohteluoppal,	2024

<p>KST PS 58/21 Elements saksnr. 2019/285</p>	<p>løype 2 Kautokeino til Geadgejávri og løype til Gahččanjávri og løypene 26,23 og 21, Samt utrede anbefalingen om å senke hastighet til 30 km/t.</p> <p>Forslag til fremdriftsplan utarbeides og godkjennes av kommunalleder innen utgangen 1 tertial 2024</p>	
<p>2022/316-2 Videreføring av ordningen med lodden – vårvinterjakt på ender - i Kautokeino kommune</p>	<p>Arbeid med forvaltningsplan gjenstår. Ferdig før mai 2024</p>	<p>2024</p>
<p>Plan for utmarksbruk med tanke på kultur, tradisjon, utmarksnæring og områdetilhørighet</p>	<p>Bestilling på denne planen ligger i kommunalplanstrategi med ferdigstilling i 2021. Nytt ferdigstillingstidspunkt blir i løpet av 2024. Saksbehandler lager fremdriftsplan som godkjennes av kommunalleder innen utgangen av 1.tertia 2024</p>	
<p>Ajourhold av kart</p> <ul style="list-style-type: none"> * VA-kart * Elveg * Kommunekart * Arealplaner.no * Løypekart 	<p>Alle kommuner har en del kart som man er forpliktet å vedlikeholde som en del av Geovekst-avtalen. Dette er kontinuerlig vedlikehold.</p> <p>VA-kart (vann- og avløp) er opprettet i vår kommune, men er ikke fullstendig. Det vil i 2023 være fokus på innmåling av VA-anlegg som ennå ikke er inne i VA-kartet.</p> <p>På kartbasen elveg har kommunen ansvar for å vedlikeholde informasjon og kartfesting av kommunale veier, stier, gang- og sykkelveier, veghindringer og annet. Dette er et kontinuerlig ajourhold, men det er behov for en gjennomgang av de kartdata som ligger inne i dag.</p> <p>Kommunekart er den kartportalen hvor kommunens kartdata blir presentert, og vil bli videre forbedret i 2023.</p> <p>Arealplaner.no ble iverksatt i april 2023, og kommunen oppfylder nå plan- og bygningslovens krav om fulldigitalisert planregister.</p> <p>Kommunens løypekart er av gammel dato. Det vil i 2023 bli jobbet med å forbedre kvaliteten på disse og kunne tilby løypeopplysninger via Kommunekart. Snøscooterløyper ble oppdatert på Kommunekart i april 2023. Åpne barmarksløyper vil bli tilgjengelig som kartlag på Kommunekart før 1. juli.</p>	<p>Gjennomført i 2023. Arbeidet videreføres i 2024</p>

	Ny og oppdatert innbyggerløsning på Kommunekart ble tilgjengelig på Kommunekart april 2023. Informasjon om dette ble lagt på kommunens hjemmeside.	
Adresseringsprosjektet i Kautokeino jfr. PS 6/14	<p>Oppsett av Gisline for automatisk utregning av adresseavstander er utført. Navnekomiteen har hatt møte, og har foreslått vegnavn for de veger som er dekket av denne runden. Høring hadde frist 24. februar 2023. Endelig vedtak gjøres av formannskapet.</p> <p>Etter navnevedtak, starter utsending av adressevedtak til alle adresseverdige bygg.</p> <p>Så starter neste runde med veger hvor navnsetting gjenstår. Dette er bare noen få veier, og vi forventer å ha navnesak for vedtak så snart som mulig.</p>	Pågående. Prosjektet er lang fra ferdig og vil pågå i lang tid med dagens ressurser.
Oppdatering av matrikkelen.	<p>Pågående arbeid som også videreføres i 2023. Dette er et kontinuerlig arbeid. Rettinger tas etter hvert som de oppdages. Vi har gjennomgått listene med eiendommer som FeFo ønsket utgått, og har tatt de som manglet. Vi har også jobbet kontinuerlig med feilrettinger etter lister fra Kartverket. Siste feilliste fra Kartverket inneholdt 3089 bygg som skal rettes. Hvor lang tid disse tar å rette, har vi ikke oversikt over på nåværende tidspunkt. Det er noe vi vil se etter hvert som arbeidet går fremover. Det vil være mange bygg vi ikke har oversikt over, og vi må i disse tilfeller innhente informasjonen fra bygningseier.</p> <p>Kautokeino kommune har mange eiendommer som mangler stedsfesting i matrikkelen (105 stk), og enda flere eiendommer som mangler avklarte grenser (550 stk). At grenser er uavklarte, hindrer utvikling av disse eiendommene, da tiltak ofte krever avklarte grenser. Å få målt opp alle grensene i kommunen er et uoppnåelig mål med dagens bemanning. En slik oppgave vil kreve en dedikert landmåler som kun jobber med dette, og vil kunne ta minst 5 år (anslag). Et slikt arbeid vil også medføre tett samarbeid med jordskifteretten og Statsarkivet.</p>	Fortsetter i 2024

	I forbindelse med overgang til ny kartstandard FKB5, så vil kommunen måtte rette en del feil før mai. Overgangen til FKB5 skjedde i mai 2023. Teknisk har fått forsendelser med feillister, og rettet disse.	
Investering: Eiendomsarkivet. Kr 200 000,- KST	Digitalisere eiendomsarkivet. Inngå avtale med ekstern leverandør som kan utføre arbeidet for oss. Arkivet involveres i dette arbeidet. Leverandører av tjenesten er kontaktet for pristilbud. Arkiv og IT må involveres for vurdering av arkivtjenesten. Arbeidet går sakte da det tas innimellom.	
Kommunedelplan for Márkan	Arbeidet med ny kommunedelplan for Márkan er bestilt av kommunestyret. Prosessen starter medio 2024 og planlegges ferdigstilt i 2028	2028
KBA1	Prosjektering av VVA pågår. Områderegulering vedtatt, fremdriftsplan utarbeidet. Byggeklare tomter høst/vinter 2024.	Ultimo 2024
Kommunedelplan for Máze	Arbeidet påbegynt i 2022. Planen kan ikke revideres, må lages en helhetlig ny plan med KU pga. planen er vedtatt i et gammelt lovverk (1997) Samfunnsdelen setter føringen for planen.	2026
Plb. 12.14 Planendring Hánnomaras næringsområde og Loan̄kodievvá	Det skal gjennomføres reguleringsendring av Hánnomaras næringsområde for å regulere inn 2-3 nye industritomter (bestilling fra ordfører). I tillegg skal det gjennomføres reguleringsendring i Loan̄kodievva for å fortette boligfeltet og etablere nye boligtomter (bestilling fra formannskapet). Reguleringsendringen gjøres ved hjelp av innleide konsulenter.	2024
Klinisk veterinærpraksis - ny anskaffelse	Gjeldende avtale har gått ut og ny anskaffelse må gjøres. Oppstart må skje i snarest. Gjennomføring av konkurranse er bestilt av Finnud. Gjennomføres mars 2024	April 2024

ANDRE TILTAK I VIRKSOMHETEN 2023, SATT AV ADMINISTRASJONEN:

Tiltak	Gjennomføres på følgende måte	Planlagt gjennomført i løpet av
Internkontroll	<p>Utarbeide, innføre og følge opp interne rutiner for å sikre stabil og korrekt tjenesteproduksjon.</p> <p>Det jobbes med rutinebeskrivelser for arbeider etter matrikkelloven. Det jobbes med rutinebeskrivelser for adressering</p>	Løpende
Hjemmeside og IKS/Intranett	<p>Kommunene hjemmeside skal kontinuerlig oppdateres. Hver enkelt har ansvar for <u>sitt område</u>. Det er etablert en hjemmesidegruppe som bistår den enkelte i å legge ut informasjonen.</p>	Løpende
Budsjettkontroll	<p>Mer involvere av medarbeiderne i budsjettering, budsjettoppfølging og rapportering. Involvering og ansvarliggjøring i forhold til budsjett. Jobben som førsteattestant er kritisk her og de må følges opp med kompetanseheving intern i organisasjonen</p>	<p>2.tertial</p> <p>Kontinuerlig arbeid som går gjennom året.</p> <p>Løpende</p>
Gjennomgang etiske retningslinjer	<p>Gjennomgang på kontormøte</p>	<p>2.tertial</p> <p>Utført</p>
Delegasjonsreglementet	<p>Gjennomgang på et kontormøte og så gjennomgå enhetens rutiner og fullmakter</p>	<p>2.tertial</p> <p>Utført</p>
Innkjøpspolitiske retningslinjer	<p>Gjennomgang av hva som er vedtatt å diskutere hvordan de skal etterleves.</p>	<p>2.tertial</p> <p>utført</p>
Mer bruk av samisk i arbeidet	<p>Legge til rette for samiskkurs for de som ønsker dette.</p> <p>Oppmuntre sterke fagfolk til å ta samiskkurs og begynne å bruke samiske ord umiddelbart når de begynner i jobb</p>	Hele året
Bygningsdrift:		
Optisk sortering: Plan for håndtering av kommunalt avfall	<p>En helhetlig plan for hele Kautokeino kommune inngås. Optisk sortering/Kildesortering i alle næringsbygg. Dette er påbegynt og blir slutført i 2024</p>	Fullføres i 2024
Vei/renovasjon/slam/miljø vern		
Veiplan – Rullering Klassifisering av kommunale veier	<p>Veiplan må fullføres slik at kommunen får en oversikt over drifts og investeringsbehovet, inkl. klassifisering av kommunale veier.</p> <p>Denne er ikke påbegynt grunnet langtidssykefravær. Tiltaket overføres til 2024</p>	<p>2.tertial</p> <p>Utsettes til 2024</p>

Naturforvaltning/byggesak/plan og oppmåling/ landbruk		
Detaljregulering Habatjavri	Innsigelse Mattilsynet og Statsforvalteren må løses	-
Delajregulering Biggeskaidi	Innsigelse Mattilsynet og Statsforvalteren må løses	-
Detaljregulering Ajastealli B6	Venter på endelig planforslag	2024
Planinitiativ (unntatt offentligheten)	Planinitiativ mottatt. Avventer oppstartsmøte	
Dispensasjon fra arealformål etter plan- og bygningsloven	Årlig er det mellom 20 og 30 dispensasjonssaker Hver sak krever en saksbehandlingstid på 1-5 dager, avhengig av kompleksitet.	Kontinuerlig
Dispensasjon fra planbestemmelser etter plan- og bygningslovens og dispensasjoner fra teknisk forskrift	Saksmengden varierer en del fra år til år, og saksbehandlingstiden er noe mindre enn for dispensasjoner fra arealformål. Det er min. 10 saker hvert år, og hver sak tar inntil 1 dag total saksbehandlingstid.	Kontinuerlig

ØKONOMI

REGNSKAPSTALL FOR 2023:

	Regnskap 2023	Rev budsjett 2023	Budsjett vedtatt 2023	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	73 848 450	55 463 905	51 795 941	-18 384 545	65 809 030
Inntekt	-40 330 531	-24 479 602	-24 360 364	15 850 929	-38 599 585
	33 517 919	30 984 303	27 435 577	-2 533 616	27 209 445

Enheten hadde et merforbruk på 2 533 616 kroner. Det var i hovedsak bygningsdrift som hadde vesentlig mer vedlikehold i 2023 enn de foregående årene hvor vedlikeholdet var på et minimum og økte strømkostnader; 1 400 000 over justert budsjett. På renholdsiden var det budsjettert en besparelse i 2023. Resultatet viser at det ble brukt 800 000 kroner mer på renhold i 2023 enn i 2024. Ellers var det merforbruk på kommunale veier hvor overforbruket skyldes tap på fordringer Náránaš bru (490 000) og et merforbruk på naturforvaltning grunnet høyere aktivitet i forbindelse med Snøscooterløypene.

Selvkost: Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Vann: Etterkalkyle viser et underskudd lik kr 320 738. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 276 889.

Avløp: Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 310 324. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 1 597 709

Renovasjon: Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 1 209 150. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 774 540. Årsaken til underskuddet skyldes at 1.kvartal 2024 ble belastet 2023 og at dette ikke ble korrigert for 2023.

Slam: Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 223 837. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 437 134

Feiing: Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 475 548. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 22 763.

Kommentarer til vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet:

Avviket fra budsjett, etter budsjettregulering på 1 150 000 kroner, på strøm/olje var på

1 052 000 kroner. Kostnadene med strøm har økt med 100% fra 2022 til 2023. Det ble brukt 3 300 000 kroner mer i strøm i 2023 enn i 2022. Denne økningen er ikke tatt med i budsjettet for 2024 og det vil derfor kunne komme et behov budsjettregulering i andre halvår 2024.

Kommentarer til vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene:

2023 var året hvor bygningsdrift igjen begynte å drifte mer som normalt. Året ble en rekyll etter 3 år med nedprioritering av viktige driftsoppgaver. Av den grunn ble forbruket på drift høyere enn budsjettet i 2023.

INTERNKONTROLL

Kort status for enhetens arbeid med internkontroll

Teknisk enhet består av områdene Vannforsyning, Avløp og slam, Drift og vedlikehold av bygg og eiendommer, Renholdstjeneste, Vaktmestertjeneste, Byggesaksbehandling, Oppmålingstjeneste, Matrikkelføring, Kartverk/GIS, Arealforvaltning (Kommuneplaner, reguleringsplaner og dispensasjonssaker), Kommunale veger og plasser, Trafikksikkerhet, Forurensning, Renovasjon, Utmarkstjenesten inkl. dispensasjoner etter motorferdselloven, Landbruksstjenesten, Miljøfyrtårnsertifisering og Veterinærtjeneste.

Målet er å levere tjenester på disse områdene med høy etisk standard.

Enheten har en flat organisering ved at kommunalleder har personalansvar for hele enheten. Fagområdene vann og avløp og bygningsdrift har hver sin fagansvarlig. De andre områdene er kommunalleder fagansvarlig.

Resultater fra statlige tilsyn:

Det har ikke vært statlige tilsyn i 2023.

Rutiner og prosedyrer enheten har for å avdekke avvik/lovbrudd/forskriftsbrudd (for å sikre at politiske vedtak gjennomføres, at ressurser brukes effektivt og at tjenestene er av god kvalitet):

Det er ikke etablert formelle rutiner på dette området utover at det tas med i virksomhetsplanleggingen og ved rapporteringer.

Beskrivelse av hvordan avvik og risiko for avvik har blitt fulgt opp i enheten:

Avvikt følges i hovedsak opp ved sidemannskontroll, samarbeid med kollegaer.

Rutine/årshjul og risikobasert internkontroll:

Egne rutiner er ikke etablert.

Evaluering og forbedring av internkontrollen (skriftlige prosedyrer) som har skjedd i enheten:

Internkontroll er et årlig tema på fagmøter.

HMS**Kort status for enhetens arbeid med HMS:**

Systematisk HMS-arbeide Aktiviteter i form av vernerunder, kartlegginger og inspeksjoner. Systemaktiviteter i form av risikovurderinger og revisjoner. Vurdering av HMS/IK-system; status, avvik og mangler.

Hemis deltar på en fast årlig vernerunde ved enheten. For 2023 gjaldt det bygninger og basseng i Masi. Denne ble ikke utført i 2023 og vil bli vurdert på nytt i 2024.

Rådgiving og konsultasjon Rådgiving vedrørende systematisk HMS-arbeid (internkontroll), arbeidsmiljø, arbeidshelse, yrkeshygiene, ergonomi og vernearbeid. Rådgiving vedrørende sykefravær og atfføringsarbeid, samt konflikthåndtering, psykososiale forhold og AKAN/rusmiddel. Rådgiving ved endring av lokaler, utstyr og produksjonsprosess. Konsultasjoner som gjelder arbeidsmedisinske problemstillinger. Oppfølging ved mistanke om yrkessykdommer, ved sykefravær, og ved henvisning til/fra medisinske samarbeidsparter.

Rådgiving pr. telefon, e-post, lyd/bilde. Konsultasjoner/møter hos kunden. Konsultasjoner/møter hos Hemis AS. Konsultasjoner hos fysioterapeut. Ved omfattende bistandsbehov skal det gjøres avtale om konkret bistand som tilleggstjeneste.

VA og Vaktmestre kan i sitt arbeid bli eksponert for støv, biologiske faktorer og kjemikalier. Arbeidsgiver plikter å tilby oppfølging av risikoutsatte arbeids-takers helse, jfr. AML §9-4 og §4-5, forskrift om utførelse av arbeid §3-20 og §6-11, samt forskrift om organisering,

Hemis utfører arbeidshelseundersøkelse med sykepleier og lege av 7 fra VA/ vaktmestre. Denne ble av praktiske årsaker ikke gjennomført i 2023 og er derfor overført til 2024

HØY ETISK STANDARD**Kort status for enhetens arbeid med å sikre høy etisk standard.**

Oversikt over tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard:

En høy etisk standard i kommunen legger grunnlaget for tillit fra innbyggerne og et godt omdømme. Det er viktig at innbyggerne er trygge på at kommunen ivaretar fellesskapets beste, basert på demokratiske prosesser og rettferdig utøvelse av lokal myndighet.

Tiltak som er iverksatt for å ivareta høy etisk standard er

- Stort fokus på faglig uavhengighet for saksbehandlere med mål om å levere nøytral og rettferdig saksbehandling
- Stort fokus på prosess – det vil si riktig prosess til rett vedtak
- Kontinuerlig arbeid med internkontroll
- God informasjon til innbyggere, ansatte og andre brukere vi hjemmeside og IKS/Intranett
- Budsjettkontroll – ha kontroll på bruk av offentlige midler
- Gjennomgang etiske retningslinjer – gjennomgås årlig
- Delegasjonsreglementet – gjennomgås årlig
- Innkjøpspolitiske retningslinjer – gjennomgås årlig

STATUS POLITISKE VEDTAK

Enhetene skal rapportere til kommunedirektøren om gjennomføring av politiske vedtak. Alle politiske vedtak som er saksbehandlet i enheten skal føres opp i rapporten, samt status på hva som er utført:

Utvalg og saksnr	Vedtaksdato	Sakstittel	Status	Utført dato
KER 5/18	06.12.18	Sikring av gangsti mellom Hannomaras og E45	Må utredes nærmere.	
FSK 59/20	15.09.20	Etablering av båtutsettingsplasser	Ingen aktivitet. Status ukjent	
KST 58/21	28.10.22	Utredning av snøskuterløyper i Kautokeino kommune	Ikke påbegynt. Oppstart i 2024.	
KST 27/22	22.06.22	Samlokalisering av kommunale funksjoner under ett tak	Påbegynt, lite fremdrift pga kapasitet utfordringer	2024
KST 35/22	22.06.22	Vurdering av salg av kommunale eiendomsselskaper	Jurist er engasjert. Vi avventer innspill fra jurist før videre plan kan legges.	2024

FSK 4/23	24.01.23	Klage på vedtak - Søknad fra Finnmarkseiendommen om fradeling av grunneiendom for hestehold til Hilde Evertsen	Statsforvalteren stadfestet kommunens vedtak. Sak avsluttet.	28.03.2023
FSK 5/23	24.01.23	Dispensasjon fra reguleringsbestemmelse - Overbygd sykkelparkering	Dispensasjon avslått.	24.1.2023
FSK 6/23	24.01.23	Johan Henrik M Buljo - Søknad om dispensasjon fra plankrav i kommunedelplan for Márkan - Deling av eiendom gnr. 3 bnr. 259 til boligformål	Dispensasjon innvilget. Vedtak sendt ut, og ble ikke påklaget. Sak avsluttet.	Klagefrist utløp 22.02.2023
FSK 7/23	24.01.23	Mathis Ivan Sara / Silje Katrin Pedersen - Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - Fradeling av boligtomt i LNFR-område	Dispensasjon innvilget. Vedtak sendt ut, og ble ikke påklaget. Sak avsluttet.	Klagefrist utløp 21.02.2023
FSK 9/23	21.02.23	Kautokeino grunnskole - søknad om dispensasjon fra rekkefølgebestemmelser	Dispensasjon innvilget.	01.08.2023
FSK 10/23	21.2.23	Nils Henrik Siri - Klage på vedtak - tillatelse gitt av Planutvalget til søker	Statsforvalteren i Nordland er satt som settestatsforvalter, pr 19.10.2023, for endelig behandling	Formannskapetets vedtak omgjort. Endelig vedtak stadfestet
FSK 11/23	21.2.23	Klage på vedtak - avslag på søknad om oppføring av helårsbolig som benyttes som fritidsbolig (matrikelkode 162) og søknad om utslippstillatelse GBN 6/1/226	Oversendt statsforvalteren	
FSK 12/23	25.04.23	Oppstart og planprogram - kommuneplanens samfunnsdel	Vedtatt. Innleid konsulent er i rute med arbeidet.	Desember 2024
FSK 13/23	25.04.23	Dispensasjon fra kommunedelplan - Dagsturhytte på Ginálvárri	Dispensasjon innvilget. Fortsatt under behandling av klager.	Stadfestet av Statsforvalteren

FSK 14/23	25.04.23	Vedtak av veinavn på veier i Kautokeino kommune	Vedtak sendt Sametinget og Kartverket, samt publisert på kommunens hjemmeside. Adressering i de navnsatte veier fullføres mai 2023.	Innen 31.05.2024
FSK 19/23	29.06.23	Søknad utvidelse av midlertidig tillatelse næringsbygg til boligformål GBN 3/565	Innvilget til 1. februar 2024.	
FSK 20/23	29.06.23	Erstatning av nedbrente boliger i Boaronjarga 3 og 5	Leiligheter er kjøpt som erstatning for de nedbrente	Juni 2023
FSK 21/23	29.06.23	Reguleringsendring for del av reguleringsplan for Boaronjarga	Oppdraget var bestilt hos Hinnstein. KST vedtok ikke penger til arbeidet i des 2023	Oppdrag tilbaketrasket
FSK 23/23	29.06.23	Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel	Vedtatt	29.6.23
FSK 25/23	29.06.23	Ann Kathrin og Kenneth Strifelt - Dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - søknad om oppføring av fritidsbolig GBN 12/1/39	Vedtatt	29.6.23
FSK 28/23	29.06.23	Reinbeitedistrikt 30B Guovdajohtolat - Klage på vedtak - tillatelse gitt av Formannskapet	SF stadfestet vedtaket	Vedtatt
FSK 29/23	29.06.23	Nils Henrik Siri - Klage på vedtak - "omgjøring av vedtak og klage tas til følge"	Statsforvalteren i Nordland er satt som settestatsforvalter, pr 19.10.2023, for endelig behandling	Formannskapets vedtak omgjort. Endelig vedtak stadfestet
FSK 30/23	29.06.23	Bedriften Skum Familiens Goldin - klage på vedtak - avslag på dispensasjon	Saken sendt til Statsfovalteren for endelig behandling	Vedtatt
FSK 31/23	29.06.23	Offentlig ettersyn - Detaljregulering for Habatjávri FB3 og Biggeskáidi FB2 – fritidsbebyggelse	Innsigelse – planen må bearbejdes etter innsigelser	

FSK 37/23	29.08.23	Intensjonsavtale med Meahcceguovddáš - samisk senter for natur og kultur	Administrasjonen får i oppgave å nedsette en arbeidsgruppe som gjennomfører en bred prosess hvor innbyggere, politikere, næringsliv og kulturlivet kommer med forslag til hva kulturhuset skal brukes til etter at Samiske Nasjonalteatret Beaivváš flytter ut. Kommunen er positiv til opprettelse av Naturhuset, og vil i den forbindelse inngå en avtale om nødvendige arealer for oppstart av Naturhuset. Dette skal arbeidsgruppa ta med i sitt arbeid. Kommunens egne behov skal også tas med i arbeidsgruppas arbeid. Grunnfinansiering over statsbudsjettet er en forutsetning for inngåelse av leieavtale med Naturhuset.	29.8.2023
FSK 38/23	29.08.23	Bedriften Skum Familiens Goldin - klage på vedtak - klagesak - ny behandling	Vedtatt	29.8.2023
FSK 39/23	29.08.23	Budsjettregulering asfaltering av Skolebuktveien	Asfaltering utføres sommeren 2024	Medio 2024
KST 3/23	30.03.23	Johan Mathis M Sara og Marit Turi Sara - Kjøp av festet kommunal boligtomt, gnr. 3 bnr. 197	Vedtatt	30.3.2023

KST 4/23	30.03.23	Sluttbehandling - Områderegulering KBA1	Vedtatt	30.3.2023
KST 25/23	22.06.23	Revidering forskrifter for vann og avløpsgebyrer	Vedtatt	22.6.2023
HU KNT 3/23	11.05.23	Lodden 2023 - fastsette jakttider	Vedtatt	11.5.2023
HU KNT 4/23	11.05.23	Søknad om skadefelling av lokalt hekkende fiskeender i Čabardašjohka	Vedtatt	11.5.2023

MEDARBEIDERE – SYKEFRAVÆR

Utvikling i sykefravær for enheten:

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	13,03	5,78	16,77	6,40	4,86	7,19
2	8,62	12,33	7,28	4,45	8,23	3,09
3	8,81	4,70	11,29	3,18	4,70	2,26
4	11,07	11,15	11,01	4,76	4,76	4,03
Årets	10,45	8,27	11,60	4,72	5,73	4,19

Kort gjennomgang av status:

Årets sykefravær endte på 10,45 mot 9,79% i 2022. Korttidsfraværet var på 4,72%, noe som lavere enn i 2022. Langtidsfraværet er kjent fravær som vanskelig kunne vært unngått.

Gjennomførte tiltak:

Enheten jobber med en omorganisering som med stor sannsynlighet vil ha positiv effekt på korttidssykefraværet

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

Alle medarbeidersamtaler er utsatt til 1 halvår 2024 på grunn av store endringer i enheten og knappe ressurser i forhold til arbeidsoppgavene.

Dato

Underskrift

17.3.2024	Sindre Murud Kommunalleder
-----------	-------------------------------

Kommunedirektørens tilbakemelding

Teknisk har hatt mange utfordringer og lav bemanning. I 2023 fikk de tatt mer tak i ordinær drift igjen og det meldes om at mange tiltak pågår. I forhold til økonomiplan og virksomhetsplan er det en utfordring å få ferdigstilt oppgaver som er i tillegg til ordinær drift. Dette gjelder for alle enhetene.

Teknisk fikk tilført ca. 4 mill. ved budsjettregulering, i tillegg viser utgiftene et merforbruk på litt over 18 mill. som er inndeckt med ubudsjetterte inntekter på litt over 15 mill. Regnskapet avsluttes med et merforbruk på 2.48 mill. Det er ikke bra at inntekter og utgifter ikke blir innarbeidet i budsjett ved budsjettreguleringer, dette må prioriteres.

Positivt at så mange tiltak er i prosess, tross lav bemanning. Bra at det vurderes en endring i organisering av enheten som kanskje kan gi effektivitet og besparelse.

28.04.24	Karin Hætta
Dato	Kommunedirektør

Status måloppnåelse

Kort gjennomgang av:

- a) status for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- b) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid

Kom. planens samf.del 2017-2030	Tiltak	Måleindikator	Resultat	Budsjett	Regnskap	2023
1.2 j	Bidra til samfunns-sikkerhet	Antall utrykninger	Holder seg stabilt på 20-25 pr. år			X
6.3 c	Fungerende feier-tjeneste	Antall tilfredse innbyggere	Engasjert feiefirma			X
6.4 b	Godt psykososialt arbeidsmiljø	Oppmøte på øvelser og utrykninger	Oppmøte på øvelser og utrykninger er lav			X
6.4 c	Godt helsefremmende arbeidsmiljø	Helseundersøkelser	Brannkonstabler har gjennomgått helseundersøkelse som helsefremmende tiltak			X
6.4 e	Bidra til likestilling		Brannvesenet har fortsatt en relativ høy kvinneandel			X

Det ble ikke utdannet noen deltidkonstabler i 2023. De strenge rutinene for vask, rens og desinfisering av utstyr, bekledning, biler og hall etter brannutrykninger praktiseres fortsatt. Reparasjoner utført på biler og utstyr som begynner å bli gammelt er stadig mer kostnadskrevenne.

Antallet brannøvelser er fortsatt noe lavt. Vi sliter med manglende kompetanse på enkelte områder det skal øves innenfor, noe som gjør at det må leies inn eksterne instruktører. Dette vil merkes på økonomien.

Brannvesenet har fått et nytt fagfelt å hankses med i 2022, uhell/ulykker knyttet til CBRNE (kjemiske stoffer, biologisk agens, radioaktiv stråling, kjernefysisk stråling og brannfarlige/eksplosive kjemikalier). Det er foreløpig ikke øvd innenfor dette fagfeltet i 2023, men utstyr er kjøpt inn til det interkommunale samarbeidet.

Feiemodulen i KOMTEK er nå tatt i bruk. Feiertjenesten ble etter anbudsrunde satt bort til Brannforebygg A/S fra Porsanger.

Feiing av piper i hytter er fortsatt ikke iverksatt.

Det er ført tilsyn med fyringsanlegg og feid ca. 750 piper i 2023. Det er ikke utført tilsyn med særskilte brannobjekter i 2023.

ROS-analysen er ferdigstilt. Det er utarbeidet en egen rapport om brannvesenets etterlevelse av lover og regler i hht. HMS-krav. Konklusjonen er at brannvesenet ikke oppfyller HMS-kravene idag.

Det pågår et arbeid med å gjøre noe med fasilitetene på brannstasjonen for å oppfylle lovens krav til HMS. En arbeidsgruppe har bl.a. sett på mulighetene for å samlokalisere brannvesenet med bygningsdrift (teknisk enhet) i eget bygg. Dette arbeidet går for sakte. Brann ser derfor på egne løsninger.

Statistikk:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Brannutrykninger	30	12	26	22	23	24	16
Brannøvelser	6	5	7	5	6	4	5
Piper feid/ført tilsyn med	500	400	260	770	0	200	750
Tilsyn særskilte brannobjekter	-	-	0	3	0	2	0

Av brannutrykninger har det bl.a. vært:

- 3 brannutvikling i bolig
- 4 bilulykker/bilbrann/diesellekkasje
- 5 automatisk brannalarm (falsk alarm)

I årsrapportene de siste årene er det skissert kapasitetsproblemer ved at oppgaver innenfor brann og feiing ofte må bortprioriteres pga. misforhold mellom brannsjefens stillingsprosent og oppgaver fordi denne er kombinert med en ingeniørstilling på teknisk enhet. Begge i 50%. Disse kapasitetsproblemene eksisterer fortsatt.

Brannsjefen har vært sykemeldt tilnærmet hele 2023.

KORT GJENNOMGANG AV STATUS FOR MÅLOPPNÅELSE I FORHOLD TIL ÅRETS BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLAN:

Brann og feiing har i 2023 fått feid og fått gjennomført tilsyn på tilnærmet samtlige bolighus i kommunen. Branntilsyn i særskilte brannobjekter er av kapasitetshensyn ikke gjennomført. Gjennomføring av branntilsyn er et omfattende arbeid.

Mål: Kvalitet/utvikling

Brannvesenet må ha kvalitet i arbeidet. Det betyr at rett kompetanse må være på plass. Som et minimum må obligatorisk utdanning i hht. lovverket innehas.

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Opplæring		X	Årlig opplæring gjennom grunnkurs for deltidsmannskaper

Mål: Økt bruk av samisk språk

De fleste brannkonstablene snakker samisk. Ved utlysning av nye stillinger foretrekker vi tospråklige søkere ved ellers like eller noenlunde like vilkår. I utrykningssammenheng kan vi møte på personer som kommuniserer best/kun på samisk.

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
Ansettelse av brannkonstabler	X		Brannkonstabler med samisk språkkompetanse foretrekkes

Mål: Effektivisering/digitalisering

Brannvesenet har noe digitaliseringspotensiale gjennom oppdrags håndteringsverktøy og databruk for å lettere/raskere få stedsangivelse ved utrykninger. Effektiviseringstiltak vurderes fortløpende. Brannvesenet er alltid på jakt etter måter å bli mer effektive på, spesielt på ting som kan forkorte utrykningstiden og når det gjelder anskaffelse av utstyr for mer effektiv slokking/redning, men også på forebyggende brannvern.

Tiltak	Gjennomført	Ikke gjennomført	Kommentarer
KOMTEK brannforebygging	X		Tatt i bruk.

ØKONOMI

REGNSKAPSTALL FOR 2023:

	Regnskap 2023	Rev budsjett 2023	Budsjett vedtatt 2023	Avvik	Regnskap 2022
Utgift	6 441 029	5 126 496	4 199 000	-1 314 533	5 213 713
Inntekt	-1 678 229	-1 010 522	-999 000	667 707	-1 066 290
	4 762 800	4 115 974	3 200 000	-646 826	4 147 423

Kommentarer til vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet:

Brann har 16% overskridelse på sitt budsjett, noe som tilsvarer kroner 646 826. Nødvendig innkjøp av verktøy og spesialbekledning/verneutstyr, samt vedlikehold på en aldrende bilpark, står for det meste av overskridelsene. Men også på lønnspostene er det tydelig at det har skjedd en for lav budsjettering. Dette må rettes opp i. Noe besparelser har det vært på opplæringstiltak og kursavgifter pga. et kurs som ikke ble igangsatt.

Regnskapet viser dessuten er del feilposterings:

Post 11321 Personsøker skulle vært fullt ut belastet, men er istedet belastet post 10550 Brannutrykninger/brannøvelser.

Post 13802 IKAF IKS er en feilbudsjettering som skulle vært budsjettert på post 13510 Betaling til andre kommuner (gjelder IUA og CBRNE).

Andre forhold:

Brannbudsjettet er helt klart underbudsjettert. Trenden er at i de årlige budsjettarbeidene så må det kuttes i budsjettet, men i regnskapsåret må kuttene alltid budsjettreguleres inn igjen, og vel så det.

Kort status for enhetens arbeid med internkontroll

Beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering: Brannvesenet består av en forebyggende avdeling og en beredskapsavdeling. Forebyggende avdeling driver med forebyggende brannvern, slik som feiing, tilsyn, kampanjer og annet holdningsskapende arbeid. Beredskapsavdelingen består av 20 brannkonstabler i Kautokeino, derav 5 overbefal, og 7 brannkonstabler i Máze. Disse skal håndtere brann og andre uønskede hendelser når disse oppstår, samt øves/trenes/kurses for å være forberedt på slike hendelser.

Resultater fra statlige tilsyn: Ingen statlige tilsyn i 2023.

Rutiner og prosedyrer virksomheten har for å avdekke avvik/lovbrudd/ forskriftsbrudd (for å sikre at politiske vedtak gjennomføres, at ressurser brukes effektivt og at tjenestene er av god kvalitet):

Rutiner på dette området er ikke formalisert. Virksomhetens marginale budsjett og begrensede fagområde gjør virksomheten relativt lett gjennomiktig og kontrollerbar.

Beskrivelse av hvordan avvik og risiko for avvik har blitt fulgt opp i virksomheten: Virksomheten har ikke hatt innmeldte avvik i 2023.

Rutine/ årshjul og risikobasert internkontroll: Det er ikke utarbeidet egne rutiner på dette.

Evaluerings og forbedring av internkontrollen (skriftlige prosedyrer) som har skjedd i virksomheten: Det er utarbeidet skriftlige internkontrollprosedyrer mht. smittevern med bakgrunn i koronapandemien. Disse er evaluert og oppdatert. Andre skriftlige prosedyrer er ikke utført.

Kort status for enhetens arbeid med HMS

Virksomheten har fortsatt innskjerpet HMS-arbeidet, både med hensyn til å forebygge kreftfaren ved innånding av gift- og røykgasser under utrykninger, og med hensyn til kontaminert bekledning/utstyr/biler. Det foreligger klare forebyggende rutiner på dette.

For øvrig gjennomføres helseundersøkelser på brannkonstablene hvert år.

Kort status for enhetens arbeid med å sikre høy etisk standard. Oversikt over tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

Virksomheten er avhengig av høy etisk standard for å kunne fungere godt sammen.

Arbeidet er avhengig av samarbeid og tillit mellom de ansatte. Dette måles i godt

arbeidsmiljø i brannvesenet. God samhandling skal også utrykke en virksomhet med tillit i befolkningen, noe vi mener vi har lyktes med. Brannkonstablene er trent og øvd til både direkteinnsats i en hendelse og publikumsbehandling.

Temaet er tilbakevendende i enkeltøvelser og på den måten levende.

STATUS POLITISKE VEDTAK

Enhetene skal rapportere til kommunedirektøren om gjennomføring av politiske vedtak. Alle politiske vedtak som er saksbehandlet i enheten skal føres opp i rapporten, samt status på hva som er utført

Utvalg og saksnr	Vedtaksdato	Sakstittel	Status	Utført dato
KST 57/23	26.10.2023	Ny organisering av IUA Vest-Finnmark (Interkommunalt Utvalg for Akutt forurensning)	Utført	26.10.2023
KST 76/23	18.12.2023	Budsjettregulering desember 2023	Utført	18.12.2023

- En lovendring i kommuneloven om interkommunale samarbeid gjorde at IUA ikke lenger kunne være organisert i et interkommunalt styre. I fellesskap med kommunene i IUA ble det enighet om å organisere IUA etter kommunalt oppgavefellesskap (KOF) etter den nye kommuneloven.
- Brannvesenet gikk mot et forventet overforbruk budsjettmessig og så behov for å få justert sitt budsjett med + 600 000 kroner.

MEDARBEIDERE – SYKEFRAVÆR

Utvikling i sykefravær for enheten:

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn

1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-
Årets	-	-	-	-	-	-

Kort gjennomgang av status:

Det registreres ikke, og føres ikke sykefravær for brannmannskapene særskilt. Generell fraværregistrering utføres likevel, årsaksuavhengig. Mannskaper som har lav oppmøteprosent på utrykninger og øvelser blir tatt inn til samtale. Et av brannbefalene har vært sykemeldt så å si hele året. Dette sykefraværet er imidlertid registrert på den ansattes ordinære arbeidssted på teknisk enhet.

Gjennomførte tiltak:

Ingen.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

0 samtaler av 27 mulige

Dato	Underskrift
15.03.2024	Nikken Turi Brannsjef

Kommunedirektørens tilbakemelding

Branntjenesten i kommunen har hatt et lavt budsjett over tid. Dette er en tjeneste hvor kommunen ikke selv regulerer kravene, de krav som foreligger må følges av brann og en del av kravene koster. Brann er en tjeneste man ikke merker før behovet er der og da forventer alle at de kan sin tjeneste, har godt og rett utstyr og kan bruke det. For å være der må vi nok være så realistiske at brann må ha utdannelse og øvelser i tillegg til vedlikehold av utstyr.

Brann har meldt om feil postering i regnskapet, dette påvirker ikke sluttresultatet og er brannsjef sitt ansvar å eventuelt ompostere. Videre har brann fått tildelt økt budsjett på kr 927 000 ved budsjettregulering og har likevel et merforbruk på kr 1.3 mill. i forhold til budsjett. De har imidlertid noe økning i inntekter og sluttresultatet ble derfor et merforbruk på litt over 600 000,-.

Brann må også tenke ande ledes og delta i den innsparing hele kommunen må gjennom, selv om de har lovpålagte og viktige oppgaver som må ivaretas.

28.04.24	Karin Hætta
Dato	Kommunedirektør